

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010 – 2011

Επιμέλεια Εκδόσεως:

Θωμάς Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής
Δέσποινα Μιχάλαγα, Λέκτωρ

Μετάφραση στην αγγλική γλώσσα:

Κωνσταντίνος Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής
Μαρίνα Κολοβοπούλου, Λέκτωρ
Βασιλική Σταθοκώστα, Λέκτωρ
Αλεξάνδρα Παλάντζα, Λέκτωρ
Ιωάννης Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

Διορθώσεις-σελιδοποίηση- επιμέλεια κειμένων και εξωφύλλου:

Γεώργιος Αρχοντής, Μ.Φ.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΟΛΥΜΠΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2010

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011**

Π Ρ Υ Τ Α Ν Ι Κ Ε Σ Α Ρ Χ Ε Σ

Πρύτανης: Θεοδόσιος Πελεγρίνης, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού:

Αστέριος Δουκουδάκης, Καθηγητής Οδοντιατρικής Σχολής

Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης:

Θωμάς Σφηκόπουλος, Καθηγητής Σχολής Θετικών Επιστημών

Αντιπρύτανης Φοιτητικής Μέριμνας και Εξωτερικών Σχέσεων:

Θεόδωρος Λιακάκος, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής

Θ Ε Ο Λ Ο Γ Ι Κ Η Σ Χ Ο Λ Η

Κοσμήτωρ: Ελένη Παπακώστα-Χριστινάκη, Καθηγήτρια

Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας: Νικόλαος Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Αναπληρώτρια Πρόεδρος: Βελουδία Παπαδοπούλου-Σιδέρη, Καθηγήτρια

Πρόεδρος Τμήματος Κοιν. Θεολογίας: Απόστολος Νικολαΐδης, Καθηγητής

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητής

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Άγαπητοί πρωτοετείς φοιτητές,

ή σημερινή ημέρα είναι ημέρα χαρᾶς και εὐφροσύνης τόσο γιά τήν Θεολογική Σχολή ὅσο και γιά τήν Ἐκκλησία. Καί τοῦτο διότι σήμερα ἡ μέν Θεολογική Σχολή ὑποδέχεται τούς νέους φοιτητές Θεολογίας, ἡ δέ Ἐκκλησία εὐλογεῖ καί καλωσορίζει τούς μελλοντικούς ἄρωγούς της.

Εἰσαχθήκατε σέ μία ἀπό τίς ἀρχαιότερες καί σημαντικότερες Σχολές τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία στή μακρόχρονη πορεία της γαλούχησε σειρές ἐκλεκτῶν θεολόγων καί πρόσφερε στήν Ἐκκλησία καί στήν Πολιτεία στελέχη ἰκανά, μέ πολλαπλῆ προσφορά καί παγκόσμια ἀκτινοβολία. Ἀπό τήν Θεολογική Σχολή ἀναδείχθηκαν σημαντικές προσωπικότητες στόν ἐκπαιδευτικό, ἀκαδημαϊκό καί ἐκκλησιαστικό χῶρο.

Πτυχιούχοι θεολόγοι σταδιοδρόμησαν εὐδόκιμα στόν χῶρο τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης καί διέπρεψαν σέ ποικίλους τομεῖς τῆς κοινωνίας καί τῆς πολιτείας. Διαπρεπεῖς Καθηγητές της κατέκτησαν τά ὑπάτα ἀξιώματα τῶν πρυτανικῶν ἀρχῶν καί τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Λόγιοι κληρικοί ἀναδείχθηκαν ἐξαίρετοι καί σεπτοί Ἱεράρχες, ἔξοχοι καί πεφωτισμένοι Ἀρχιεπίσκοποι, ἐξαίσιοι καί περικλεεῖς Πατριάρχες.

Στήν πανεπιστημιακή αὐτή Σχολή, μέ τήν τόσο βαρειά καί ὑπερήφανη κληρονομιά, καλεῖσθε ἀπό φέτος καί σεῖς, ἀγαπητοί πρωτοετείς, νά συνεχίσετε τήν θεολογική σας πορεία. Καί εἶμαι σίγουρος ὅτι ὄχι μόνο θά συνεχίσετε τήν ἱστορική αὐτή παράδοση, ἀλλά καί ὅτι θά συμβάλετε στήν θετική διεύρυνσή της.

Καί στό σημεῖο αὐτό θά ἤθελα νά ἐστιάσω τήν προσοχή σας σέ τρία ἐνδιαφέροντα σημεῖα, τά ὁποία θά μπορούσαν νά ἀποτελοῦν τούς τρεῖς βασικούς ἄξονες τῆς φοιτητικῆς σας πορείας.

Τό πρῶτο εἶναι ἡ *ἐλευθερία*. Ὅπως συμβαίνει μέ ὅλες τίς σειρές ἐπιτυχόντων σέ Ἀνώτατες Σχολές, οἱ περισσότεροι ἀπό ἐσᾶς, γιά πρώτη ἴσως φορά, ἀποχωρίζεσθε τό οἰκογενειακό σας περιβάλλον καί γιά πρώτη ἴσως φορά θά μέντετε μόνοι σας μακριά γιά τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα.

Κατά τήν περίοδο λοιπόν αὐτή τῆς φοιτητικῆς σας ζωῆς, ἡ ὁποία θεωρεῖται ὡς ἡ ὠραιότερη καί ὡς ἡ πιό καθοριστική, πολλοί θά ζεῖτε μόνοι, ἐλεύθεροι καί μακριά ἀπό γονεῖς ἢ ἄλλα προσφιλῆ σας πρόσωπα, τά ὁποία μέχρι τώρα φρόντιζαν γιά ἐσᾶς. Τώρα πλέον ἔχετε ἐσεῖς ἀναλάβει τήν εὐθύνη καί πρέπει

ἔσεῖς ἐλεύθερα νά ἐπιλέγετε καί νά ἀποφασίζετε, ἐλεύθερα νά μετακινεῖσθε καί νά διαχειρίζεσθε, ἐλεύθερα νά ἀκοῦτε καί νά ἐρωτᾶτε, ἐλεύθεροι νά εἶσθε γιά ὅλα καί ἐλεύθερα νά ἐνεργεῖτε. Προσέξτε ὅμως! Τήν ἐλευθερία σας αὐτή νά τήν κρατήσετε δική σας καί νά τήν διαχειρίζεσθε μέ σύνεση. Ἐσεῖς ἐλεύθερα νά ἀποφασίζετε γιά τό καλό ἢ τό κακό, τό ὠραῖο ἢ τό ἄσχημο, τό δίκαιο ἢ τό ἄδικο, τό σωστό ἢ τό λάθος, τήν ἀλήθεια ἢ τό ψέμμα. Μήν ἐπιτρέψετε ποτέ καί σέ κανένα νά ἐκμεταλλευθεῖ τό πολυτιμότεο αὐτό ἀγαθό καί σᾶς στερήσει τήν ἐλευθερία. Νά τήν χρησιμοποιεῖτε ἀξιοπρεπῶς, πάντοτε ἐπ' ἀγαθῶ καί οὐδέποτε ὡς «ἐπικάλυμμα τῆς κακίας» (Α΄ Πέτρ. 2,16).

Τό δεύτερο σημεῖο εἶναι ἡ *ἀπόκτηση γνώσης*. Ἡ γνώση θά σᾶς ὀδηγεῖ στήν ὀρθή ἱεράρχηση τῶν ἀξιών καί στήν ἀπόκτηση σοφίας. Καί μή λησμονεῖτε ὅτι «ἀρχή σοφίας φόβος Θεοῦ» (Παρ. 1,7) καί «μακάριος ἄνθρωπος ὅς εὔρε σοφίαν» (3,13). Ἡ γνώση ἐλευθερώνει τόν ἄνθρωπο, τόν κάνει δυνατό, τοῦ παρέχει σύνεση καί φρόνηση, τοῦ προσθέτει σεβασμό καί ἐπιβάλλει ταπεινοφροσύνη, ἐνῶ τόν καθιστᾶ δίκαιο καί «στόμα δικαίου ἀποστᾶζει σοφίαν» (Παρ. 10,31). Ἔτσι καί σεῖς «φωτίσατε τοὺς ἑαυτοὺς σας φῶς γνώσεως» (Ωσ. 10,12 [Ο΄]) καί «ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἕξω» (Κολ. 4,5).

Βεβαίως, ἡ ἀπόκτηση γνώσεως καί σοφίας ἀπαιτεῖ χρόνο καί μόχθο πολύ, θυσίες καί στερήσεις μεγάλες. Προβλήματα βεβαίως θά συναντήσετε πολλά. Ἄλλωστε, κανένας δρόμος δέν εἶναι εὐκόλος, πολλῶ δέ μᾶλλον ὁ δρόμος τῆς ἐπιτυχίας. Ὅμως μπορεῖτε, μπορεῖτε ὅλοι σας νά πετύχετε, νά γίνετε μέτοχοι τῆς γνώσεως καί κοινωνοί τῆς σοφίας. Βασικές προϋποθέσεις γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ διαρκῆ παρακολούθηση τῶν μαθημάτων, ἡ ἐπιμελής μελέτη καί ἔρευνα στίς βιβλιοθήκες, ἡ συχνή ἐπίσκεψη καί παρακολούθηση ὀμιλιῶν καί διαλέξεων, ἡ ἐκμάθηση ξένων γλωσσῶν καί ἡ ἐπικοινωνία μέ ξένα Πανεπιστήμια, καθὼς καί ἡ χρήση ὅλων τῶν σύγχρονων τεχνολογικῶν μέσων. Καί ὅλα ἀξίζουν, καθὼς «κρείσσων γάρ σοφία λίθων πολυτελῶν» (Παρ. 8,11).

Τό τρίτο σημεῖο εἶναι ἡ *διάπλαση τῆς προσωπικότητάς σας*. Εἶναι ἀληθές ὅτι κατὰ τό εὐαίσθητο χρονικό διάστημα τῆς ἐδῶ παραμονῆς σας θά διαπλάσετε ἴδιον χαρακτήρα καί θά θέσετε τίς βάσεις γιά τήν διαμόρφωση τῶν πνευματικῶν καί ψυχικῶν σας ἀναζητήσεων. Καί εἶναι σαφές ὅτι ὅσο πῖο πολλές πτυχές τοῦ ἑαυτοῦ του συμπληρώνει κάποιος, τόσο πῖο ὠλοκληρωμένος ἐμφανίζεται στήν ζωή. Καί σεῖς θά ἀποκτήσετε ὅλες αὐτές τίς ἐμπειρίες στόν χῶρο αὐτό, πού καθημερινά θά περιέρχεσθε. Ἐδῶ θά ἀνδρωθεῖτε καί θά ὠρμάσετε, ἐδῶ θά σφυρηλατήσετε τήν ψυχὴ σας καί θά γευθεῖτε τίς πνευματικές ἀνατάσεις, ἐδῶ θά καλλιεργήσετε σταθερές φιλίες καί θά γνωρίσετε

άληθινή αγάπη, ἐδῶ θά βιώσετε τόν λειτουργικό λόγο καί θά συναισθανθεῖτε τόν θεολογικό. Ἔτσι, παράλληλα μέ τήν ἀπόκτηση τῆς γνώσης, βασικώτατο στοιχείο εἶναι καί ἡ ἐπιδίωξη καλλιέργειας τοῦ ἐσωτερικοῦ σας κόσμου. Καί ἡ Σχολή μας, συγχρόνως μέ τήν ἀνώτατη παιδεία, διδάσκει ἦθος καί ἀρετή. Τό σύνολο λοιπόν τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν, πού θά ἀποκομίσετε κατά τά χρόνια τῆς ἐδῶ φοιτήσεώς σας, θά σᾶς καταστήσουν ικανούς νά διαπλάσετε μία ὀλοκληρωμένη προσωπικότητα, ἡ ὁποία θά μπορεῖ νά σταθεῖ δυνατή στήν ζωή καί ἀντιμέτωπη στίς σύγχρονες προκλήσεις.

Αγαπητοί πρωτοετείς φοιτητές,

ὡς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας ἐπιθυμῶ ἐκ μέρους ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Διδακτικοῦ καί Διοικητικοῦ προσωπικοῦ νά σᾶς συγχαρῶ γιά τήν ἐπιτυχία σας αὐτή καί νά σᾶς καλωσορίσω στήν Σχολή μας, ὅπου γιά τέσσερα τουλάχιστον χρόνια θά συμπορευθοῦμε στόν δρόμο τῆς ἀκαδημαϊκῆς σας πορείας. Καί στήν πορεία αὐτή «νά μή δειλιάσετε καί οὔτε νά φοβηθεῖτε» (Πρβλ. Δευτ. 1,21)· τό χέρι τοῦ Θεοῦ θά σᾶς ὀδηγήσει τελικά στήν Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας. «Μηδεῖς σας τῆς νεότητος καταφρονεῖτε» (Πρβλ. Α΄ Τιμ. 4,12).

Εἶμαι σίγουρος ὅτι ὅλοι σας ἔχετε τά ψυχικά καί πνευματικά χαρίσματα γιά νά διαβεῖτε τίς ἀτραπούς τῆς θεολογικῆς Ἐπιστήμης. Καί στήν προσπάθειά σας αὐτή, νά εἴσθε βέβαιοι ὅτι ἀρωγοί καί συμπαραστάτες θά εἶμαστε ὅλοι, τόσο οἱ Καθηγητές σας ὅσο καί ἡ Διοίκηση. Ὀλόψυχα σᾶς εὐχομαι ὑγεία καί ἡ φοίτησή σας στήν Θεολογική Σχολή νά εἶναι καρποφόρα καί δημιουργική.

Στόν παρόντα Ὁδηγό Σπουδῶν μπορεῖτε εὐκόλα νά βρεῖτε μία σύντομη ἱστορική ἐπισκόπηση τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καί τοῦ Τμήματος Θεολογίας. Ἐπίσης μπορεῖτε συνεχῶς νά ἐνημερώνεσθε γιά τά ἀναλυτικά προγράμματα τῶν προπτυχιακῶν καί μεταπτυχιακῶν σπουδῶν σας, τά μαθήματα καί τούς διδάσκοντες Καθηγητές σας, τά συγγράμματά σας καί γιά πολλά ἄλλα θέματα πού ἀφοροῦν στήν καθημερινή φοιτητική ζωή καί δραστηριότητά σας.

Καθηγητής ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	7
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	11
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ	15
Α. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	17
Β. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	19
I. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	19
1. Γενικά	19
2. Διατελέσαντες Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής (1837-1982)	20
3. Διατελέσαντες Έκτακτοι Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής	23
4. Διατελέσαντες Υφηγητές της Θεολογικής Σχολής	23
5. Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής μέλη της Ακαδημίας Αθηνών	24
6. Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής Πρυτάνεις του Πανεπιστημίου Αθηνών	24
7. Κοσμήτορες της Θεολογικής Σχολής (1837-2011)	25
8. Επίτιμοι Διδάκτορες Θεολογίας ανακηρυχθέντες από τη Θεολογική Σχολή	28
9. Απόφοιτοι της Θεολογικής Σχολής στον Αρχιερατικό θρόνο των Αθηνών	31
10. Απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας	32
II. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΗΜΕΡΑ	33
1. Οργάνωση και Διοίκηση	33
2. Η Κοσμητεία της Σχολής	34
3. Προσωπικό της Σχολής	34
Γ. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ	35
I. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ	35
1. Γενικά	35
2. Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος Θεολογίας (1982-2010)	35
3. Διατελέσαντες Αναπληρωτές Καθηγητές του Τμήματος Θεολογίας	37
4. Διατελέσαντες Πρόεδροι του Τμήματος Θεολογίας	37
5. Επίτιμοι Διδάκτορες Θεολογίας ανακηρυχθέντες από το Τμήμα Θεολογίας	37
II. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ	39
1. Γνωστικό Αντικείμενο	39
2. Διοίκηση του Τμήματος Θεολογίας	39
α. Πρόεδρος	39
β. Γενική Συνέλευση	40

γ. Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης	40
δ. Διοικητικό Συμβούλιο	40
ε. Γενική Συνέλευση Τομέα	41
στ. Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών	41
3. Το Προσωπικό του Τμήματος Θεολογίας	42
α. Πρόεδρος	42
β. Διευθυντές Τομέων	42
γ. Μέλη Δ.Ε.Π.	42
δ. Μέλη Ε.Τ.Ε.Π.	43
ε. Μέλη Σ.Ε.Μ.Σ.	43
στ. Γραμματεία	44
ζ. Εκπρόσωποι Ε.Τ.Ε.Π. στη Γ.Σ. του Τμήματος	44
η. Εκπρόσωποι Μεταπτυχιακών Φοιτητών στη Γ.Σ. του Τμήματος	44
θ. Εκπρόσωποι Φοιτητών στη Γ.Σ. του Τμήματος	45
ι. Εκπρόσωποι Ε.Τ.Ε.Π. στο Δ.Σ. του Τμήματος	45
ια. Εκπρόσωποι Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Δ.Σ. του Τμήματος	46
ιβ. Εκπρόσωποι Φοιτητών στο Δ.Σ. του Τμήματος	46
ιγ. Εκπρόσωποι του Τμήματος στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου	46
4. Οι Χώροι του Τμήματος	46
α. Αίθουσες Διδασκαλίας	46
β. Βιβλιοθήκη	47
γ. Βιβλικο-αρχαιολογικό Μουσείο	48
δ. Παρεκκλήσιο του αποστόλου Παύλου	48
ε. Γραφείο Συμβουλευτικής	49
στ. Κέντρο Σιναϊτικών Μελετών	49
ζ. Εργαστήριο Αγιογραφίας	50
η. Γραφεία του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού	50
5. Διεξαγωγή του διδακτικού έργου	51
6. Τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου	54
7. Διάρθρωση Τμήματος και Πρόγραμμα μαθημάτων κατά Τομείς	56
α. Ερμηνευτικός Τομέας	56
β. Ιστορικός Τομέας	65
γ. Τομέας Συστηματικής Θεολογίας	78
δ. Τομέας Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής	86
8. Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών	92
9. Ωρολόγιο Πρόγραμμα Σπουδών	101
10. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	110
α. Κανονισμός Π.Μ.Σ.	110
β. Αναλυτικό Πρόγραμμα μαθημάτων Π.Μ.Σ. Πρώτου Κύκλου	119
11. Σημαντικές Ημερομηνίες	125

Δ. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	127
1. Ηλεκτρονική Γραμματεία	127
2. Ηλεκτρονική Δήλωση Συγγραμμάτων	127
3. Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου	128
4. Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)	128
5. Πρόγραμμα Erasmus	130
6. Υποτροφίες-βραβεία	131
7. Υγειονομική Περίθαλψη Φοιτητών	133
8. Υπηρεσία Συσσιτίου	141
9. Φοιτητικά Αναγνωστήρια	144
10. Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	144
11. Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο	145
12. Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών	147
13. Ταμείο Αρωγής Φοιτητών	147
STUDY GUIDE	149
INTRODUCTION OF THE PRESIDENT OF THE FACULTY OF THEOLOGY TO THE FRESHMEN	151
A. THE UNIVERSITY OF ATHENS	153
B. THE THEOLOGICAL SCHOOL	155
C. FACULTY OF THEOLOGY	157
1. Program of Courses	157
2. Program of Postgraduate Studies	191

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.Ι.	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Γ.Σ.	Γενική Συνέλευση
Γ.Σ.Ε.Σ.	Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης
Δ.Ε.Π.	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
δ.μ.	διδασκτικές μονάδες
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Μ.Φ.	Μεταπτυχιακός Φοιτητής
Ν.	Νόμος
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Μ.Σ.	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Π.Ο.Φ.Π.Α.	Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών Πανεπιστημίου Αθηνών
Σ.Ε.Μ.Σ.	Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
Φ.Β.Π.	Φοιτητικό Βιβλιάριο Περιθάλψεως
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως

A. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι το αρχαιότερο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Ελλάδας, των Βαλκανίων και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής Μεσογείου. Ιδρύθηκε με Βασιλικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στις 16/24 Απριλίου 1837 και εγκαινιάστηκε από το Βασιλιά της Ελλάδας Όθωνα στις 3 Μαΐου 1837. Στεγάστηκε σε νεοκλασικό κτήριο, στην ιδιωτική κατοικία του αρχιτέκτονα Σταματίου Κλεάνθους, στη βορειοανατολική πλευρά της Ακρόπολης, το οποίο σήμερα ανακαινισμένο λειτουργεί ως Μουσείο του Πανεπιστημίου και χώρος για διάφορες εκδηλώσεις. Αρχικά ονομάστηκε «Οθώνειον Πανεπιστήμιον» προς μνήμην του ιδρυτή του Όθωνα. Το 1862 μετονομάστηκε σε «Εθνικόν Πανεπιστήμιον» και το 1911 σε «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» προς τιμήν του Ιωάννη Καποδίστρια, του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας μετά την απελευθέρωσή της.

Σύμφωνα με το ιδρυτικό βασιλικό Διάταγμα, αποτελούνταν από τέσσερις Σχολές: 1) Των Γενικών Επιστημών της Φιλοσοφίας, Φιλολογίας, Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, 2) της Θεολογίας, 3) της Ιατρικής και 4) των Νομικών και Πολιτικών Επιστημών. Ήταν ένα καθολικό Πανεπιστήμιο που απέδιδε στην ελληνική κοινωνία πτυχιούχους με σφαιρικές γνώσεις και πολίτες ολοκληρωμένους. Απέκτησε σημαντικό κοινωνικό-ιστορικό ρόλο, καθοριστικό για την παροχή γνώσης και πολιτισμού.

Σήμερα, το Πανεπιστήμιο Αθηνών αποτελεί ένα σύγχρονο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, όπου με ποιότητα και συστηματική οργάνωση καλλιεργούνται όλες οι Επιστήμες. Νέα Τμήματα προσφέρουν προπτυχιακά προγράμματα σε καινούρια γνωστικά πεδία. Διατμηματικά και διεπιστημονικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών καλύπτουν νέες κοινωνικο-οικονομικές ανάγκες. Νέα εργαστήρια και ερευνητικά κέντρα παρέχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας. Αναπτύσσονται οργανωμένα προγράμματα και διμερείς συμφωνίες με ευρωπαϊκά και άλλα ξένα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα για ανταλλαγή φοιτητών, διδακτικού επιστημονικού προσωπικού και νέων ερευνητών.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει τη δική του παράδοση στο χώρο των Επιστημών και της δημιουργικής συμμετοχής στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Με τη συμμετοχή όλων των μελών του – διδακτικού προσωπικού, φοιτητών και διοικητικών στελεχών – ανταποκρίνεται στις πρωτόγνωρες προκλήσεις της σύγ-

χρονης εποχής και συμβάλλει δυναμικά στην κοινωνική, πολιτισμική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Τα προπύλαια του Πανεπιστημίου έχουν κοινωνική και ιστορική αξία, καθώς αποτελούν τόπο πολιτικών συγκεντρώσεων, κοινωνικής διαμαρτυρίας και διαδηλώσεων φοιτητών και άλλων κοινωνικών ομάδων που συμμετέχουν σε κινήματα υπεράσπισης των κοινωνικών δικαιωμάτων.

B. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

I. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

1. Γενικά.

Η Θεολογική Σχολή, μια από τις πρώτες τέσσερις Σχολές του νεοϊδρυθέντος Πανεπιστημίου Αθηνών (1837), ονομάστηκε αρχικά «Θεολογική Σχολή του Οθωνείου Πανεπιστημίου», το 1862 μετονομάστηκε σε «Θεολογική Σχολή του Εθνικού Πανεπιστημίου», το 1911 σε «Θεολογική Σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου» και από το 1932 σε «Θεολογική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών».

Πρωτολειτούργησε στο νεοκλασικό κτήριο της ιδιωτικής κατοικίας του αρχιτέκτονα Σταματίου Κλεάνθους, που ήταν και το πρώτο κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών, το 1841 μεταφέρθηκε στο κεντρικό κτήριο της οδού Πανεπιστημίου και το 1976 στην Πανεπιστημιούπολη, Άνω Ιλίσια.

Κατά την ίδρυση της Θεολογικής Σχολής πρώτοι καθηγητές ορίστηκαν ο αρχιμ. Μισαήλ Αποστολίδης, πρώτος «Σημάντωρ» της Σχολής (Σχολάρχης-Κοσμήτορας), ο αρχιμ. Θεόκλητος Φαρμακίδης, Γραμματέας της Ιεράς Συνόδου και ο Κωνσταντίνος Κοντογόνης. Οι πρώτοι φοιτητές της ήταν οκτώ σε σύνολο πενήντα δύο φοιτητών του Πανεπιστημίου, ενώ η πρώτη φοιτήτρια γράφτηκε το 1923.

Πολλαπλή είναι η προσφορά της Θεολογικής Σχολής στην Επιστήμη, την Εκκλησία και την ελληνική κοινωνία. Λαϊκοί και κληρικοί αποκτούν τις απαιτούμενες γνώσεις και αναπτύσσουν τις ικανότητες που θα τους καταστήσουν δημιουργικούς επιστήμονες στην έρευνα και θεολόγους στην Εκπαίδευση. Καταρτίζει ειδικά στελέχη της Εκκλησίας (κληρικούς, λαϊκούς και μοναχούς), ικανά να ανταποκριθούν στις διάφορες θέσεις εκκλησιαστικής διακονίας και σε άλλους χώρους του δημόσιου βίου.

Ως πτυχιούχοι της Θεολογικής Σχολής ενδεικτικά αναφέρονται σημαίνουσες εκκλησιαστικές προσωπικότητες, όπως οι Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως Βασίλειος Γ΄ (†1929) και Φώτιος Β΄ (†1935), Αλεξανδρείας Νικόλαος Ε΄ (†1939) και Πέτρος Ζ΄ (†2004), Ιεροσολύμων Βενέδικτος Α΄ (†1980), Διόδωρος Α΄ (†2000), Ειρηναίος Α΄ (2000-2005) και Θεόφιλος Α΄ (2005-), Ρουμανίας Ιουστίνος (†1986). Οι προκαθήμενοι και Αρχιερείς των Αυτοκεφάλων Ορθόδοξων Εκκλησιών, Κύπρου Χρυσόστομος, Ελλάδος Ιερώνυμος Β΄ και Αλβανίας Αναστάσιος, καθώς και οι προκάτοχοί τους. Πτυχιούχοι της Θεολογικής Σχολής

ήταν ο Άγιος Νεκτάριος (†1920), ο Εθνάρχης της Κύπρου Μακάριος (†1977) και οι περισσότεροι από τους Μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος. Απόφοιτος υπήρξε και ο Υφηγητής της Χρήστος Μακρής (†27.11.1912), ο οποίος έπεσε ηρωικά αγωνιζόμενος «υπέρ πίστεως και πατρίδος» στη μάχη του Δρίσκου. Στη Σχολή φοίτησαν και φοιτητές όχι μόνον Ορθόδοξοι, αλλά και ετερόδοξοι από διάφορες χώρες του κόσμου.

2. Διατελέσαντες Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής (1837-1982).

1. *Μισαήλ Αποστολίδης*, της Δογματικής, της Ηθικής και της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης εκ των Εβδομήκοντα (1837-1852).
2. *Θεόκλητος Φαρμακίδης* (1837-1860).
3. *Κωνσταντίνος Κοντογόνης*, της Εγκυκλοπαιδείας και Μεθοδολογίας της Θεολογίας, της Εβραϊκής Αρχαιολογίας, της Εισαγωγής και Ερμηνείας εις τας Αγίας Γραφάς, της Εκκλησιαστικής Ιστορίας και της Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας (1837-1873).
4. *Δαμιανός Λιβερόπουλος*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1852-1856).
5. *Διονύσιος Κλεόπας*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1856-1857).
6. *Παναγιώτης Ρομπότης*, της Δογματικής, της Χριστιανικής Ηθικής και της Λειτουργικής (1858-1873).
7. *Αλέξανδρος Λυκούργος*, της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας, της Ομιλητικής, της Συμβολικής και της Ιστορίας των Δογμάτων (1860-1866).
8. *Θεόκλητος Βίμπος*, της Εβραϊκής Γλώσσης και της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης εκ του εβραϊκού κειμένου (1860-1869).
9. *Νικόλαος Δαμαλάς*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1868-1872).
10. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός*, της Εκκλησιαστικής Ιστορίας και της Συμβολικής (1868-1913).
11. *Νικηφόρος Καλογεράς*, της Ποιμαντικής και της Χριστιανικής Αρχαιολογίας (1868-1883).
12. *Παναγιώτης Παυλίδης*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης (1875).
13. *Ζήκος Ρώσης*, της Δογματικής, της Χριστιανικής Ηθικής και της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας (1875-1922).

14. *Προκόπιος Οικονομίδης*, της Ιστορίας των Δογμάτων, της Πατρολογίας και της Απολογητικής (1891-1902).
15. *Εμμανουήλ Ζολώτας*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1893-1919).
16. *Γεώργιος Δέρβος*, της Πατρολογίας και της Χριστιανικής Αρχαιολογίας (1897-1923).
17. *Ιωάννης Μεσολωράς*, της Ομιλητικής, της Λειτουργικής, της Ποιμαντικής, της Συμβολικής και της Κατηχητικής (1898-1923).
18. *Ιγνάτιος Μοσχάκης*, της Πρακτικής Θεολογίας (1899-1903).
19. *Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος*, της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης και της Εβραϊκής Γλώσσας (1907-1926).
20. *Κωνσταντίνος Ράλλης*, του Κανονικού Δικαίου (1910-1915).
21. *Χρήστος Ανδρούτσος*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1912-1935).
22. *Χρυσόστομος Παπαδόπουλος*, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας, επίτιμος Καθηγητής (1914-1923).
23. *Φίλιππος Παπαδόπουλος*, της Πρακτικής Θεολογίας και της Συμβολικής (1918).
24. *Γρηγόριος Παπαμιχαήλ*, της Απολογητικής και της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας (1918-1946).
25. *Αμίλλκας Αλιβιζάτος*, του Κανονικού Δικαίου και της Ποιμαντικής (1919-1956).
26. *Κωνσταντίνος Δουβουνιώτης*, της Ιστορίας των Δογμάτων και της Συμβολικής (1920-1938).
27. *Δημήτριος Μπαλάνος*, της Πατρολογίας και της Ερμηνείας των Πατέρων (1924-1948).
28. *Βασίλειος Στεφανίδης*, της Εκκλησιαστικής Ιστορίας (1924-1949).
29. *Γεώργιος Σωτηρίου*, της Χριστιανικής Αρχαιολογίας και της Παλαιογραφίας (1924-1952).
30. *Νικόλαος Λούβαρις*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1925-1955).
31. *Παναγιώτης Μπρατσιώτης*, της Εισαγωγής εις την Παλαιάν Διαθήκην και της Ερμηνείας των Εβδομήκοντα (1925-1960).
32. *Βασίλειος Βέλλας*, της Εβραϊκής Γλώσσας, της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης εκ του Πρωτοτύπου και της Εβραϊκής Αρχαιολογίας (1933-1968).

33. *Ευάγγελος Αντωνιάδης*, της Ιστορίας της Καινής Διαθήκης και των Ιερών Προσώπων αυτής και της Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1934-1946).
34. *Παναγιώτης Τρεμπέλας*, της Κατηχητικής, της Λειτουργικής και της Εκκλησιαστικής Ομιλητικής (1939-1957).
35. *Λεωνίδα Φιλιππίδης*, της Ιστορίας των Θρησκευμάτων (1939-1958).
36. *Ιωάννης Καρμίρης*, της Ιστορίας των Δογμάτων, της Συμβολικής, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1942-1969).
37. *Βασίλειος Ιωαννίδης*, της Ερμηνευτικής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης και της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1951-1964).
38. *Κωνσταντίνος Μπόνης*, της Πατρολογίας μετ' αναγνώσεως των Πατερικών Έργων (1951-1970).
39. *Γεράσιμος Κονιδάρης*, της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας (1951-1970).
40. *Ανδρέας Φυτράκης*, της Αγιολογίας, της Υμνολογίας και της Παλαιογραφίας (1952-1977).
41. *Δημήτριος Μωραΐτης*, της Κατηχητικής, της Λειτουργικής και της Εκκλησιαστικής Ρητορικής (1959-1967).
42. *Μάρκος Σιώτης*, της Ερμηνευτικής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1959-1979).
43. *Κωνσταντίνος Μουρατίδης*, του Κανονικού Δικαίου και της Ποιμαντικής (1962-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1985).
44. *Βασίλειος Δεντάκης*, της Ιστορίας της από του Θ' αιώνας Ελληνικής Εκκλησιαστικής Γραμματείας (1965-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1984).
45. *Νικόλαος Νησιώτης*, της Φιλοσοφίας της Θρησκείας μετά στοιχείων της Ψυχολογίας της Θρησκείας (1965-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1986).
46. *Σάββας Αγουρίδης*, της Ερμηνευτικής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1968-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-1985).
47. *Ανδρέας Θεοδώρου*, της Ιστορίας των Δογμάτων και της Συμβολικής (1968-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1985).
48. *Μέγας Φαράντος*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1978-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-1984).
49. *Ευάγγελος Θεοδώρου*, της Κατηχητικής, της Λειτουργικής και της Εκκλησιαστικής Ρητορικής (1968-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1988).
50. *Γεώργιος Γρατσέας*, της Ερμηνευτικής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1981-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-1988).
51. *Αθανάσιος Χαστούπης*, της Εισαγωγής εις την Παλαιάν Διαθήκην και της Ερμηνείας των Ο' (1966-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-1989).

52. *Ιωάννης Κορναράκης*, της Ποιμαντικής Ψυχολογίας και της Εξομολογητικής (1978-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1993).
53. *Γεώργιος Γαλίτης*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1979-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-1994).
54. *Αναστάσιος Γιαννουλάτος*, της Ιστορίας των Θρησκευμάτων (1972-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1997).
55. *Νικόλαος Μπρατσιώτης*, της Βιβλικής Ιστορίας και Βιβλικής Θεολογίας (1971-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-1999).
56. *Ηλίας Οικονόμου*, της Εβραϊκής Γλώσσας, της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης εκ του Πρωτοτύπου και της Εβραϊκής Αρχαιολογίας (1970-1974 και 1978-1982, Τμήμα Ποιμαντικής 1982-2000).
57. *Στυλιανός Παπαδόπουλος*, της Πατρολογίας μετ' αναγνώσεως των πατερικών έργων (1980-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-2000).
58. *Βλάσιος Φειδάς*, της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας (1975-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-2003).
59. *Κωνσταντίνος Παπαπέτρου*, της Απολογητικής και της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας (1976-1982, Τμήμα Θεολογίας 1982-2003).

3. Διατελέσαντες Έκτακτοι Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής.

1. *Αθανάσιος Δεληκωστόπουλος*, Έκτακτος Καθηγητής της Απολογητικής και της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας (1972-1975).

4. Διατελέσαντες Υφηγητές της Θεολογικής Σχολής.

1. *Αντώνιος Μοσχάκης*, της Συμβολικής (23 Μαρτίου 1863).
2. *Σπυρίδων Σούγκρας*, της Απολογητικής (27 Ιανουαρίου 1877).
3. *Πανάρετος Κωνσταντινίδης*, της Πατρολογίας (27 Οκτωβρίου 1877).
4. *Διονύσιος Πλαίσσας*, της Λειτουργικής (1886).
5. *Γεώργιος Λαμπάκης*, της Χριστιανικής Αρχαιολογίας (7 Μαΐου 1896).
6. *Θεόφιλος Βορέας*, της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης και της Εβραϊκής Γλώσσας (30 Οκτωβρίου 1899).
7. *Στέφανος Τσακμάκης*, της Βιβλικής Θεολογίας της Καινής Διαθήκης (31 Μαΐου 1908).
8. *Χρήστος Μακρής*, της Εκκλησιαστικής Ιστορίας (14 Απριλίου 1910).

5. Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής μέλη της Ακαδημίας Αθηνών.

1. *Χρυσόστομος Παπαδόπουλος* (1926-1938).
2. *Γεώργιος Σωτηρίου* (1926-1955).
3. *Κωνσταντίνος Δοβουνιώτης* (1928-1943).
4. *Κωνσταντίνος Ράλλης* (1929-1942).
5. *Παναγιώτης Μπρατσιώτης* (1955-1982).
6. *Νικόλαος Λούβαρις* (1960-1961).
7. *Αμίλκας Αλιβιζάτος* (1962-1969).
8. *Ιωάννης Καρμίρης* (1974-1992).
9. *Δημήτριος Μπαλάνος* (1931-1959).
10. *Γρηγόριος Παπαμιχαήλ* (1945-1956).
11. *Κωνσταντίνος Μπόνης* (1978-1990).
12. *Μάρκος Σιώτης* (1993-2004).

6. Καθηγητές της Θεολογικής Σχολής Πρυτάνεις του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. *Μισαήλ Αποστολίδης* (1842-1843).
2. *Μισαήλ Αποστολίδης* (1850-1851).
3. *Κωνσταντίνος Κοντογόνης* (1854-1855).
4. *Παναγιώτης Ρομπότης* (1874-1875).
5. *Νικόλαος Δαμαλάς* (1878-1879).
6. *Παναγιώτης Παυλίδης* (1893-1894).
7. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός* (1895-1896).
8. *Εμμανουήλ Ζολώτας* (1910-1911).
9. *Γεώργιος Δέρβος* (1913-1914).
10. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1914-1915).
11. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1915-1916).
12. *Χρήστος Ανδρούτσος* (1923-1924).
13. *Κωνσταντίνος Δοβουνιώτης* (1931-1932).
14. *Γρηγόριος Παπαμιχαήλ* (1936-1937).
15. *Δημήτριος Μπαλάνος* (1945-1946).
16. *Γεώργιος Σωτηρίου* (1950-1951).
17. *Παναγιώτης Μπρατσιώτης* (1955-1956).
18. *Βασίλειος Βέλλας* (1960-1961).

19. Λεωνίδα Φιλιππίδης (1965-1966).
20. Ανδρέας Φυτράκης (1970-1971).
21. Αθανάσιος Χαστούπης (1973-1974).
22. Ανδρέας Φυτράκης (1974-1975).
23. Ευάγγελος Θεοδώρου (1980-1981).

7. Κοσμήτορες της Θεολογικής Σχολής (1837-2011).

1. Μισαήλ Αποστολίδης (1837-1848).
2. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1848-1857).
3. Διονύσιος Κλεόπας (1857-1858).
4. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1858-1860).
5. Παναγιώτης Ρομπότης (1860-1861).
6. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1861-1863).
7. Παναγιώτης Ρομπότης (1863-1864).
8. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1864-1865).
9. Αλέξανδρος Λυκούργος (1865-1866).
10. Παναγιώτης Ρομπότης (1866-1867).
11. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1867-1868).
12. Θεόκλητος Βίμπος (1868-1869).
13. Παναγιώτης Ρομπότης (1869-1870).
14. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1870-1871).
15. Παναγιώτης Ρομπότης (1871-1872).
16. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1872-1873).
17. Νικόλαος Δαμαλάς (1873-1874).
18. Νικηφόρος Καλογεράς (1874-1875).
19. Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός (1875-1876).
20. Κωνσταντίνος Κοντογόνης (1876-1877).
21. Ζήκος Ρώσης (1877-1878).
22. Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός (1878-1879).
23. Νικηφόρος Καλογεράς (1879-1880).
24. Παναγιώτης Παυλίδης (1880-1881).
25. Ζήκος Ρώσης (1881-1882).
26. Νικηφόρος Καλογεράς (1882-1883).
27. Νικόλαος Δαμαλάς (1883-1884).
28. Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός (1884-1885).

29. *Παναγιώτης Παυλίδης* (1885-1886).
30. *Ζήκος Ρώσης* (1886-1887).
31. *Νικόλαος Δαμαλάς* (1887-1888).
32. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός* (1888-1889).
33. *Παναγιώτης Παυλίδης* (1889-1890).
34. *Ζήκος Ρώσης* (1890-1891).
35. *Νικόλαος Δαμαλάς* (1891-1892).
36. *Προκόπιος Οικονομίδης* (1892-1894).
37. *Εμμανουήλ Ζολώτας* (1894-1895).
38. *Ζήκος Ρώσης* (1895-1896).
39. *Προκόπιος Οικονομίδης* (1896-1897).
40. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός* (1897-1898).
41. *Γεώργιος Δέρβος* (1898-1899).
42. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1899-1900).
43. *Ιγνάτιος Μοσχάκης* (1900-1901).
44. *Εμμανουήλ Ζολώτας* (1901-1902).
45. *Ζήκος Ρώσης* (1902-1903).
46. *Γεώργιος Δέρβος* (1903-1904).
47. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός* (1904-1905).
48. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1905-1906).
49. *Εμμανουήλ Ζολώτας* (1906-1907).
50. *Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος* (1907-1908).
51. *Γεώργιος Δέρβος* (1908-1909).
52. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός* (1909-1910).
53. *Κωνσταντίνος Ράλλης* (1910-1911).
54. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1911-1912).
55. *Χρήστος Ανδρούτσος* (1912-1913).
56. *Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος* (1913-1914).
57. *Γεώργιος Δέρβος* (1914-1915).
58. *Χρυσόστομος Παπαδόπουλος* (1915-1916).
59. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1916-1917).
60. *Χρήστος Ανδρούτσος* (1917-1918).
61. *Εμμανουήλ Ζολώτας* (1918-1919).
62. *Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος* (1919-1920).
63. *Γεώργιος Δέρβος* (1920-1921).
64. *Χρήστος Ανδρούτσος* (1921-1922).
65. *Ιωάννης Μεσολωράς* (1922-1923).

66. Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος (1923-1924).
67. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ (1924-1925).
68. Αμίλκας Αλιβιζάτος (1925-1926).
69. Κωνσταντίνος Δυοβουνιώτης (1926-1927).
70. Αμίλκας Αλιβιζάτος (1927-1928).
71. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ (1928-1929).
72. Δημήτριος Μπαλάνος (1929-1930).
73. Βασίλειος Στεφανίδης (1930-1931).
74. Νικόλαος Λούβαρις (1931-1932).
75. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ (1932-1933).
76. Γεώργιος Σωτηρίου (1933-1934).
77. Παναγιώτης Μπρατσιώτης (1934-1935).
78. Αμίλκας Αλιβιζάτος (1935-1936).
79. Κωνσταντίνος Δυοβουνιώτης (1936-1937).
80. Νικόλαος Λούβαρις (1937-1938).
81. Γεώργιος Σωτηρίου (1938-1941).
82. Νικόλαος Λούβαρις (1941-1942).
83. Βασίλειος Βέλλας (1942-1943).
84. Παναγιώτης Μπρατσιώτης (1943-1944).
85. Παναγιώτης Τρεμπέλας (1944-1945).
86. Λεωνίδα Φιλιππίδης (1945-1946).
87. Βασίλειος Στεφανίδης (1946-1947).
88. Ιωάννης Καρμύρης (1947-1948).
89. Αμίλκας Αλιβιζάτος (1948-1949).
90. Παναγιώτης Μπρατσιώτης (1949-1950).
91. Βασίλειος Βέλλας (1950-1951).
92. Παναγιώτης Τρεμπέλας (1951-1952).
93. Νικόλαος Λούβαρις (1952-1953).
94. Ιωάννης Καρμύρης (1953-1954).
95. Λεωνίδα Φιλιππίδης (1954-1955).
96. Βασίλειος Ιωαννίδης (1955-1956).
97. Κωνσταντίνος Μπόνης (1956-1957).
98. Γεράσιμος Κονιδάρης (1957-1958).
99. Παναγιώτης Μπρατσιώτης (1958-1959).
100. Λεωνίδα Φιλιππίδης (1959-1960).
101. Ανδρέας Φυτράκης (1960-1961).
102. Ιωάννης Καρμύρης (1961-1962).

103. Δημήτριος Μωραΐτης (1962-1963).
104. Βασίλειος Ιωαννίδης (1963-1964).
105. Κωνσταντίνος Μπόνης (1964-1965).
106. Γεράσιμος Κονιδάρης (1965-1966).
107. Μάρκος Σιώτης (1966-1967).
108. Ανδρέας Φυτράκης (1967-1968).
109. Αθανάσιος Χαστούπης (1968-1969).
110. Κωνσταντίνος Μπόνης (1969-1970).
111. Αθανάσιος Χαστούπης (1970-1973).
112. Ευάγγελος Θεοδώρου (1973-1974).
113. Σάββας Αγουρίδης (1974-1975).
114. Κωνσταντίνος Μουρατίδης (1975-1976).
115. Νικόλαος Νησιώτης (1976-1977).
116. Ανδρέας Θεοδώρου (1977-1978).
117. Νικόλαος Μπρατσιώτης (1978-1979).
118. Βασίλειος Δεντάκης (1979-1980).
119. Ηλίας Οικονόμου (1980-1981).
120. Βλάσιος Φειδάς (1981-1983).
121. Αναστάσιος Γιαννουλάτος (1983-1987).
122. Βασίλειος Τσάκωνας (1987-1989).
123. Ηλίας Οικονόμου (1989-1992).
124. Βασίλειος Τσάκωνας (1992-1994).
125. Χρήστος Βούλγαρης (1994-2000).
126. Κωνσταντίνος Σκουτέρης (2000-2004).
127. Γεώργιος Μεταλληνός (2004-2007).
128. Ελένη Παπακώστα-Χριστινάκη (2007-2011).

8. Επίτιμοι Διδάκτορες Θεολογίας ανακηρυχθέντες από τη Θεολογική Σχολή.

1862

1. Κωνσταντίνος Κοντογόνης, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1837-1875) και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1870

2. Παναγιώτης Ρομπότης, πρεσβύτερος, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1858-1875) και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1878

3. *Γρηγόριος Παυλίδης ο Βυζάντιος*, Μητροπολίτης Χίου (1860-1877), Σερρών (1877-1879), Ηρακλείας και Ραιδεστού (1879-1888).
4. *Φιλόθεος Βρυέννιος*, Μητροπολίτης Σερρών (1875-1877) και Νικομηδείας (1877-1910), Καθηγητής και Διευθυντής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, Διευθυντής της Μεγάλης του Γένους Σχολής.

1882

5. *Προκόπιος Γεωργιάδης*, Μητροπολίτης Αθηνών (1874-1889).
6. *Νικηφόρος Καλογεράς*, αρχιμανδρίτης, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Πατρών και Ηλείας, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1868-1883).
7. *Νικόλαος Δαμαλάς*, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής (1868-1892) και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
8. *Σωκράτης Κολιάτσος*, αρχιμανδρίτης (από της τάξεως των εγγάμων πρεσβυτέρων), Διευθυντής Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Κορινθίας (1884-1899).

1887

9. *Κωνσταντίνος Βαλλιιάδης*, Μητροπολίτης Μυτιλήνης (1876-1893), μετέπειτα Εφέσου και Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1897-1901).
10. *Ιωάννης Αναστασιάδης*, Μητροπολίτης Καισαρείας (1878-1902), Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης (1867-1878).
11. *Νεόφυτος Παγίδας*, αρχιμανδρίτης της εν Πετρούπολει Ελληνικής Εκκλησίας, έγκριτος συγγραφέας.
12. *Ιωάννης Σκαλτσούνης*, νομικός και συγγραφέας απολογητικών έργων.
13. *Dragomir Dimetrescu*, Καθηγητής Θεολογικού Σεμιναρίου (1878-1891), Καθηγητής και Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου, Διευθυντής Υπουργείου Θρησκευμάτων Ρουμανίας (1895-1899).

1893

14. *Παρθένιος Κλητονίκι*, Ρώσος επίσκοπος Κάτω Δουνάβεως.

1901

15. *Ζήκος Ρώσης*, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1875-1911) και Μέγας Ευεργέτης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
16. *Αναστάσιος Διομήδης-Κυριακός*, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1868-1913), Μέγας Ευεργέτης και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
17. *Προκόπιος Οικονομίδης*, Υφηγητής, μετέπειτα Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1891-1902) και Μητροπολίτης Αθηνών (1896-1901).

1905

18. *Ιωάννης Ευταξίας*, Καθηγητής της Νομικής Σχολής (1881-1911), Μέγας Ευεργέτης και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
19. *Κωνσταντίνος Ράλλης*, Υφηγητής της Νομικής Σχολής, Γενικός Γραμματεύς του Υπουργείου Εκκλησιαστικών και Δημοσίας Εκπαιδύσεως, μετέπειτα Καθηγητής της Θεολογικής (1910-1915) και της Νομικής Σχολής, Ακαδημαϊκός.

1910

20. *Χρυσόστομος Παπαδόπουλος*, πρεσβύτερος, Διευθυντής της εν Ιεροσολύμοις Θεολογικής Σχολής του Σταυρού, μετέπειτα Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1914-1923), Μητροπολίτης και πρώτος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών (1923-1938), Ακαδημαϊκός και Μέγας Ευεργέτης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1912

21. *Ιωακείμ Γ' Δημητριάδης*, πρώην Βάρνης και μετέπειτα Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1878-1884, 1901-1912).
22. *Φώτιος Περόγλου*, πρώην Φιλαδελφείας (Παλαιστίνη) και μετέπειτα Ναζαρέτ, Πατριάρχης Αλεξανδρείας (1900-1925).
23. *Γρηγόριος Δ' Χαδδάδ*, πρώην Αρχιεπίσκοπος Τριπόλεως Συρίας (1890-1906), Πατριάρχης Αντιοχείας (1906-1928).
24. *Δαμιανός*, πρώην Φιλαδελφείας (Παλαιστίνη), Πατριάρχης Ιεροσολύμων (1897-1931).

1919

25. *Δωρόθεος Μαμμέλης*, πρώην Καλλιουπόλεως και Μαδύτου, μετέπειτα Γρεβενών, Νικοπόλεως και Πρεβέζης, Μητροπολίτης Προύσης (1908-1921) και τοποτηρητής του Οικουμενικού Θρόνου (1918-1921).

1933

26. *Κωνσταντίνος Καλλίνικος*, πρεσβύτερος, Μέγας Οικονόμος Οικουμενικού Θρόνου.

1937

27. *Βενιαμίν Α'*, πρώην Ρόδου, μετέπειτα Σηλυβρίας, Φιλιππουπόλεως, Νικαίας και Ηρακλείας, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1935-1946).
28. *Διονύσιος Βαλεντίνσκυ*, πρώην Κρεμένετσκ, μετέπειτα Βολίνσκ, Μητροπολίτης Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Βαρσοβίας.

29. *Χρυσάνθος Φιλιππίδης*, Μητροπολίτης Τραπεζούντος (1913-1938), αποκρισάριος του Οικουμενικού Πατριαρχείου παρά τη Εκκλησία της Ελλάδος (από το 1937), μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών (1938-1941).
30. *Γερμανός Στηρνόπουλος*, πρώην Σελευκείας, Μητροπολίτης Θυατείρων (1922-1951), Έξαρχος Δυτικής, Βορείου και Κεντρίας Ευρώπης, Διευθυντής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.
31. *Ιωάννης Μεσολωράς*, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής (1898-1923) και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
32. *Κάλλιστος*, αρχιμανδρίτης Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, συγγραφέας.
33. *Stefan Tsangon*, πρεσβύτερος, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Σόφιας.
34. *Nikolaij W. Glubokonskij*, Ρώσος θεολόγος, Καθηγητής Πανεπιστημίων Πετροπούλεως, Σόφιας, Βελιγραδίου και Πράγας.
35. *Stefan Dimitrievic*, πρεσβύτερος, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Βελιγραδίου.
36. *Jon Irineu Mihalescu*, Καθηγητής Θεολογικού Σεμιναρίου (1894-1900), Καθηγητής (1904-1939) και Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου, βοηθός επίσκοπος Βουκουρεστίου (1936), Αρχιεπίσκοπος Ιασίου και Μητροπολίτης Μολδαβίας (1939-1947).
1953
37. *Γεννάδιος Αραμπατζόγλου*, πρώην τιτουλάριος επίσκοπος Σκοπέλου (1913-1925), Μητροπολίτης Ηλιουπόλεως και Θείρων (1925-1956).
1957
38. *Μακάριος Γ'*, πρώην Κιτίου (1948-1950), Αρχιεπίσκοπος και Πρόεδρος Δημοκρατίας Κύπρου (1950-1977).
2010
39. *Ιερώνυμος Λιάπης*, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος (2008-).

9. Απόφοιτοι της Θεολογικής Σχολής στον Αρχιερατικό θρόνο των Αθηνών.

Μητροπολίτες

1. *Προκόπιος Α' Γεωργιάδης*, 27 Μαΐου 1874-†Ιανουάριος 1889.
2. *Προκόπιος Β' Οικονομίδης*, 17 Οκτωβρίου 1896-Νοέμβριος 1901, παραιτηθείς (†4 Ιουλίου 1902).

3. *Θεόκλητος Α΄ Μηνόπουλος*, α) 4 Νοεμβρίου 1902-28 Σεπτεμβρίου 1917, β) 16 Νοεμβρίου 1920-Σεπτέμβριος 1922, (†19 Δεκεμβρίου 1931).

Αρχιεπίσκοποι

1. *Χρυσόστομος Α΄ Παπαδόπουλος*, 10 Μαρτίου 1923-† 22 Οκτωβρίου 1938.
2. *Δαμασκηνός Παπανδρέου*, 5 Νοεμβρίου 1938, 6 Ιουλίου 1941-†28 Σεπτεμβρίου 1949.
3. *Δωρόθεος Γ΄ Κοτταράς*, 29 Μαρτίου 1956-†26 Ιουλίου 1957.
4. *Θεόκλητος Β΄ Παναγιωτόπουλος*, 7 Αυγούστου 1957-†8 Ιανουαρίου 1962.
5. *Ιάκωβος Γ΄ Βαβανάτσος*, 13-25 Ιανουαρίου 1962, παραιτηθείς (†25 Οκτωβρίου 1984).
6. *Ιερώνυμος Α΄ Κοτσώνης*, 14 Μαΐου 1967-15 Δεκεμβρίου 1973, παραιτηθείς (†15 Νοεμβρίου 1988).
7. *Σεραφείμ Τίκας*, 12 Ιανουαρίου 1974-†10 Απριλίου 1998.
8. *Χριστόδουλος Παρασκευαΐδης*, 28 Απριλίου 1998-†28 Ιανουαρίου 2008.
9. *Ιερώνυμος Β΄ Λιάπης*, 7 Φεβρουαρίου 2008-.

10. Απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ο Άγιος Νεκτάριος (κατά κόσμον Αναστάσιος Κεφαλάς) γεννήθηκε τό 1846 στη Σηλυβρία της Ανατολικής Θράκης και κοιμήθηκε εν Κυρίω στην Αθήνα (Αρεταίειο Νοσοκομείο) στις 8 Νοεμβρίου 1920. Στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών φοίτησε κατά τα έτη 1881-1885. Ως κληρικός υπηρέτησε την Εκκλησία τόσο στον ελλαδικό κλήρο, όσο και στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας. Υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα. Αποκλήθηκε ακόμη και ο «Άγιος του αιώνα» (20ού). Η ανακήρυξή του σε Άγιο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο έγινε το 1961. Ο Άγιος Νεκτάριος αγαπάται και τιμάται όχι μονάχα από τους Έλληνες πιστούς, αλλά και από Ορθοδόξους ολόκληρης της Οικουμένης. Και ευλόγως, γιατί είναι ο θαυματουργός Άγιος, ο πολυγραφότατος συγγραφέας και μαρτυρική μορφή που δέχθηκε τα αδυσώπητα πλήγματα της συκοφαντίας με εγκαρτέρηση και ανεξικακία.

II. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΗΜΕΡΑ

1. Οργάνωση και Διοίκηση.

Η βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το *Τμήμα*, το οποίο καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης και χορηγεί ενιαίο πτυχίο. Τμήματα, τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες, συγκροτούν μία *Σχολή*. Το *Τμήμα Θεολογίας*, μαζί με το *Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας*, συγκροτούν τη *Θεολογική Σχολή*.

Όργανα Διοίκησης της Θεολογικής Σχολής:

- *Η Γενική Συνέλευση της Σχολής*. Απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των δυο Τμημάτων της Σχολής και έχει όλες τις αρμοδιότητες που ο νόμος αναθέτει στη Σχολή.
- *Η Κοσμητεία*. Απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα της Σχολής, τους Προέδρους των δύο Τμημάτων, έναν εκπρόσωπο των Μεταπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών κάθε Τμήματος. Συμμετέχει χωρίς ψήφο και ο γραμματέας της Κοσμητείας.

Ο Κοσμήτορας συγκαλεί τη Γ.Σ. της Σχολής και την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει των εργασιών της. Ειδικότερα, συντονίζει τα κοινά μαθήματα των Τμημάτων, προϊστάται των υπηρεσιών της Κοσμητείας, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. της Σχολής και της Κοσμητείας, και συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

Ο Κοσμήτορας αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, που χρονικά προηγείται η διαπιστωτική πράξη της εκλογής του. Το ειδικό σώμα των εκλεκτόρων για την εκλογή Κοσμήτορα Σχολής συγκαλείται από τον οικείο Κοσμήτορα πριν από τη λήξη της θητείας του, ή 15 ημέρες το αργότερο από την κένωση με οποιοδήποτε τρόπο της θέσης του. Αν δεν υπάρχει Κοσμήτορας ή ο υπάρχων παραμελεί να συγκαλέσει το σώμα εκλεκτόρων, το συγκαλεί ο Πρύτανης του οικείου Α.Ε.Ι.

2. Η Κοσμητεία της Σχολής.

Κοσμήτωρ: Καθηγήτρια Ελένη Παπακώστα-Χριστινάκη.

Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας: Καθηγητής Νικόλαος Π. Ολυμπίου (*Αναπληρώτρια Πρόεδρος:* Βελουδία Παπαδοπούλου-Σιδέρη, Καθηγήτρια).

Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας: Καθηγητής Απόστολος Νικολαΐδης (*Αναπληρωτής Πρόεδρος:* Καθηγητής Γεώργιος Φίλιας).

Εκπρόσωπος Μ.Φ. Τμήματος Θεολογίας: Λεωνίδας Καρούζος (*Αναπληρωτής:* Γεώργιος Αρχοντής)

Εκπρόσωπος Φοιτητών Τμήματος Θεολογίας: Εμμανουήλ Βασιλικάκης (*Αναπληρωτής:* Ευάγγελος Γιαννόπουλος)

3. Προσωπικό της Σχολής.

<i>Επιστάτης:</i> Νικηφόρος Μπέκας	210 727 5771
<i>Ηλεκτρολόγος:</i> Σπυρίδων Σταυρόπουλος	210 727 5760
<i>Ευπρεπίστρια:</i> Βασιλική Πάτα	210 727 5772

Γ. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Ι. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

1. Γενικά.

Η Θεολογική Σχολή ήταν ενιαία μέχρι και το 1974, όταν με το Π.Δ. 760/74 (ΦΕΚ 333 Α') διαιρέθηκε σε δύο Τμήματα, το «Θεολογικόν» και το «Ποιμαντικόν», το οποίο δεύτερο είχε ως σκοπό την κατάρτιση του κλήρου. Το επόμενο έτος ακολούθησε νέο διάταγμα (Π.Δ. 468/75, ΦΕΚ 148 Α'), που καταργούσε το προηγούμενο, ενώ με τον Ν. 151/75 (ΦΕΚ 181 Α') ιδρύθηκε το «Τμήμα Ιερατικής Επιμορφώσεως», διетуός φοιτήσεως, στο οποίο μετεγγράφηκαν όλοι οι φοιτητές του καταργηθέντος Ποιμαντικού Τμήματος. Το Τμήμα αυτό λειτούργησε για δύο έτη, καταργήθηκε το 1977, και στη θέση του ιδρύθηκε το «Ποιμαντικόν Τμήμα», τετραετούς φοιτήσεως, του οποίου σκοπός ήταν η «ειδική κατάρτισις στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, Κληρικῶν, Μοναχῶν καί Λαϊκῶν, πρὸς ἐπ'άνδρωσιν θέσεων Ἐκκλησιαστικῆς διακονίας» (Π.Δ. 434/77, ΦΕΚ 134 Α'). Τελικά, με τον Ν. 1268/82 η Θεολογική Σχολή διαιρέθηκε σε δύο Τμήματα, στο «Τμήμα Θεολογίας» και στο «Τμήμα Ποιμαντικής», το οποίο με το Π.Δ. 315/94 (ΦΕΚ 166 Α') μετονομάστηκε σε «Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας». Αρχικά δικαίωμα διδασκαλίας στη Μέση Εκπαίδευση είχαν οι απόφοιτοι μόνο του Τμήματος Θεολογίας, όμως με τον Ν. 1351/83 (ΦΕΚ 56 Α') αναγνωρίστηκε και στους αποφοίτους του Τμήματος Ποιμαντικής το δικαίωμα αυτό. Σήμερα το Τμήμα Θεολογίας προσφέρει προγράμματα σπουδῶν σε παραδοσιακά και σύγχρονα γνωστικά πεδία, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα σφαιρικής κάλυψης των νέων γνωστικῶν αναγκῶν.

2. Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος Θεολογίας (1982-2010).

1. *Σάββας Αγουρίδης*, της Ερμηνευτικής και Ερμηνείας της Καινῆς Διαθήκης (1985).
2. *Ανδρέας Θεοδώρου*, της Ιστορίας των Δογμάτων και της Συμβολικής (1986).
3. *Μέγας Φαράντος*, της Δογματικής και της Χριστιανικῆς Ἠθικῆς (1984).
4. *Γεώργιος Γρατσέας*, της Ιστορίας της Εποχῆς της Καινῆς Διαθήκης (1988).

5. *Αθανάσιος Χαστούπης*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης (1989).
6. *Γεώργιος Γαλίτης*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (1994).
7. *Νικόλαος Μητσόπουλος*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (1996).
8. *Στυλιανός Παπαδόπουλος*, της Πατρολογίας (2000).
9. *Νικόλαος Παπαδόπουλος*, της Εισαγωγής στην Παλαιά Διαθήκη και της Ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης εκ των Ο' (2000).
10. *Εμμανουήλ Κωνσταντινίδης*, της Ιστορίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (2001).
11. *Ηλίας Μουτσούλας*, της Πατερικής Θεολογίας (2001).
12. *Δημήτριος Σταθόπουλος*, της Ιστορίας Θρησκευμάτων (2001).
13. *Νικόλαος Ξυψητός*, της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας και της Γλώσσας της Εποχής της Καινής Διαθήκης (2001).
14. *Γεώργιος Πατρώνας*, της Ερμηνευτικής και της Θεολογίας της Καινής Διαθήκης (2002).
15. *Βασίλειος Γιαννόπουλος*, της Διδασκαλίας Οικουμενικών Συνόδων (2002).
16. *Βλάσιος Φειδάς*, της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας (2003).
17. *Κωνσταντίνος Παπαπέτρου*, της Απολογητικής και της Εγκυκλοπαιδείας της Θεολογίας (2003).
18. *Γεώργιος Αντουράκης*, της Βυζαντινής και Χριστιανικής Αρχαιολογίας (2003).
19. *Χρήστος Βούλγαρης*, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (2004).
20. *Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος*, της Πατερικής Θεολογίας (2005).
21. *Διονύσιος Λακουράς*, της Συγκριτικής Θρησκευολογίας (2005).
22. *Σπυρίδων Κοντογιάννης*, της Εκκλησιαστικής Ιστορίας (2005).
23. *Κωνσταντίνος Σκουτέρης*, της Ιστορίας Δογμάτων (2006).
24. *Γεράσιμος Χρυσάφης*, της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (2006).
25. *Ξενοφών Παπαχαλαράμπος*, της Δογματικής και της Χριστιανικής Ηθικής (2007).

26. Γεώργιος Μεταλληνός, πρωτοπρεσβύτερος, της Ιστορίας και του Πνευματικού Βίου της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά τη Μεταβυζαντινή περίοδο (2007).
27. Δημήτριος Γόνης, της Ιστορίας των Ορθοδόξων Σλαβικών Εκκλησιών (2007).
28. Νικόλαος Ξεζάκης, της Δογματικής (2009).

3. Διατελέσαντες Αναπληρωτές Καθηγητές του Τμήματος Θεολογίας.

1. Λουκάς Φίλης, της Εισαγωγής και Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης (2002).

4. Διατελέσαντες Πρόεδροι του Τμήματος Θεολογίας.

1. Βλάσιος Φειδάς (1983-1985).
2. Στυλιανός Παπαδόπουλος (1985-1987).
3. Αθανάσιος Χαστούπης (1987-1989).
4. Κωνσταντίνος Σκουτέρης (1989-1991).
5. Χρήστος Βούλγαρης (1991-1993).
6. Χρήστος Βούλγαρης (1993-1995).
7. Κωνσταντίνος Σκουτέρης (1995-1997).
8. Στυλιανός Παπαδόπουλος (1997-1999).
9. Βασίλειος Γιαννόπουλος (1999-2001).
10. Δημήτριος Γόνης (2001-2003).
11. Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος (2003-2005).
12. Νικόλαος Ολυμπίου (2005-2007).
13. Νικόλαος Ξεζάκης (2007-2009).
14. Νικόλαος Ολυμπίου (2009-2011).

5. Επίτιμοι Διδάκτορες Θεολογίας ανακηρυχθέντες από το Τμήμα Θεολογίας.

1990

1. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης, Μητροπολίτης Μύρων (1961-1991) και μετέπειτα Εφέσου (1991-2006).

2. *Ιάκωβος Κουκούζης*, πρώην επίσκοπος Μελίτης (1955-1956) και τιτουλάριος Μητροπολίτης Μάλτας (1956-1959), Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Αμερικής (1959-1996).
  3. *Βαρθολομαίος Αρχοντώνης*, πρώην Μητροπολίτης Χαλκηδόνος (1973-1991), νυν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1991-).
  4. *Δαμασκηνός Παπανδρέου*, Μητροπολίτης Ελβετίας (1982-1993).
  5. *Διονύσιος Ψαριανός*, πρώην επίσκοπος Ρωγών (1952-1957), Μητροπολίτης Κοζάνης (1957-2003).
  6. *Χρυσόστομος Θέμελης*, πρώην επίσκοπος Θαυμακού (1957-1965), Μητροπολίτης Μεσσηνίας (1965-2007).
  7. *Παντελεήμων Καρανικόλας*, πρώην επίσκοπος Αχαΐας (1958-1965), Μητροπολίτης Κορίνθου (1965-2006).
- 1998
8. *Χρυσόστομος Κυκκώτης*, πρώην επίσκοπος Κωνσταντίας (1968-1973), Μητροπολίτης Πάφου (1973-1977), Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου (1977-).
- 2008
9. *Ivan Dimitrov*, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Σόφιας Βουλγαρίας.
- 2010
10. *Rowan Williams*, Αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρ και της Εκκλησίας της Αγγλίας (2003-).

II. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ

1. Γνωστικό Αντικείμενο.

Το Τμήμα Θεολογίας προσφέρει στους φοιτητές τη δυνατότητα να γνωρίσουν και να ερευνούν την εξέλιξη και τις μορφές της συνάντησης ανάμεσα στον ανθρώπινο λόγο και τα γενεσιουργά γεγονότα του Χριστιανισμού. Η συνάντηση αυτή προσεγγίζεται κατ' αρχάς μέσα από τη γένεση, την ιστορική πορεία και τη διδασκαλία του Ορθόδοξου Χριστιανισμού και συσχετίζεται με τα νεότερα φιλοσοφικά ρεύματα, τις επιστήμες και τις τέχνες, με τις άλλες μορφές του Χριστιανισμού και με τις άλλες θρησκείες και με άλλες εκφάνσεις του θρησκευτικού φαινομένου, καθώς και με τον σύγχρονο διεπιστημονικό διάλογο. Οι απόφοιτοι του Τμήματος θα μπορούν να συμβάλλουν εποικοδομητικά στη δημιουργία διαύλων επικοινωνίας μεταξύ Θεολογίας, Εκκλησίας και κοινωνίας είτε υπηρετώντας το εκκλησιαστικό έργο ως κληρικοί και εκπαιδευτικοί, είτε ως εργαζόμενοι στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, καθώς και στη μελέτη και ανάδειξη του πολιτισμού, που διαμορφώθηκε με τη συμβολή της Ορθοδοξίας μέχρι σήμερα.

2. Διοίκηση του Τμήματος Θεολογίας.

Το Τμήμα Θεολογίας είναι βασική ακαδημαϊκή μονάδα, που καλύπτει επιστημονικά το ερευνητικό και διδακτικό αντικείμενο της επιστήμης του.

Με εκλογή ορίζονται:

- Ο Πρόεδρος του Τμήματος (για 2 έτη)
- Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος (για 2 έτη)
- Οι Διευθυντές των Τομέων (για 1 έτος)

Η διοίκηση του Τμήματος ασκείται από τα εξής όργανα:

α. Πρόεδρος.

Αρμοδιότητες Προέδρου: Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) και το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Τμήματος, καταρτίζει τις Ημερήσιες Διατάξεις τους, προεδρεύει των εργασιών τους, εισηγείται τα θέματα αρμοδιότητάς τους, είναι

αρμόδιος μαζί με τη Γραμματέα του Τμήματος για την τήρηση των σχετικών πρακτικών των συνεδριάσεών τους, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών τους, συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπαιρέωση συγκεκριμένων θεμάτων, προΐσταται των Υπηρεσιών του Τμήματος, μετέχει αυτοδικαίως στη Σύγκλητο και εκπροσωπεί το Τμήμα μέσα στα πλαίσια του νόμου. Η Αναπληρώτρια Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, ή όταν έχει σχετική εξουσιοδότηση από αυτόν.

β. Γενική Συνέλευση.

Συγκρότηση: Σε αυτή συμμετέχουν: ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος, όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., ο εκπρόσωπος του Ε.Τ.Ε.Π., οι εκπρόσωποι των Μεταπτυχιακών Φοιτητών και οι εκπρόσωποι των φοιτητών.

Σύγκληση: Η Γ.Σ. του Τμήματος συνέρχεται σε τέσσερις τακτικές συνεδριάσεις το χρόνο και εκτάκτως με απόφαση του Προέδρου ή αν το ζητήσει το ένα τρίτο των μελών της για κρίσεις εκλογής ή εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π. ή για άλλο συγκεκριμένο θέμα.

Αρμοδιότητες: Η Γ.Σ., εκτός των άλλων αρμοδιοτήτων που της δίνει ο νόμος, έχει και τις αρμοδιότητες που περιγράφονται ειδικά στο άρθρο 4 του Ν. 2082/92.

γ. Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης.

Συγκρότηση: Σε αυτήν μετέχουν ο Πρόεδρος, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., οι εκπρόσωποι των Μεταπτυχιακών Φοιτητών και η Γραμματέας του Τμήματος.

Αρμοδιότητες: Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για τη διατύπωση γνώμης, πρότασης ή λήψη απόφασης μέσα στα πλαίσια του νόμου για κάθε θέμα των Μεταπτυχιακών Σπουδών.

δ. Διοικητικό Συμβούλιο.

Συγκρότηση: Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων, έναν εκπρόσωπο των Μεταπτυχιακών

Φοιτητών και δύο εκπροσώπους των Φοιτητών. Στη σύνθεση αυτή προστίθεται και ο εκπρόσωπος του Ε.Τ.Ε.Π., όταν συζητούνται θέματα που το αφορούν.

Αρμοδιότητες: Το Δ.Σ. είναι αρμόδιο για κάθε θέμα του Τμήματος που δεν υπάγεται με ειδική διάταξη στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου του Τμήματος.

ε. Γενική Συνέλευση Τομέα.

Συγκρότηση: Απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα, έναν εκπρόσωπο των Μεταπτυχιακών Φοιτητών και δύο εκπροσώπους των Φοιτητών.

Αρμοδιότητες: Η Γενική Συνέλευση του Τομέα εκλέγει τον Διευθυντή του Τομέα, συντονίζει το έργο του Τομέα στα πλαίσια των αποφάσεων της Γ.Σ. του Τμήματος, υποβάλλει προτάσεις προς τη Γ.Σ. του Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, κατανέμει τα κονδύλια του Τομέα στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, αποφασίζει για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα, και γενικά για κάθε θέμα που μπορεί να απασχολήσει τον Τομέα.

Διευθυντής του Τομέα: Συγκαλεί τη Γ.Σ. του Τομέα, προεδρεύει των εργασιών της, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

στ. Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Συγκρότηση: αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, δύο εκπροσώπους κάθε Τομέα από μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και δύο εκπροσώπους των Μεταπτυχιακών Φοιτητών. Η θητεία της Σ.Ε.Μ.Σ. είναι διετής.

Αρμοδιότητες: Η διεξαγωγή των εισαγωγικών εξετάσεων και η παρακολούθηση της πορείας του Π.Μ.Σ., η αντιμετώπιση κάθε τρέχοντος προβλήματος στη λειτουργία του Π.Μ.Σ. και η εισήγηση στη Γ.Σ.Ε.Σ. όλων των θεμάτων που αφορούν στο Π.Μ.Σ. (ορισμός επιβλέποντα Καθηγητή, τριμελών επιτροπών, θεμάτων ειδικεύσεως και διδακτορικών διατριβών κ.ά.).

Διευθυντής του Π.Μ.Σ.: προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. των δυο ανωτέρων βαθμίδων και ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Αρμοδιότητα του Διευθυντή είναι η υλοποίηση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Π.Μ.Σ., η εκπροσώπηση

του Π.Μ.Σ. στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς επίσης η γνωμοδότηση και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ. για την απρόσκοπτη λειτουργία του.

3. Το Προσωπικό του Τμήματος Θεολογίας.

α. Πρόεδρος.

<i>Πρόεδρος:</i>	Νικόλαος Π. Ολυμπίου	210 727 5735
<i>Αναπλ. Πρόεδρος:</i>	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου	210 727 5724

β. Διευθυντές Τομέων.

<i>Ερμηνευτικός:</i>	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου	210 727 5724
<i>Ιστορικός:</i>	π. Δημήτριος Τζέρπος	210 727 5769
<i>Συστηματικής Θεολογίας:</i>	Μάριος Μπέγζος	210 727 5740
<i>Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής:</i>	π. Νικόλαος Ιωαννίδης	210 727 5763

γ. Μέλη Δ.Ε.Π.

<i>Καθηγητές:</i>	Νικόλαος Π. Ολυμπίου	210 727 5735
	Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής	210 727 5707
	Μάριος Μπέγζος	210 727 5740
	π. Νικόλαος Ιωαννίδης	210 727 5763
	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	210 727 5705
	Σεβ. Χρυσόστομος Σαββάτος	210 727 5847
	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου	210 727 5724
	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς	210 727 5869
<i>Αναπλ. Καθηγητές:</i>	π. Δημήτριος Τζέρπος	210 727 5769
	π. Αδαμάντιος Αυγουστήδης	210 727 5757

<i>Επικ. Καθηγητές:</i>	Κωνσταντίνος Κορναράκης	210 727 5754
	Χρήστος Καρακόλης	210 727 5722
	Κωνσταντίνος Μπελέζος	210 727 5744
	Κωνσταντίνος Μανίκας	210 727 5784
	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου	210 727 5778
	Γεώργιος Κόρδης	210 727 5729
	Θωμάς Ιωαννίδης	210 727 5854
<i>Λέκτορες:</i>	Σταμάτιος Χατζησταματίου	210 727 5758
	Μαρίνα Κολοβοπούλου	210 727 5730
	Νικόλαος Ξιώνης	210 727 5756
	Κωνσταντίνος Ζάρρας	210 727 5734
	Δημήτριος Μόσχος	210 727 5889
	Χρήστος Καραγιάννης	210 727 5701
	Μιχάλης Μαριώρας	210 727 5752
	Βασιλική Σταθοκώστα	210 727 5814
	Αλεξάνδρα Παλάντζα	210 727 5794
	Δέσποινα Μιχάλαγα	210 727 5786
Ιωάννης Παναγιωτόπουλος	210 727 5802	

δ. Μέλη Ε.Τ.Ε.Π.

Αθανάσιος Κάρμης	210 727 5704
Μαρία Αναγνωστάκη	210 727 5748
Παναγιώτα Καραχρήστου	210 727 5765

ε. Μέλη Σ.Ε.Μ.Σ.

1. Νικόλαος Ολυμπίου, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας
2. π. Νικόλαος Ιωαννίδης, Καθηγητής, Διευθυντής Π.Μ.Σ.
3. Κωνσταντίνος Λιάκουρας, Καθηγητής
4. Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια

5. π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής
6. Κωνσταντίνος Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής
7. Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου, Επίκ. Καθηγήτρια
8. Θωμάς Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής
9. Μαρίνα Κολοβοπούλου, Λέκτωρ
10. Νικόλαος Ξιώνης, Λέκτωρ
11. Λεωνίδα Καρούζος, Μ.Φ.
12. Γεώργιος Αρχοντής, Μ.Φ.

στ. Γραμματεία.

<i>Γραμματέας:</i>	Ελένη Αλεβίζου	210 727 5872
<i>Διοικητικοί Υπάλληλοι:</i>	Γεώργιος Καρανικολόπουλος	210 727 5762
	Αικατερίνη Μάντη	210 727 5813
	Αθηνά Λυρίτση	210 727 5717
	Σπυρίδων Κουρής	210 727 5714

ζ. Εκπρόσωποι Ε.Τ.Ε.Π. στη Γ.Σ. του Τμήματος.

<i>Τακτική:</i>	Παναγιώτα Καραχρήστου	210 727 5765
<i>Αναπληρωτής:</i>	Αθανάσιος Κάρμης	210 727 5704

η. Εκπρόσωποι Μεταπτυχιακών Φοιτητών στη Γ.Σ. του Τμήματος.

<i>Τακτικοί:</i>	Λεωνίδα Καρούζος
	Χρήστος Βασιλόπουλος
<i>Αναπληρωτές:</i>	Γεώργιος Αρχοντής
	Ισαάκ Τεγόπουλος
	Κωνσταντίνος Πρέντος
	Μαρία Χαλκιά

θ. Εκπρόσωποι Φοιτητών στη Γ.Σ. του Τμήματος.

<i>Τακτικοί:</i>	Αριστείδης Λαυδής Εμμανουήλ Βασιλικάκης Ευάγγελος Γιαννόπουλος Κωνσταντίνος Κώτσιαρης Εμμανουήλ Εμμανουήλ Ελισσάβητ Κυδωνιεύς Θεοδώρα Αγγελάκου Αθηνά Κωνσταντινίδη Γεώργιος Κούρος Παναγής Μπερδεμπές Νικόλαος Ευαγγελάτος Ανδρέας Δουλφής
<i>Αναπληρωτές:</i>	Μαρία-Ευρυδίκη Αναστασιάδη Στέφανος Χωριανόπουλος Σοφία Σκιαδαρέση Ελένη Μαντζαβίνου Νικόλαος Συρανίδης Ελένη Βλάχου Σοφία-Μαρίνα Δεσποτάκη Μαρίνα Παπαδημητρίου Χρήστος Τριανταφύλλου Χρήστος Μπαλωτής Μοσχούλα Πιτσάκη Ελένη Παπαδοπούλου

ι. Εκπρόσωποι Ε.Τ.Ε.Π. στο Δ.Σ. του Τμήματος.

<i>Τακτική:</i>	Παναγιώτα Καραχρήστου	210 727 5765
<i>Αναπληρωτής:</i>	Αθανάσιος Κάρμης	210 727 5704

ια. Εκπρόσωποι Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Δ.Σ. του Τμήματος.

Τακτικός: Λεωνίδας Καρούζος

Αναπληρωτής: Γεώργιος Αρχοντής

ιβ. Εκπρόσωποι Φοιτητών στο Δ.Σ. του Τμήματος.

Τακτικοί: Εμμανουήλ Βασιλικάκης

Ευάγγελος Γιαννόπουλος

Αναπληρωτές: Αριστείδης Λαυδής

Γεώργιος Κούρος

ιγ. Εκπρόσωποι του Τμήματος στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Πρόεδρος Τμήματος: Νικόλαος Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Αναπλ. Πρόεδρος Τμήματος: Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια

Μέλη Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα Λέκτορα: Νικόλαος Ξιώνης

4. Οι Χώροι του Τμήματος Θεολογίας.

Το Τμήμα Θεολογίας συστεγάζεται με το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας στο κτήριο της Θεολογικής Σχολής στην Πανεπιστημιούπολη (Ανω Ιλίσια). Λόγω της συστεγάσεως, πολλοί χώροι χρησιμοποιούνται και από τα δύο Τμήματα. Αυτοί είναι: η Αίθουσα Συνεδριάσεων, η Αίθουσα Οπτικοακουστικών Μέσων, η Βιβλιοθήκη, το Βιβλικο-αρχαιολογικό Μουσείο, το Παρεκκλήσιο, το υπαίθριο Θέατρο και το Κυλικείο.

α. Αίθουσες Διδασκαλίας.

- Κεντρικό Αμφιθέατρο (α' - β' επίπεδα)
- Β' Αμφιθέατρο (α' - β' επίπεδα)

- Γ΄ Αίθουσα (α΄ επίπεδο)
- Σπουδαστήριο (γ΄ επίπεδο)
- Αίθουσες Μεταπτυχιακών (α΄ και β΄ επίπεδα)
- Αίθουσα Οπτικοακουστικών Μέσων (β΄ επίπεδο)

Αίθουσα Οπτικοακουστικών Μέσων:

Ανήκει και στα δύο Τμήματα και βρίσκεται στον β΄ όροφο, παραπλεύρως στο παρεκκλήσι. Διαθέτει πλήρη και σύγχρονο οπτικοακουστικό εξοπλισμό.

Έχει δημιουργηθεί με σκοπό να χρησιμοποιείται:

- α) στη διδασκαλία μαθημάτων με χρήση οπτικοακουστικών μέσων και μέσων Πληροφορικής, και
- β) σε δραστηριότητες που έχουν σχέση με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων (κινηματογραφική λέσχη, ομιλίες, σεμινάρια, παρουσιάσεις κ.λπ.).

Στην αίθουσα ανήκει το εργαστήριο Οπτικοακουστικών Εφαρμογών, το οποίο χρησιμεύει:

- στην προετοιμασία και παραγωγή εποπτικού υλικού,
- στη διδασκαλία χρήσης των εποπτικών μέσων διδασκαλίας,
- στην καταγραφή και αρχειοθέτηση εποπτικού υλικού,
- στη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων,
- στην έρευνα και χρήση των εργαλείων της Πληροφορικής.

β. Βιβλιοθήκη.

Η Θεολογική Σχολή διαθέτει μια από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου, η οποία υποστηρίζει την επιστημονική έρευνα και διδασκαλία τόσο στο προπτυχιακό, όσο και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

Εφορευτικό Συμβούλιο Τμήματος Θεολογίας:

<i>Πρόεδρος:</i> π. Νικόλαος Ιωαννίδης, Καθηγητής	210 727 5763
<i>Αναπληρωτής Πρόεδρος:</i> Κωνσταντίνος Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής	210 727 5784

Προσωπικό:

Χρήστος Χαλεπλής, Τ.Ε. Βιβλιοθηκονόμος, Προσωρινά Υπεύθυνος	210 727 5874
--	--------------

Θεόδωρος Πανταζής, Τ.Ε. Βιβλιοθηκονόμος	210 727 5782
Δέσποινα Ζερβού, Τ.Ε. Βιβλιοθηκονόμος	210 727 5822
Αναστάσιος Κλέντος, Π.Ε. Βιβλιοθηκονόμος	210 727 5825
Μαρία Κελεπερτζή, Δ.Ε.	210 727 5821
Κωνσταντίνα Σερπάνου, Τ.Ε. Βιβλιοθηκονόμος	210 727 5781

Ώρες λειτουργίας της Βιβλιοθήκης: Δευτέρα - Πέμπτη 9.00-19.00, Παρασκευή 9.00-14.00.

γ. Βιβλικο-αρχαιολογικό Μουσείο.

Το Βιβλικο-αρχαιολογικό Μουσείο ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του αιμινήστου Καθηγητή Βασιλείου Βέλλα και λειτουργεί από το 1969. Θεωρείται κοινός χώρος των δύο Τμημάτων της Σχολής. Υπεύθυνος για το Τμήμα Θεολογίας είναι ο Καθηγητής κ. Νικόλαος Ολυμπίου, ενώ για το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας η Καθηγήτρια κ. Ελένη Παπακώστα-Χριστινάκη. Στα εκθέματά του συμπεριλαμβάνονται εκμαγεία της Στήλης του Χαμμουραμί, του Μαύρου Οβελίσκου του Σαλμανάσσαρ Γ΄ και της Στήλης του βασιλιά της Μωάβ Μεσά. Επίσης, αναπαραστάσεις της Σκηνής του Μαρτυρίου, του Ναού του Σολομώντος και του Ναού του Ηρώδη, τρισδιάστατος γεωφυσικός χάρτης με τις σημαντικότερες θέσεις της Παλαιστίνης, καθώς και πιστά αντίγραφα λατρευτικών και καθημερινής χρήσης αντικειμένων του αρχαίου Ισραήλ και της Χαναάν (ειδώλια, είδη οπλισμού, νομίσματα κ.ά.). Το εποπτικό υλικό που διαθέτει, αξιοποιείται κατά τις παραδόσεις των σχετικών μαθημάτων του Ερμηνευτικού Κλάδου. Στεγάζεται σε ιδιαίτερο χώρο του α΄ επιπέδου και είναι επισκέψιμο κατά τις εργάσιμες ώρες, κατόπιν προσunenνόησης με τους υπεύθυνους.

Τηλέφωνο: 210 727 5803.

δ. Παρεκκλήσιο του Αποστόλου Παύλου.

Βρίσκεται στην κεντρική πτέρυγα του δευτέρου ορόφου και αποτελεί κοινό χώρο και των δύο Τμημάτων της Σχολής. Χρησιμοποιείται για τις λατρευτικές και διδακτικές ανάγκες των φοιτητών. Κάθε Πέμπτη 8.00-10.00 π.μ. τελείται η Θεία Λειτουργία για τους φοιτητές, τα μέλη του διδακτικού επιστημονικού προσωπικού και τους εργαζόμενους της Σχολής. Επιπλέον, την 23η Οκτωβρίου τε-

λείται η Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, και την 28η προς 29η Ιουνίου Ιερή Αγρυπνία με την ευκαιρία της εορτής των Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, οπότε και πανηγυρίζει το Παρεκκλήσιο. Ακόμη, την Πέμπτη μετά την Κυριακή των Προπατόρων τελείται στο Παρεκκλήσιο το ιερό μνημόσυνο όλων των κοιμηθέντων Καθηγητών της Σχολής.

ε. Γραφείο Συμβουλευτικής.

Η ανάγκη για παροχή ψυχολογικής υποστήριξης σε ποιμαντικό πλαίσιο οδήγησε στη δημιουργία του Γραφείου Συμβουλευτικής σε θέματα ψυχικής υγείας, όπου παρέχεται ψυχολογική υποστήριξη σε φοιτητές της Σχολής..

Σκοπός του γραφείου είναι:

- Παροχή συμβουλευτικής και ποιμαντικής υποστήριξης φοιτητών ιερέων, ιερατικών οικογενειών, θεολόγων καθηγητών κτλ.
- Οργάνωση προαιρετικών σεμιναριακού τύπου συναντήσεων με φοιτητές.
- Μεθόδευση της επιστημονικής έρευνας.

Υπεύθυνος: π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής.

Τηλέφωνο: 210 727 5757.

στ. Κέντρο Σιναϊτικών Μελετών.

Λειτουργεί από το 1979 και βρίσκεται στο β' επίπεδο. Διαθέτει μικροταινίες (μικροφίλμς) του συνόλου σχεδόν των γνωστών μέχρι το 1975 χειρογράφων κωδίκων (3.500), οι οποίοι βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη της παλαιάφατης Ιεράς Μονής του Σωτήρος Χριστού και της Αγίας Αικατερίνης του Σινά, ως και των 1.742 σπανίων επισήμων αραβικών και τουρκικών εγγράφων (φιρμανίων, ορισμών κ.τ.λ.), τα οποία φυλάσσονται στην ίδια Ιερά Μονή.

Οι εν λόγω μικροταινίες έχουν τεθεί από το 1979 στη διάθεση των ενδιαφερομένων επιστημόνων, διαιρούνται δε σε δέκα συλλογές αναλόγως της γλώσσας, στην οποία είναι γραμμένοι οι κώδικες που προαναφέρθηκαν: ελληνική με 2.317 κώδικες, αραβική με 694, συριακή με 284, γεωργιανή με 97, σλαβονική με 46, αιθιοπική με έξι, αρμενική με δύο, λατινική με δύο, κοπτική με έναν και περσική με έναν.

Στο Κέντρο Συναϊτικών Μελετών υπάρχουν και τα κατάλληλα μηχανήματα αναγνώσεως μικροταινιών, καθώς και ειδικό μηχάνημα παραγωγής φωτοαντιγράφων από αυτές.

Υπεύθυνος: π. Δημήτριος Τζέρπος, *τηλέφωνο:* 210 727 5769.

Τηλέφωνο Κέντρου Συναϊτικών Μελετών: 210 727 5708.

ζ. Εργαστήριο Αγιογραφίας.

Στο Τμήμα Θεολογίας από το 1999 λειτουργεί Εργαστήριο Αγιογραφίας υπό τη μέριμνα και καθοδήγηση του Επίκ. Καθηγητή κ. Γεωργίου Κόρδη. Στεγάζεται στο ισόγειο του κτηρίου της Σχολής και αξιοποιείται στα πλαίσια των αντίστοιχων μαθημάτων.

η. Γραφεία του Δ.Ε.Π.

Τα Γραφεία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος Θεολογίας στεγάζονται στα α', β' και γ' επίπεδα του κτηρίου της Θεολογικής Σχολής και ιδιαίτερα στη βορειοανατολική πλευρά.

5. Διεξαγωγή του διδακτικού έργου.

Το νομικό πλαίσιο για την οργάνωση και λειτουργία των Α.Ε.Ι. (Ν.1268/82) εισήγαγε ορισμένες καινοτομίες στη διεξαγωγή του διδακτικού έργου και της γενικότερης λειτουργίας των σπουδών σε όλες τις Πανεπιστημιακές Σχολές. Η οργάνωση του διδακτικού και του γενικότερου επιστημονικού έργου των Πανεπιστημιακών Σχολών ανακαθορίστηκε με κριτήριο την οργανωτική και λειτουργική διάκριση κάθε Σχολής σε περισσότερα από ένα Τμήματα. Η διάκριση αυτή συνδέθηκε με την κατανομή σε κάθε Τμήμα των γνωστικών αντικειμένων ή των μαθημάτων εκείνων, τα οποία οργανώνονται σε συγκεκριμένους Τομείς και συγκροτούν την, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της Σχολής, ιδιαιτερότητα της διδακτικής και επιστημονικής φυσιογνωμίας κάθε Τμήματος. Η Θεολογική Σχολή, ειδικότερα, οργανώθηκε σε δύο Τμήματα, ήτοι το Τμήμα Θεολογίας και το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, αλλά η οργανωτική αυτή διάκριση δεν καταργεί ούτε υποβαθμίζει τη συνεργασία τους μέσα στα πλαίσια της Σχολής για την άσκηση του διδακτικού ή του επιστημονικού τους έργου.

Με το ίδιο νομικό πλαίσιο καταργήθηκε η κατά έτη οργάνωση των σπουδών, οι οποίες αναδιαρθρώθηκαν με βάση το σύστημα των εξαμήνων, ήτοι τα τέσσερα έτη σπουδών της Θεολογικής Σχολής κλιμακώθηκαν στο πρόγραμμα των οκτώ εξαμήνων σπουδών του κάθε Τμήματος. Το κάθε εξάμηνο διαρκεί, σύμφωνα με τον νόμο, 15 πλήρεις εβδομάδες, από τις οποίες οι 13 πρώτες αφιερώνονται στη διδασκαλία και οι 2 τελευταίες στις εξετάσεις (άρθρο 25, παρ. 3). Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 2/3 του προβλεπομένου στο πρόγραμμα για τις εργάσιμες ημέρες του αντιστοίχου εξαμήνου, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε. Ο χαρακτηρισμός ενός ή περισσότερων μαθημάτων ως μη διδαχθέντων επαρκώς είναι διαπιστωτικός αδιάφορα από την αιτία που τον προκάλεσε, είτε δηλαδή από παραλείψεις του ΔΕΠ ή από φοιτητική παρεμπόδιση των μαθημάτων.

Σε κάθε εξάμηνο ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα όχι περισσότερα από 9, αλλά μπορεί επίσης να επιλέξει και μικρότερο αριθμό μαθημάτων ή και κανένα μάθημα. Στην πρώτη περίπτωση ο φοιτητής δεν μπορεί να συντομεύσει τη λήψη του πτυχίου του, αφού πρέπει να εξαντληθεί ο χρόνος φοιτήσεως των 8 εξαμήνων (άρθρο 24, παρ. 2), ενώ στη δεύτερη περίπτωση τα εξάμηνα προσμετρώνται, ο δε φοιτητής οφείλει να λάβει το πτυχίο οπωσδήποτε μέσα σε 12 εξάμηνα, με τα οποία εξαντλείται και το δικαίωμά του για τις καθιερωμένες κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές. Χω-

ρίς όμως κοινωνικές παροχές μπορεί να παρατείνει τις σπουδές του και πέραν των 12 εξαμήνων.

Τα μαθήματα ή γνωστικά αντικείμενα του διδακτικού προγράμματος κάθε Τμήματος διακρίνονται με επιστημολογικά κριτήρια σε υποχρεωτικά και σε επιλεγόμενα. Τα υποχρεωτικά καλύπτουν βασικά γνωστικά αντικείμενα της συγκεκριμένης επιστήμης, καθορίζονται με τα ιδιαίτερα και τα διεθνή κριτήρια, θεωρούνται σταθερά στο διδακτικό πρόγραμμα του Τμήματος και έχουν αυξημένο αριθμό διδακτικών μονάδων. Τα επιλεγόμενα καλύπτουν ειδικότερους τομείς της επιστήμης ή συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου, παρουσιάζουν ευρύτατη ποικιλία σκοπού, περιεχομένου και δυνατοτήτων και έχουν μικρότερο αριθμό διδακτικών μονάδων. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο ο φοιτητής για να λάβει το πτυχίο του Τμήματος πρέπει να διδαχθεί και να εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και σε έναν αριθμό επιλεγόμενων μαθημάτων που θα καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του όλου προγράμματος σπουδών του. Αν ο φοιτητής δηλώσει περισσότερα επιλεγόμενα μαθήματα, έχει όχι μόνο προσωπικό όφελος, αλλά μπορεί να αξιοποιήσει τους βαθμούς για τη διαμόρφωση του γενικότερου βαθμού του πτυχίου. Η επιλογή των υποχρεωτικών και των επιλεγόμενων μαθημάτων για κάθε εξάμηνο γίνεται από τον φοιτητή με κριτήριο το ενδεικτικό πρόγραμμα του Τμήματος και δηλώνεται με την καθιερωμένη διαδικασία και εντός της καθορισμένης προθεσμίας στη Γραμματεία του Τμήματος. Μετά τη δήλωση αυτή όλα τα δηλωμένα μαθήματα γίνονται υποχρεωτικά, αφού ο φοιτητής έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να τα παρακολουθήσει και να εξεταστεί σε αυτά.

Η διάκριση των μαθημάτων σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα αποτυπώνεται στο Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Ωστόσο, το ισχύον νομικό πλαίσιο σπουδών αποσυνδέει τα διδασκόμενα μαθήματα από τον συγκεκριμένο διδακτικό κύκλο του εξαμήνου και παρέχει τη δυνατότητα στο φοιτητή να σεβαστεί το προτεινόμενο από το Τμήμα Ενδεικτικό Πρόγραμμα των οκτώ εξαμήνων, ή ακόμα να οργανώσει με προσωπική ευθύνη τις επιλογές με βάση τις γενικές αρχές του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Αυτό σημαίνει ότι ο κάθε φοιτητής έχει το δικαίωμα να καταρτίσει ένα προσωπικό πρόγραμμα σπουδών για τα χειμερινά ή τα θερινά εξάμηνα, αφού «η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές» (άρθρο 24, παρ. 4). Ωστόσο, ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει ότι το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος καταρτίζεται με απόλυτα διδακτικά κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία τα υποχρεωτικά τουλάχιστον μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων λειτουργούν κατά περιεχόμενο ως προαπαιτούμενα για τα μαθήματα

των επόμενων εξαμήνων (άρθρο 24, παρ. 1, άρθρο 25, παρ. 2). Η διάκριση αυτή, έστω και αν είναι ενδεικτική, παραμένει ουσιαστική για την οργάνωση του προγράμματος σπουδών του φοιτητή, γι' αυτό άλλωστε και το Τμήμα προτείνει στους φοιτητές ένα συγκεκριμένο Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών και των οκτώ εξαμήνων με κατανομή των υποχρεωτικών και των επιλεγόμενων μαθημάτων σε συγκεκριμένα εξάμηνα. Για την πληρέστερη εξυπηρέτηση των φοιτητών στην υπεύθυνη επιλογή των μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών πρέπει να περιλαμβάνεται, εκτός από τον τίτλο, και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου του κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις διενεργούνται στις 2 τελευταίες εβδομάδες του κάθε εξαμήνου (άρθρο 25, παρ. 3), το δε μάθημα εξετάζεται και βαθμολογείται από το διδάσκοντα. Οι εξετάσεις είναι κατά την κρίση του διδάσκοντα γραπτές ή προφορικές ή και με τη μέθοδο της επεξεργασίας των θεμάτων (άρθρο 25, παρ. 8). Αν ο φοιτητής επιτύχει στην εξέταση, τότε προσγράφει στο ενεργητικό του τις διδακτικές μονάδες, οι οποίες έχουν καθορισθεί για το μάθημα. Αν ο φοιτητής αποτύχει σε υποχρεωτικό μάθημα, τότε οφείλει να το επαναλάβει στο επόμενο εξάμηνο που διδάσκεται το μάθημα. Αν όμως ο φοιτητής αποτύχει σε επιλεγόμενο μάθημα μπορεί ή να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο ή και να το αντικαταστήσει με άλλο επιλεγόμενο μάθημα (άρθρο 25, παρ. 9 και 10). Είναι ευνόητο ότι, αν ο φοιτητής δεν επιτύχει στις προβλεπόμενες για το μάθημα κάθε εξαμήνου εξετάσεις, τότε χάνει τις διδακτικές μονάδες του μαθήματος και πρέπει να επαναλάβει τη δήλωση του μαθήματος ή των μαθημάτων σε επόμενο εξάμηνο, ενώ, αν το μάθημα είναι επιλεγόμενο, μπορεί να το αντικαταστήσει ακόμη με άλλο επιλεγόμενο μάθημα. Σε καμμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να δηλώσει σε ένα εξάμηνο περισσότερα από 9 υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα.

Διδακτικές Μονάδες. Οι διδακτικές μονάδες είναι βασικός παράγοντας για την οργάνωση του προγράμματος σπουδών, γιατί από το Νόμο προβλέπεται η αντιστοιχία διδακτικών μονάδων και ωρών διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε εβδομάδα του συγκεκριμένου εξαμήνου. Κάθε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος αντιστοιχεί σε μία διδακτική μονάδα, με εξαίρεση τα φροντιστηριακά μαθήματα ή τις ασκήσεις, στα οποία η διδακτική μονάδα μπορεί, μετά από απόφαση του Τμήματος, να αντιστοιχεί σε μία έως τρεις ώρες διδασκαλίας ή ασκήσεως. Με βάση την αντιστοιχία διδακτικής μονάδος και ώρας διδασκαλίας και με λογικό κριτήριο τον αριθμό και τις ώρες διδασκαλίας των υποχρεωτικών μαθημάτων, το Τμήμα Θεολογίας κατέληξε στον καθορισμό του αριθμού των μαθημάτων σε 36 υποχρεωτικά και 12 τουλάχιστον επιλεγόμενα μαθήματα με αντιστοιχία σε 204 διδακτικές μονάδες. Ο συνδυασμός όλων των υποχρεωτικών και των 12

επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα των 8 εξαμήνων καλύπτει με παιδαγωγικά και επιστημολογικά κριτήρια τόσο το βασικό περιεχόμενο της επιστήμης της Θεολογίας, όσο και τις παραδεκτές για το φοιτητή συσχετίσεις παρακολούθησής των μαθημάτων και εξετάσεων. Βεβαίως, ο φοιτητής έχει την ευχέρεια να επιφέρει μεταβολές στο Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών, αλλά δεν μπορεί να απομακρυνθεί πολύ από το πνεύμα του.

6. Τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου.

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου είναι κοινός για όλα τα ΑΕΙ της χώρας και καθορίζεται από την Υπουργική Απόφαση Φ.14.1/Β3/2166 (ΦΕΚ 308/Β/18-6-1987), η οποία έχει ως εξής:

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

α) τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.1268/82 (ΦΕΚ 87 Α΄) όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν.1674/86 (ΦΕΚ 203 Α΄)

β) τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 43 του Ν.1268/82 (ΦΕΚ 87 Α΄), αποφασίζουμε:

1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που έχουν εισαχθεί στα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 83-84 και μετά, όπως επίσης και όσων φοιτητών θα εισαχθούν στο μέλλον, λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου (άρθρο 25 παρ. 12 Ν.1268/82).

2.α) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που θα εισαχθούν στα ΑΕΙ κατά το ακαδημαϊκό έτος 87-88 και τα επόμενα πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος, και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

β) Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.

- Μαθήματα με περισσότερες από 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

3. Ο υπολογισμός του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 86-87 και 85-86, γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, αλλά με την παροχή δυνατότητας επανεξέτασης, των μεν φοιτητών που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 86-87 σε δύο μαθήματα, των δε φοιτητών που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 85-86 σε 4 μαθήματα.

4. Ο υπολογισμός του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα ΑΕΙ κατά τα ακαδημαϊκά έτη 84-85 και 83-84 γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, εκτός εάν οι Γενικές Συνελεύσεις των οικείων Τμημάτων έχουν αποφασίσει διαφορετικά, ή αποφασίσουν διαφορετικά μέχρι 30.6.87, οπότε και ισχύουν οι αποφάσεις αυτές των Γενικών Συνελεύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως προκειμένου να ισχύσουν οι αποφάσεις αυτές των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων είναι η συμφωνία τους, ή η προσαρμογή τους μέχρι 30.6.87, στην προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 της παρούσας απόφασης απαίτηση. Σε περίπτωση που δεν συντρέχει η παραπάνω προϋπόθεση, τότε θεωρείται ότι δεν υφίσταται σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

5. Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από τα όσα αντιστοιχούν στον κατά το πρόγραμμα σπουδών απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να μην συνυπολογίσει για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου τους βαθμούς ενός αριθμού κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των διδακτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα απομένοντα μαθήματα είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για τη λήψη πτυχίου.

6. Η απόφαση αυτή δεν αφορά τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα ΑΕΙ μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 82-83.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Αντώνης Τρίτσης

7. Διάρθρωση Τμήματος και Πρόγραμμα Μαθημάτων κατά Τομείς.

Κατόπιν αποφάσεως της Γ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας (συνεδρίες 24.1.1983 και 1.2.1983), το Τμήμα διαιρέθηκε στους εξής Τομείς:

- Τομέας Ερμηνευτικός
- Τομέας Ιστορικός
- Τομέας Συστηματικής Θεολογίας
- Τομέας Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής

α. Ερμηνευτικός Τομέας.

Γνωστικό Αντικείμενο.

Ερευνά το περιεχόμενο της Αγίας Γραφής, ήτοι της Παλαιάς Διαθήκης και της Καινής Διαθήκης, εντός του πλαισίου της θείας Αποκαλύψεως και των συγκεκριμένων ιστορικών συνθηκών για την πραγμάτωση του σχεδίου της θείας Οικονομίας.

Προσωπικό Τομέα.

Διευθύντρια: Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου

<i>Καθηγητές:</i>	Νικόλαος Π. Ολυμπίου	210 727 5735
	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου	210 727 5724
<i>Επικ. Καθηγητές:</i>	Χρήστος Καρακόλης	210 727 5722
	Κωνσταντίνος Μπελέζος	210 727 5744
	Θωμάς Ιωαννίδης	210 727 5854
<i>Λέκτορες:</i>	Σταμάτιος Χατζησταματίου	210 727 5758
	Κωνσταντίνος Ζάρρας	210 727 5734
	Χρήστος Καραγιάννης	210 727 5701
	Αλεξάνδρα Παλάντζα	210 727 5794

Εκπρόσωποι των Φοιτητών:

Τακτικοί: Ευάγγελος Γιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Κώτσιαρης

Αναπληρωτές: Αθηνά Κωνσταντινίδη, Χρήστος Τριανταφύλλου

Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών:

Γεώργιος Αρχοντής

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

6 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής
Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα της Εισαγωγής στην Παλαιά Διαθήκη α) εξετάζει και εκθέτει συστηματικά την ιστορική γένεση, ήτοι τα ιστορικοφιλολογικά προβλήματα των επί μέρους βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης, τα οποία περιλαμβάνουν την ονομασία, το περιεχόμενο, τον συγγραφέα, τον τόπο και τον χρόνο συγγραφής, τον σκοπό, την ακεραιότητα και την ενότητα κάθε βιβλίου, τη γλώσσα και την αξία του, ως και άλλα συναφή προβλήματα, που ποικίλλουν από βιβλίο σε βιβλίο, β) ερευνά και καταγράφει την ιστορία και τις συνθήκες της συλλογής των βιβλίων αυτών και τη συγκρότησή τους σε μία ενιαία συλλογή, την κατάρτιση δηλαδή του Κανόνος της Παλαιάς Διαθήκης, και γ) παραθέτει την ιστορία της διατηρήσεως και παραδόσεως του κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης από την αρχική συγγραφή τους μέχρι σήμερα μέσα από τα διάφορα χειρόγραφα, τις έντυπες εκδόσεις τους και τις διάφορες μεταφράσεις εκ του εβραϊκού πρωτοτύπου στην ελληνική και σε άλλες γλώσσες και διαλέκτους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

5 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Θ. Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στα βιβλία της Κ.Δ. Ιστορική, φιλολογική και θεολογική εισαγωγή. Ιστορία του Κανόνος και της παραδόσεως του κειμένου. Κριτική του κειμένου της Καινής Διαθήκης.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΒΡΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

4 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια

Περιεχόμενο: Στο μάθημα, μετά από σύντομη παρουσίαση των χαρακτηριστικών των σημερινών γλωσσών παρουσιάζεται η ιστορία της Αρχαίας Εβραϊκής Γλώσσας, στην οποία ως γνωστόν έχει γραφεί το πρωτότυπο κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης. Στο πρώτο μέρος διδάσκεται το φθογγολογικό και, από το β΄ μέρος του τυπολογικού, βασικά στοιχεία όπως οι αντωνυμίες, το άρθρο, το ουσιαστικό και το ομαλό ρήμα, και επιχειρείται επί τη βάσει διαφόρων τεμαχίων από το πρωτότυπο κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης και ασκήσεων η εμπέδωση της διδαχθείσης ύλης, προκειμένου οι φοιτητές να γνωρίσουν τη μορφή και τη δομή της Αρχαίας Εβραϊκής.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

5 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Ζάρρας, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Εξετάζεται η ιστορία της περιόδου του Δευτέρου Ναού, αλλά και εκείνη της περιόδου ύστερα από την καταστροφή του το 70 μ.Χ. Παρουσιάζονται οι διάφορες θρησκευτικές τάσεις και τα κινήματα, όπως των αποκαλυπτικών, των κοινοβιωτών του Κουμράν, των Σαδδουκαίων, των Φαρισαίων, των Εσσαίων, κ.ά. Εκτενής λόγος γίνεται για τον ναό της Ιερουσαλήμ και τους ιερείς, αλλά και για τον ταχύ σε κίνηση κόσμο των πρώτων Χριστιανικών καιρών. Ξεχωριστά κεφάλαια αφιερώνονται στη σχέση Ιουδαίων-Χριστιανών, αλλά και στις μεταβολές που υπέστη η ιουδαϊκή θρησκεία ύστερα από την απώλεια του ναού.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

4 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Διδασκαλία δομικών και μορφολογικών φαινομένων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μέσα από κείμενα συγγραφέων της Κλασικής Εποχής και Πατέρων της Εκκλησίας.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Α΄

4 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Χ. Καρακόλης, Επίκ. Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Ερμηνεία των διηγήσεων του Πάθους στα τέσσερα Ευαγγέλια.

ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

4 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής
Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ*Περιεχόμενο:* Το μάθημα της Βιβλικής Αρχαιολογίας ασχολείται με την αρχαιολογική έρευνα της χώρας της Παλαιστίνης, αρχής γενομένης από την εποχή του λίθου, φτάνοντας μέχρι και τα χρόνια της Καινής Διαθήκης. Στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής να αποκτήσει πλήρη και σαφή εικόνα του πολιτισμού της Χώρας της Βίβλου, τόσο κατά την προϊσραηλιτική περίοδο, όσο και μετά την εγκατάσταση των Ισραηλιτών στη Γη της Επαγγελίας, αλλά και να έλθει σε άμεση επαφή με τους πολιτισμούς των λαών της Εγγύς Ανατολής και να κατανοήσει τις επιδράσεις τους στη χώρα της Παλαιστίνης. Επίσης, γίνεται λόγος για τις μεθόδους των ανασκαφών και για τα αποτελέσματα της σύγχρονης αρχαιολογικής έρευνας. Τέλος, με βάση το κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης εξετάζονται ο ιερός χώρος (ιερά, ναοί, λατρευτικά αντικείμενα) και οι θεσμοί του αρχαίου Ισραήλ, ενώ με βάση το κείμενο της Καινής Διαθήκης τα χριστιανικά μνημεία της Αγίας Γης.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Β΄

4 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Χ. Καρακόλης, Επίκ. Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Εισαγωγικά στοιχεία στην παύλεια γραμματεία. Φιλολογικοκριτική και θεολογική ερμηνεία της προς Φιλιππησίους Επιστολής. Θέματα παύλειας Θεολογίας.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Α΄

4 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια

Περιεχόμενο: Στο μάθημα αυτό επιχειρείται η ερμηνεία διαφόρων κατ' επιλογήν βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα κείμενα αυτά συγκριτικώς επί τη βάσει των κριτικών κειμένων της Παλαιάς Διαθήκης (κριτική έκδοση του πρωτοτύπου Biblia Hebraica Stuttgartensia και της μεταφράσεως των Ο΄ εκδ. Alfred Rahlfs). Επισημαίνονται, δικαιολογούνται και αξιολογούνται οι υπάρχουσες μεταξύ αυτών διαφορές, ακολουθεί επεξεργασία των ιστορικών γεγονότων και εμβάθυνση του κειμένου. Κατά την γενομένη ερμηνεία παρατίθενται οι λίαν ενδιαφέρουσες γνώμες των εκκλησιαστικών πατέρων και συγγραφέων καθώς και των συγχρόνων ερευνητών, προς πλήρη και ολοκληρωμένη κατανόηση.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

5 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Μπελέζος, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: α) Θεωρία και τέχνη της χριστιανικής Ερμηνευτικής. Ιστορία της Ερμηνείας της Αγ. Γραφής και των μεθόδων της, με ιδιαίτερη αναφορά στην Καινή Διαθήκη. Αρχές και προϋποθέσεις της Ορθοδόξου Ερμηνευτικής. Προβλήματα και εφαρμογές. β) Θέματα Ερμηνευτικής και Ερμηνείας (Επιστολές αποστόλου Παύλου, Αποκάλυψις Ιωάννου κ.ά.).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Β΄

6 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Το μάθημα προσεγγίζει το κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης με βάση την ερμηνευτική παράδοση της Εκκλησίας μας και τα πορίσματα της νεώτερης επιστημονικής έρευνας. Ειδικότερα, μέσα από την ανάλυση βιβλικών περικοπών εξετάζονται μέθοδοι και τρόποι ερμηνείας ενός κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης, εκτίθενται οι παρατηρούμενες διαφορές ανάμεσα στο πρωτότυπο κείμενο και τη μετάφραση των Ο΄ και ερμηνεύονται θεολογικά προβλήματα προσεγγίζοντας μεταξύ άλλων και την ιουδαϊκή ερμηνεία των Γραφών. Αναδεικνύονται θέματα, όπως η λατρεία του αρχαίου Ισραήλ, η θέση των ιερών χώρων στη λατρεία της Παλαιάς Διαθήκης, η θυσία ως μέσον απολυτρώσεως του περιούσιου λαού του

Θεού, η θέση της ιουδαϊκής γραμματείας στην ερμηνεία της θυσίας στην Παλαιά Διαθήκη σε σχέση πάντοτε με την αιώνια θυσία του Μεσσία Χριστού στην Καινή Διαθήκη και την απολύτρωση του ανθρώπου.

Μαθήματα Επιλεγόμενα

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Διδασκαλία δομικών και μορφολογικών φαινομένων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μέσα από κείμενα συγγραφέων της Κλασικής Εποχής και Πατέρων της Εκκλησίας.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Διδασκαλία δομικών και μορφολογικών φαινομένων της Λατινικής Γλώσσας μέσα από κείμενα συγγραφέων της Κλασικής Εποχής και της Vulgata.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Ζάρρας, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Μακραίωνες παρουσίες που σημάδεψαν ανεξίτηλα την ιστορία ολόκληρης της υφελίου παρουσιάζονται σε αυτό το μάθημα. Πανάρχαιοι λαοί, που με τον πολιτισμό τον οποίο ανέπτυξαν, επέδρασαν σημαντικά στην εξέλιξη της ιστορίας και της θρησκείας του λαού του Ισραήλ. Αιγύπτιοι, Βαβυλώνιοι, Ασσύριοι, Πέρσες, Έλληνες, κ.ά. «ζωντανεύουν» με τη βοήθεια πολυμέσων και άφθονου οπτικοακουστικού υλικού και εξετάζονται στις διάφορες πτυχές τους, αποδεικνύοντας ότι το ταξίδι στον κόσμο της αρχαίας Εγγύς Ανατολής μπορεί να είναι εξίσου χρήσιμο και ευχάριστο.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα αρχικά εστιάζει το ενδιαφέρον του στα εισαγωγικά στοιχεία της Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Παλαιάς Διαθήκης. Κατόπιν επικεντρώνει την προσοχή του στο γεγονός της Εξόδου των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο και της Εισόδου τους στη Γη της Επαγγελίας. Συγκεκριμένα διερευνώνται ο χρόνος της Εξόδου, το πολιτικό και ιστορικό περιβάλλον της Χαναάν μεταξύ 16^{ου} και 11^{ου} αι. π.Χ. και οι θεωρίες περί του τρόπου εισόδου -εμφανίσεως των Ισραηλιτών στη Γη της Επαγγελίας. Ακολουθεί η αρχαιολογική προσέγγιση των ευρημάτων, που ενδεχομένως μπορούν να διασαφηνίσουν τον χρόνο και τον τρόπο εισόδου του λαού του Ισραήλ στην Χαναάν.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Διδασκαλία δομικών και μορφολογικών φαινομένων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μέσα από κείμενα συγγραφέων της Κλασικής Εποχής και Πατέρων της Εκκλησίας. Ιδιαίτερη έμφαση παρέχεται σε θέματα ιστορίας, τυπολογίας και λειτουργίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια

Περιεχόμενο: Συνέχεια του μαθήματος της Αρχαίας Εβραϊκής Γλώσσας, με εμπλουτισμό του τυπολογικού μέρους της, και στοιχείων από το συντακτικό.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΗΣ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα εντάσσει τον φοιτητή στον Κόσμο της Βίβλου. Μετά την παρουσίαση της γεωγραφικής θέσης της γης της Παλαιστίνης ως γέφυρας μεταξύ των ηπείρων (Ασίας και Αφρικής) και των μεγάλων αρχαίων πολιτισμών (Αιγυπτιακού και Βαβυλωνιακού) ακολουθεί η μελέτη των γεωφυσικών και γε-

ωλογικών δομών της. Κατόπιν το ενδιαφέρον εστιάζεται στο κλίμα της Αγίας Γης, στο φυσικό πλούτο της και στην οικονομία των αγαθών που καλλιεργούνται. Έπεται η παρουσίαση των τεσσάρων ζωνών (Παράλιας ή πεδινής, Κεντρικής ή ορεινής, της Κοιλιάδας του Ιορδάνη, της Υπεριορδανίας) καθώς και του οδικού δικτύου που αναπτύχθηκε στις περιοχές αυτές. Παράλληλα εξετάζονται τα ιστορικά γεγονότα, όπως αυτά καταγράφονται στο κείμενο της Βίβλου, που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες περιοχές της Αγίας Γης.

**ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΑΛΑΙΑ
ΔΙΑΘΗΚΗ**

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Α. Παλάντζα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Θέματα παλαιοδιαθηκικής θεολογίας (όπως η δημιουργία του κόσμου, του ανθρώπου, ο δεκάλογος, οι επαγγελίες).

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Ζάρρας, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στα χειρόγραφα της Νεκράς Θαλάσσης. Ιστορικά πλαίσια και σχέσεις προς την Καινή Διαθήκη.

**ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ: ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ**

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Α. Παλάντζα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Η έρευνα για τον «ιστορικό Ιησού» (πρβλ. Α΄ Κορ. κεφ. 15). Το πρωτοχριστιανικό κήρυγμα. Το κήρυγμα μετανοίας του Ιωάννου του Βαπτιστού και περί ελεύσεως της βασιλείας του Θεού. Η διδασκαλία του Ιησού Χριστού. Οι βασικές αρχές της παύλειας θεολογίας (Χριστολογία, Ανθρωπολογία).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΕΚ ΤΩΝ 3 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο
ΠΡΟΦΗΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Διδάσκουσες: Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια
Α. Παλάντζα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Ερμηνεία κατ' επιλογήν προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ 3 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Χ. Καρακόλης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοφιλολογική και θεολογική ανάλυση του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ 3 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Θ. Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοφιλολογική και θεολογική ανάλυση του κατά Μάρκον Ευαγγελίου.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ 3 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο
ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Διδάσκων: Κ. Μπελέζος, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Αποκάλυψη και Οικολογία. Αγία Γραφή, Παράδοση και φυσικό περιβάλλον: Η πρόκληση για την Εκκλησία και τη Θεολογία.

β. Ιστορικός Τομέας.Γνωστικό Αντικείμενο.

Τα αντικείμενα διδασκαλίας του Ιστορικού Τομέα κινούνται σε ευρύτατα πλαίσια, υπηρετώντας: την Εκκλησιαστική Ιστορία (Γενική, Ελλάδος, Σλαβικών Εκκλησιών, Αρχαίων Ανατολικών), τη Βυζαντινή Ιστορία, τη Χριστιανική Αρχαιολογία και την Αγιογραφία, το Κανονικό Δίκαιο, τη Θρησκευολογία, την Ιστορία και Θεολογία της Λατρείας και τέλος τη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας.

Προσωπικό Τομέα.

Διευθυντής: π. Δημήτριος Τζέρπος

<i>Καθηγητής:</i>	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς	210 727 5869
<i>Αναπλ. Καθηγητής:</i>	π. Δημήτριος Τζέρπος	210 727 5769
<i>Επικ. Καθηγητές:</i>	Κωνσταντίνος Μανίκας	210 727 5784
	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου	210 727 5778
	Γεώργιος Κόρδης	210 727 5729
<i>Λέκτορες:</i>	Δημήτριος Μόσχος	210 727 5889
	Μιχάλης Μαριόρας	210 727 5752
	Δέσποινα Μιχάλαγα	210 727 5786
	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος	210 727 5802
<i>E.T.E.Π.</i>	Αθανάσιος Κάρμης	210 727 5704

Εκπρόσωποι των Φοιτητών:

Τακτικοί: Αριστείδης Λαυδής, Μαρίνα Παπαδημητρίου
Αναπληρωτές: Θεοδώρα Αγγελάκου, Ελισσάβητ Κυδωνιεύς

Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών:

Ισαάκ Τεγόπουλος

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄

6 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α΄ καλύπτει την Α΄ Περίοδο της πορείας της Εκκλησίας στον κόσμο, η οποία αρχίζει από την ημέρα της Πεντηκοστής και ολοκληρώνεται στο τέλος της εικονομαχικής έριδας (Θ΄ αιώνας). Με καίριο μεθοδολογικό κριτήριο την κανονική συνείδηση των υπευθύνων για την αντιμετώπιση των κατά περιόδους εκκλησιαστικών κρίσεων, προβάλλεται η ίδρυση της Εκκλησίας και η διάδοση του Ευαγγελικού λόγου, εξετάζεται το Πολίτευμα της Αρχαίας Εκκλησίας, αλλά και οι διάφορες απόπειρες αλλοίωσης του αποστολικού κηρύγματος και διάσπασης της ενότητας. Κυρίαρχη θέση κατέχουν οι επτά Οικουμενικές Σύνοδοι, μέσω των οποίων διατυπώθηκαν οι δογματικές αλήθειες και δόθηκαν απαντήσεις με άμεση αναφορά στη ζωή και την οργάνωση του εκκλησιαστικού σώματος. Τα επιμέρους θέματα καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα ζητημάτων συνδεδεμένων με το συνολικό διάλογο που αναπτύσσεται στα πλαίσια του μαθήματος.

Το μάθημα έχει θεμελιακό και προπαρασκευαστικό χαρακτήρα, συμβάλλει στην κατανόηση τόσο της δράσης των εκκλησιαστικών προσώπων κατά τους πρώτους αιώνες, όσο και του χριστιανικού βιώματος, ως θεωρία και πράξη, με την παράλληλη εμβάθυνση στο ιστορικοχρονικό πλαίσιο και στη χρήση βασικών θεολογικών όρων και εννοιών. Ως μεθοδολογικά ορθό, συστήνεται προ της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας Β΄, που καλύπτει τη Β΄ Περίοδο.

Συμπληρώνεται από πλούσιο βοηθητικό υλικό (σημειώσεις, κείμενα, κ.λπ.) και από τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

4 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Παρουσιάζεται η γένεση και η εξέλιξη της ανατολικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας την περίοδο από τον 4^ο αι. μέχρι το 1453, που στο δυτικό επισημονικό κόσμο επικράτησε να ονομάζεται βυζαντινή. Περιγράφεται η πολιτική, στρατιωτική, δυναστική και διπλωματική ιστορία (εξωτερική), ενώ ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην εσωτερική ιστορία (κοινωνική εξέλιξη, θεσμοί και δίκαιο, τέχνη και λογοτεχνία, εκπαίδευση), καθώς και στο σύστημα αντιλήψεων του βυζαντινού ανθρώπου (θρησκεία, νοοτροπία κλπ.) σύμφωνα με τις σύγχρονες

τάσεις της ιστοριογραφίας, ώστε να γίνει κατανοητή η ιστορική συναρμογή του έργου της χριστιανικής Εκκλησίας με την συγκεκριμένη κοινωνία και τα ιστορικά αλλά και θεολογικά συμπεράσματα, που προκύπτουν απ' αυτή. Οι φοιτητές καλούνται:

- να πληροφορηθούν βασικά γεγονότα της βυζαντινής ιστορίας,
- να κρίνουν τις μεταξύ των γεγονότων σχέσεις με τη βοήθεια σύγχρονων ιστορικών μεθόδων και
- να εκπαιδευθούν να ερευνούν περαιτέρω τα γεγονότα και τις ιστορικές συνάψεις με τρόπο ανεξάρτητο και κριτικό μέσα από χρήση σχετικών πηγών.

ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΚΑΝΟΝΟΓΕΝΝΗΣΗ)

5 δ.μ. Γ' Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Γ. Παπαθωμάς, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Το μάθημα του Κανονικού Δικαίου καλύπτει συνολικά, από άποψη μελέτης, έρευνας και σπουδής, το ευρύ φάσμα των δύο χιλιετιών, με σαφή κατ' αρχάς επικέντρωση στην πρώτη χιλιετία, τη χιλιετία της κανονογέννησης, με εισαγωγικά και ιστορικά προλεγόμενα σε αυτήν, για να μελετηθούν στην συνέχεια οι κανονικές προεκτάσεις και απορροές της.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

5 δ.μ. Δ' Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Ι. Στουφή-Πουλημένου, Επίκ. Καθηγήτρια

Περιεχόμενο: Στο μάθημα εξετάζονται συνοπτικά: α. Παλαιοχριστιανικά ταφικά μνημεία και ο διάκοσμος τους, β. παλαιοχριστιανική γλυπτική, γ. Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική (τυπολογία και μορφολογία των ναών) κατά την παλαιοχριστιανική, βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο και δ. Εκκλησιαστική ζωγραφική κατά τις τρεις περιόδους που προαναφέραμε. Η διδασκαλία συνοδεύεται με προβολή εικόνων στην αίθουσα Οπτικοακουστών Μέσων της Σχολής. Στα πλαίσια του μαθήματος πραγματοποιούνται επισκέψεις σε μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, καθώς και εκπαιδευτικές εκδρομές. Για μια μερίδα επίσης φοιτητών απαιτείται υποχρεωτική φροντιστηριακή εργασία, η οποία παραδίδεται πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου.

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιασθεί η πορεία της Εκκλησιαστικής τέχνης, στις διάφορες εκφάνσεις της, από την παλαιοχριστιανική έως και τη με-

ταβυζαντινή εποχή, να δειχθεί η εξέλιξη και ταυτόχρονα η συνέχεια της και η σχέση της με τη θεολογία και τη λατρεία της Εκκλησίας.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄

5 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Περιγράφεται η εξέλιξη της οργάνωσης και γενικά της ζωής της χριστιανικής Εκκλησίας από τις αρχές του Μεσαίωνα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Μελετώνται: α) η ετερόκεντρη εξέλιξη των οργανωτικών μορφών, της θεολογίας και της λατρείας στη Δύση και την Ανατολή σε σύγκριση με την ενιαία αρχαία Εκκλησία, β) η δράση και διάδοση του Χριστιανισμού στις μεταβαλλόμενες μεσαιωνικές (Δύση-Βυζάντιο) και νεότερες κοινωνίες (Μεταρρύθμιση-Αναγέννηση στη Δύση, μεταβυζαντινή εποχή στην Ανατολή) γ) η επίδραση των ιστορικών εξελίξεων στο σύγχρονο Χριστιανισμό και γενικότερα ιστορικά ζητήματα της όλης περιόδου. Οι φοιτητές καλούνται:

- να πληροφορηθούν γεγονότα της ιστορίας της Εκκλησίας κατά την αντίστοιχη περίοδο,
- να κρίνουν τις μεταξύ των γεγονότων σχέσεις,
- να ερμηνεύσουν με θεολογικό κριτήριο τις σχέσεις αυτές, και
- να εκπαιδευθούν να ερευνούν περαιτέρω τα γεγονότα και τις ιστορικές συνάψεις με τρόπο ανεξάρτητο και κριτικό μέσα από χρήση σχετικών πηγών.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

5 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ίδρυση, οργάνωση και ιστορική εξέλιξη των Εκκλησιών του Ελλαδικού χώρου από της ιδρύσεώς τους από τον Απόστολο Παύλο (49/50 μ.Χ.) μέχρι την ελληνική επανάσταση (1821-1827). Τα γεγονότα του ιστορικού βίου της Εκκλησίας της Ελλάδος στο ελεύθερο ελληνικό κράτος, ήτοι

- α) κατά την εποχή της κυβερνήσεως του Ιωάννη Καποδίστρια (1827-1831) μέχρι την έλευση του βασιλιά Όθωνα (1833),
- β) από την «ανακήρυξη» του αυτοκεφάλου τής Εκκλησίας της Ελλάδος (1833) μέχρι σήμερα.
- γ) τα γεγονότα της διοικήσεως των Μητροπόλεων των Νέων Χωρών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ

5 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Εισαγωγή στην επιστήμη της Λειτουργικής. Βασικά θέματα της σύγχρονης Λειτουργικής Θεολογίας. Ιστορική επισκόπηση της χριστιανικής Λατρείας. Θεολογία των ιερών μυστηρίων και των άλλων άγιαστικών τελετών (Μικρόν Εύχολόγιον).

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

4 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Γ. Κόρδης, Επίκ. Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση της ορθόδοξης εικονολογικής σκέψης και των αισθητικών της διαστάσεων. Εξετάζεται το πώς η θεολογική διατύπωση για την εικόνα και τον εξεικονισμό του Χριστού διαμόρφωσε μια νέα πρωτότυπη θεωρία για την τέχνη και την λειτουργία της. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην πατερική εικονολογία της εικονομαχικής περιόδου και στις μετεικονομαχικές μαρτυρίες. Το όλο θέμα θα παρουσιαστεί αντιστικτικά ως προς τη δυτική μεσαιωνική θεωρία για την τέχνη και το ρόλο της. Το μάθημα γίνεται με διαλέξεις και παρουσίαση εικόνων στο χώρο του αγιογραφικού εργαστηρίου της Σχολής.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ

5 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μαριώρας, Λέκτωρ*Περιεχόμενο:* Συγκριτική επισκόπηση των θρησκευμάτων στις δύο κυριότερες εκφάνσεις, του μονοθεϊσμού (Ισλάμ) και του πολυθεϊσμού (Ινδουισμός), σε αναφορά προς τον χριστιανισμό. Κριτική ανασκόπηση θεμελιωδών ζητημάτων της φαινομενολογίας της θρησκείας (ιερό, θρησκεία, μητριαρχία, πατριαρχία κ.λπ.).

Μαθήματα Επιλεγόμενα

ΠΗΓΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ 3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα εκπαιδεύει στην ανεύρεση των σωστών υλικών, δηλαδή την εύρεση και κατάταξη πηγών, εισαγωγή στα βοηθήματα (Instrumenta) κ.λπ., καθώς και στην προσεκτική οικοδόμηση μιας μελλοντικής ανεξάρτητης συμβολής στην ιστορική επιστήμη (διαφορετικές μέθοδοι προσέγγισης των πηγών, εισαγωγή στον διεθνή επιστημονικό διάλογο κ.λπ.). Το μάθημα έχει σεμιναριακή μορφή, για την οποία συνιστάται τακτική παρακολούθηση και συμμετοχή σε μικρές ασκήσεις χρήσης των πηγών, της βιβλιοθήκης, των επιστημονικών περιοδικών κ.λπ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ 3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μαριώρας, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Ιστορική επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής θρησκείας από την προϊστορική και μινωική-μυκηναϊκή εποχή μέχρι την ομηρική θεολογία και την μυστηριακή θρησκευτικότητα. Μεθοδολογική εισαγωγή στην επιστήμη της θρησκευσιολογίας.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ 3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α΄

Διδάσκουσα: Δ. Μιχάλαγα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα εξετάζει κυρίως τις βοηθητικές επιστήμες Ελληνική και Λατινική Παλαιογραφία, καθώς και επιμέρους θέματα και εργαλεία χρήσιμα στην ιστορική έρευνα, όπως η Νομισματική, τα Χρονολογικά Συστήματα, η Ιστορική Γεωγραφία, η Χαρτογραφία κ.ά. Σκοπός του είναι η μετάδοση ειδικών επιστημονικών γνώσεων, απαραίτητων για την πληρέστερη κατάρτιση όσων επιθυμούν να ασχοληθούν με την ιστορική έρευνα. Με στόχο την εξοικείωση με εργαλεία και έννοιες απαραίτητες για τη μελέτη των ιστορικών πηγών και την

αντιμετώπιση ιστορικών θεμάτων, οι συμμετέχοντες κατευθύνονται στη μελέτη του πρωτογενούς υλικού της Ιστορίας.

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Στο πλαίσιο του μαθήματος της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α΄ διδάσκεται η οργάνωση και η εξέλιξη της εκκλησιαστικής διοικήσεως. Το παρόν επιλεγόμενο μάθημα εμβαθύνει στις προϋποθέσεις, την εξέλιξη και τη λειτουργία του θεσμού της Πενταρχίας των Πατριαρχών, θέτοντας σε διεξοδική μελέτη και ανάλυση τις αρχές επί των οποίων οικοδομήθηκαν οι εκκλησιαστικοί θεσμοί διοικήσεως.

Το μάθημα είναι εισαγωγικό και προβάλλει τους όρους διαμόρφωσης και ιστορικής εφαρμογής του κριτηρίου της κανονικής συνειδήσεως των υπευθύνων για την αντιμετώπιση των κατά περιόδους εκκλησιαστικών κρίσεων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ερμηνευτική προσέγγιση της Βυζαντινής Θείας Λειτουργίας (Ιερού Χρυσοστόμου - Μεγάλου Βασιλείου) και της Ακολουθίας των Προηγασμένων Δώρων. Η τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας στους άλλους λειτουργικούς τύπους.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ-ΟΜΙΛΗΤΙΚΗΣ Α΄

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Δεοντολογία του συγχρόνου ορθοδόξου κηρύγματος με κριτική επί των κηρυγμάτων που γίνονται ως άσκηση από τους φοιτητές στο Παρεκκλήσιο της Σχολής.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Στο μάθημα αυτό γίνεται συστηματική ανάπτυξη των κανόνων που διέπουν τη διαδικασία της επιστημονικής έρευνας, με ιδιαίτερη αναφορά στο χώρο της Θεολογικής Επιστήμης. Ειδικότερα διδάσκονται: α) Γενικά χαρακτηριστικά, διαδικασία και στάδια της επιστημονικής έρευνας από την επιλογή του θέματος μέχρι και τη δημοσίευση της επιστημονικής μελέτης. β) Διαδικασία αναζητήσεως και χρήσεως των βοηθητικών μέσων (*instrumenta studiorum*) της επιστημονικής έρευνας στο χώρο της Θεολογικής Επιστήμης. Συγχρόνως, μέσα από το μάθημα αυτό παρέχεται η κατάλληλη προετοιμασία των φοιτητών για τη σύνταξη των φροντιστηριακών εργασιών τους.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα καλύπτει την ιστορική περίοδο διάδοσης της χριστιανικής πίστης στους δυτικούς Σλάβους, από την αρχή μέχρι και σήμερα. Το ενδιαφέρον στρέφεται στη διεξοδική μελέτη της ιστορίας της ακμάζουσας εκκλησίας της Ρωσίας, στην οποία επικεντρώνεται το ενδιαφέρον μεγάλης μερίδας του χριστιανικού κόσμου, τόσο εξ αιτίας του πλήθους και της θέρμης των πιστών της, όσο και εξ αιτίας της πολυσχιδούς θεολογικής της συμβολής. Παραλλήλως εξετάζονται οι γεινιάζουσες εκκλησίες Σερβίας και Βουλγαρίας, με την πολυσήμαντη εκκλησιαστική τους παρουσία και την πολλαπλών αναφορών ιστορική τους πορεία.

Το μάθημα καλύπτει μια μακρά περίοδο της Εκκλησιαστικής Ιστορίας, με ποικιλία θεμάτων και ευρύτητα ιστορικών αναφορών. Δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ – ΟΜΙΛΗΤΙΚΗΣ Β΄

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Οι Ακολουθίες του Νυχθημέρου (Εσπερινός, Απόδειπνον, Μεσονυκτικός, Όρθρος, Ώραι) με υποδειγματική τέλεση τους στο Παρεκκλήσιο της Σχολής. Το Βυζαντινό Εορτολόγιο.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

3 δ.μ. Δ' Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μαριόρας, Λέκτωρ*Περιεχόμενο:* Ιστορική επισκόπηση του Ισλάμ σε αναφορά προς τον χριστιανισμό. Κριτική επισκόπηση συγχρόνων προβλημάτων του Ισλάμ (ανθρώπινα δικαιώματα, οικολογία, ψυχοθεραπεία, διαθρησκευτικός διάλογος κ.λπ.).

Ο ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΧΙΣΜΑ (1054)

3 δ.μ. Δ' Εξάμηνο

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ*Περιεχόμενο:* Στο παρόν επιλεγόμενο μάθημα διδάσκεται η ιστορική εφαρμογή και λειτουργία του Συνοδικού θεσμού μέχρι και το Μεγάλο Σχίσμα (1054), κατά απόλυτη αναφορά προς τη σχέση συνόδου και αυθεντίας του εκκλησιαστικού σώματος. Η μελέτη τόσο των εφαρμογών της ανωτέρω σχέσης, όσο και των κατά καιρούς προσπαθειών παρέκκλισης, επιτρέπει δια των τεκμηριωμένων αναγωγών την περιγραφή της ιστορικής εξέλιξης του συνοδικού θεσμού. Το μάθημα εμβαθύνει στη λειτουργία του συνοδικού θεσμού και συνιστάται προς όσους κατέχουν θεμελιώδες επίπεδο θεολογικών και ιστορικών γνώσεων.ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΙΕΡΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (16^{ος} -20^{ος} αι.) ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ (ΠΗΔΑΛΙΟ - ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΡΠ)

3 δ.μ. Ε' Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Το μάθημα αυτό εξετάζει την ιστορία των έντυπων εκδόσεων των Ιερών Κανόνων κατά τους τελευταίους πέντε αιώνες (16^{ος} -20^{ος} αι.), ήτοι, μετά την ανακάλυψη της τυπογραφίας, από την πρώτη έκδοση της Νυρεμβέργης των Αποστολικών Κανόνων του Γρηγορίου Αλοάνδρου (Gregorius Haloander) το 1532 μέχρι και τη δύση του 20^{ου} αι. Δίδεται έμφαση στη μελέτη της εκδόσεως του Συνοδικού του Βευεργίου (Οξφόρδη 1672), που αποτελεί εκδοτικό κανονικό σταθμό και έργο μνημειώδες, καθώς χρησίμευσε ως βάση και άλλων μετέπειτα εκδόσεων, και κυρίως των δύο σε χρήση γνωστών μας εκδόσεων, του Πηδαλίου και του Συντάγματος των Ράλλη-Ποτλή. Γίνεται δε χρήση όλων των εκδόσεων αυτών για μία επιπλέον σπουδή (κανονηλασία) της Μεταβυζαντινής Ερμηνευτικής, εμβαθύνοντας κυρίως στην ιστορία και το περιεχόμενο των δύο

κορυφαίων Κανονικών Συλλογών, του Πηδαλίου και του Συντάγματος των Ράλλη-Ποτλή, που είναι σε ευρεία και απαραίτητη χρήση σήμερα από την Εκκλησία και τη Θεολογία της.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΚ- 3 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο ΚΛΗΣΙΩΝ

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Υπάρχουν γηγενείς Χριστιανοί στην Αφρική και την Ασία από τη βυζαντινή κιόλας εποχή που ανήκουν σε κοινότητες που έχουν διακόψει την κοινωνία με την Ορθόδοξη Εκκλησία μετά την Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο και ανήκουν είτε στο κύριο σώμα Προχαλκηδονείων Εκκλησιών (Κοπτική, Αιθιοπική, Συροορθόδοξη Εκκλησία) είτε στην Αρμενική είτε στην αρχαία Ασσυριακή Εκκλησία. Το μάθημα παρουσιάζει την αρχέγονη παρουσία τους από την Αίγυπτο, την Αιθιοπία και τη Νουβία (σημ. Σουδάν), τη Συρία, το Ιράκ, έως την Ινδία και την Κίνα καθώς και τη σημερινή κατάσταση και το τρέχον επίπεδο διαλόγου με την Ορθόδοξη Εκκλησία. Το μάθημα προσφέρεται σε σεμιναριακή μορφή με συζήτηση και πολυμεσικές παρουσιάσεις από το διδάσκοντα, και προϋποθέτει σχετικά τακτική παρουσία και συμμετοχή σε μικρές ασκήσεις παρουσίασης διαφόρων περιοχών και παραδόσεων με βιβλιογραφία που θα δοθεί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑ- 3 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο ΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Διδάσκουσα: Δ. Μιχάλαγα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Το μάθημα αναφέρεται στις κτήσεις της Βενετίας σε ολόκληρο τον ελληνικό χώρο, από το 1204 έως την κατάλυση του βενετικού κράτους το 1797, και εξετάζεται το θρησκευτικό και πολιτισμικό περιβάλλον των βενετοκρατούμενων περιοχών στις γεωγραφικά διασπασμένες και χρονικά ασυνεχείς κτήσεις. Παρουσιάζονται οι αντιθέσεις και οι προσεγγίσεις του ορθοδόξου και ρωμαιοκαθολικού δόγματος στη βενετική πολιτεία και αναλύονται εκφάνσεις του γενικότερου πολιτικού, κοινωνικού, εκκλησιαστικού και πολιτισμικού βίου των συγκεκριμένων περιοχών, με σκοπό την ανάδειξη της σημασίας της συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου.

ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΙ 3 δ.μ. ΣΤ' Εξάμηνο
ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διδάσκων: π. Γ. Παπαθωμάς, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Η Κανονική Εκκλησιολογία αποσκοπεί στο να εμβαθύνει στις διάφορες πτυχές της ζωής και τις εκφάνσεις της Εκκλησίας, και ιδίως, μέσα από μία κανονική θεώρηση, στο τί συνίσταται αυτή, ενώ μέσα από την πληθωρική Διοικησιολογία των Ιερών Κανόνων αναδεικνύονται εκείνες οι πτυχές της Κανονικής Παραδόσεως της Εκκλησίας, όπου η νοητική προτεραιότητα από αυτήν δίδεται «στην κανονική οντολογία και όχι στην εξουσιαστική διοικητική αντιμετώπιση του εκκλησιαστικού σώματος» (πρβλ. κ. 34/Αποστολικός).

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ 3 δ.μ. ΣΤ' Εξάμηνο
ΕΛΛΑΔΟΣ

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Παρουσίαση και συστηματική εξέταση των συνθηκών εμφανίσεως και των κυριότερων σταδίων διαμορφώσεως των σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας στη Νεώτερη Ελλάδα (1821 μέχρι σήμερα). Ιστορική και κανονική θεώρηση των πολιτειοκρατικών επεμβάσεων στη διοίκηση της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ 3 δ.μ. Ζ' Εξάμηνο
ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΤΡΟΠΟΥ

Διδάσκων: Γ. Κόρδης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Αισθητική προσέγγιση στο βυζαντινό ζωγραφικό σύστημα και αναλυτική παρουσίαση των στυλιστικών προτάσεων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου. Επιμέρους ζητήματα που θα εξεταστούν είναι: Η έννοια του τρόπου και τα στοιχεία που συναπαρτίζουν την εικαστική εικόνα και η λειτουργία τους, ο ρόλος του εικονογράφου στη βυζαντινή περίοδο, η έννοια και τα όρια της πρωτοτυπίας στη βυζαντινή ζωγραφική. Το μάθημα γίνεται με διαλέξεις και παρουσίαση εικόνων στο χώρο του αγιογραφικού εργαστηρίου της Σχολής.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ Α΄

3 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Γ. Κόρδης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Στόχος του μαθήματος είναι να μεταφέρει στο σπουδαστή τις βασικές έννοιες και αρχές της βυζαντινής ζωγραφικής και ταυτόχρονα, σε πρακτικό επίπεδο, να του δείξει τον τρόπο και τις τεχνικές που ακολούθησε ανά τους αιώνες η βυζαντινή εικαστική παράδοση. Η παρουσίαση του μαθήματος γίνεται με διαλέξεις και πρακτικές ασκήσεις στον χώρο του εργαστηρίου της Σχολής.

Πρόγραμμα μαθημάτων:

1. Οι βασικές αρχές του βυζαντινού ζωγραφικού συστήματος και ο λόγος που το διέπει. Γραμμή και χρώμα. Το προοπτικό σύστημα. Οι διαστάσεις του ζωγραφικού έργου.
2. Ποιότητες της γραμμής. Σχεδιασμός κεφαλής (μετωπικό και 3/4)
3. Τα μέτρα του ανθρωπίνου σώματος και ο σχεδιασμός όρθιας φιγούρας.
4. Η τεχνική της αυγοτέμπερας με υποζωγράφιση. Γενικά. Ασκήσεις.
5. Ενδύματα.
6. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου. Ασκήσεις αυγοτέμπερας.
7. Κεφαλή γενειοφόρου αγίου (αυγοτέμπερα).
8. Κεφαλή αγένειου μάρτυρος (αυγοτέμπερα).
9. Σχεδιασμός καθιστής φιγούρας.
10. Το τοπίο και ο χώρος. Τα αντικείμενα. Ασκήσεις αυγοτέμπερας.
11. Το φινίρισμα της εικόνας και το βερνίκωμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

3 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Οι καταστατικοί χάρτες της Εκκλησίας της Ελλάδος από του 1833 μέχρι σήμερα. Πηγές Κανονικού Δικαίου, Οργάνωση της Εκκλησίας. Εισαγωγή στις πηγές του Κανονικού Δικαίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας με ιδιαίτερη έμφαση στο θεματολόγιο και στο πνεύμα των ιερών Κανόνων των Οικουμενικών και των τοπικών συνόδων, οι οποίοι καλύπτουν τους τομείς της διοικητικής οργάνωσης και της απονομής της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης, όπως επίσης και στις ιστορικές εφαρμογές της κανονικής Παραδόσεως στις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες και ειδικότερα στην Εκκλησία της Ελλάδος.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Β΄ 3 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Δ. Μιχάλαγα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη μεθοδολογία της επεξεργασίας και έκδοσης ιστορικών πηγών. Το μάθημα προσφέρεται σε σεμιναριακή μορφή και δυνατότητα παρακολούθησης έχουν όσοι ολοκλήρωσαν με επιτυχία το μάθημα Παλαιογραφία και άλλες βοηθητικές επιστήμες της Ιστορίας Α΄, ή έχουν ήδη τις σχετικές γνώσεις.

ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ 3 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Δ. Μιχάλαγα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Στο μάθημα αυτό επιχειρείται περιγραφή της κατάστασης της ορθόδοξης εκκλησίας μετά την κατάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους Οθωμανούς, με επικέντρωση στις αλλαγές, οι οποίες προέκυψαν από τις νέες συνθήκες της ξένης κυριαρχίας. Παράλληλα, παρουσιάζεται η ανάδυση του Νέου Ελληνισμού, όπως και η μετάβαση από τη βυζαντινή στη μεταβυζαντινή πραγματικότητα, η επιβίωση στοιχείων και θεσμών της βυζαντινής κοινωνίας, καθώς και η μεταλλαγή υπαρχόντων ή η εμφάνιση νέων, σε σχέση με την οθωμανική τάξη, πραγμάτων, τη δυτική παιδεία και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Επίσης, αναλύεται ο μεταβυζαντινός τρόπος σκέψης, η ιδεολογία και η πολιτιστική παράδοση, καθώς και τα ιδεολογικά ρεύματα και οι τάσεις, που αναπτύχθηκαν στη ζωή της Εκκλησίας.

γ. Τομέας Συστηματικής Θεολογίας.Γνωστικό Αντικείμενο.

Εξετάζει μεθοδικά και συστηματικά τα Δόγματα και την απ' αυτά απορρέουσα χριστιανική ηθική διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας και την ποιμαντική της θεολογική παράδοση. Προάγει τον διάλογο της Θεολογίας με τον σύγχρονο κόσμο, προβαίνει στην ιστορική και συστηματική θεώρηση της φιλοσοφίας, προσεγγίζει θεμελιώδη θρησκευτοφιλοσοφικά προβλήματα και μελετά σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα όπως η Κοινωνιολογία και η Ψυχολογία. Επίσης μελετά τις μεθόδους της Διδακτικής των Θρησκευτικών με τη συνδρομή των Παιδαγωγικών θεωριών.

Προσωπικό Τομέα.

Διευθυντής: Μάριος Μπέγζος

<i>Καθηγητές:</i>	Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής	210 727 5707
	Μάριος Μπέγζος	210 727 5740
<i>Αναπλ. Καθηγητής:</i>	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης	210 727 5757
<i>Επικ. Καθηγητής:</i>	Κωνσταντίνος Κορναράκης	210 727 5754
<i>Λέκτωρ:</i>	Νικόλαος Ξιώνης	210 727 5756
<i>Ε.Τ.Ε.Π.</i>	Μαρία Αναγνωστάκη	210 727 5748

Εκπρόσωποι των Φοιτητών:

Τακτικοί: Γεώργιος Κούρος, Μοσχούλα Πιτσάκη

Αναπληρωτές: Νικόλαος Συρανίδης, Πέτρος Κώστας

Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών:

Κωνσταντίνος Πρέντος

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

4 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Δελικωσταντής, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Η επιστήμη της Κοινωνιολογίας. Βασικές κοινωνιολογικές έννοιες. Κοινωνιολογία των θεσμών. Κοινωνιολογία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού. Άτομο και κοινωνία. Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

4 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Δελικωσταντής, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορική και συστηματική θεώρηση της Φιλοσοφίας. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία. Σταθμοί της Βυζαντινής Φιλοσοφίας. Φιλοσοφία και Θεολογία. Φιλοσοφική Ανθρωπολογία. Θέματα νεώτερου και σύγχρονου φιλοσοφικού στοχασμού.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

4 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: Γ. Σπανός, Καθηγητής

Μ. Φουντοπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια

Περιεχόμενο: Θεωρίες μάθησης και διδασκαλία. Βασικές έννοιες: Ωρίμαση, μάθηση, ανάπτυξη, κίνητρα, συμπεριφορά. Ενθάρρυνση και Αποθάρρυνση: Αρχές, εφαρμογές στη σχολική τάξη. Συνειρμική διάσταση της μάθησης (Thorndike, Hull, Watson, Pavlov, Skinner): Παραδείγματα από τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών. Μορφολογική διάσταση της Μάθησης: Μάθηση με ενόραση, τα μέρη και το όλο, οι νόμοι της μάθησης. Αθροιστικό και κοινωνιογνωστικό μοντέλο μάθησης: Εφαρμογές στο μάθημα των Θρησκευτικών. Θεωρία γνωστικής ανάπτυξης: Εφαρμογές και διδακτική αξιοποίηση. Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται υποχρεωτική διδακτική άσκηση σε Πειραματικά Σχολεία που συνεργάζονται με το Πανεπιστήμιο, ώστε να εξοικειώνονται οι φοιτητές με την διδακτική πράξη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

4 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων (με ανάθεση): Θ. Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Το μάθημα των Θρησκευτικών μεταξύ Θεολογίας και Παιδαγωγικής. Περιεχόμενα, σκοπός, μεθοδολογικές προϋποθέσεις, σχεδιασμός και διεξαγωγή της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών. Η σχολική θρησκευτική αγωγή ως αγωγή ελευθερίας. Η ευρωπαϊκή διάσταση του μαθήματος των Θρησκευτικών.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Α΄

5 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Η μεθοδική και συστηματική εξέταση και διδασκαλία των δογμάτων και των χριστιανικών διδασκαλιών της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ειδικότερα: α) της έννοιας και του περιεχομένου του δόγματος, β) της Τριαδολογίας και γ) Κοσμολογίας επί τη βλασει των βιβλικών, πατερικών και ιστορικοδογματικών πηγών.

ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Β΄

5 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: 1) Συστηματική έκθεση και ανάλυση του Χριστολογικού δόγματος, δηλ. της ενσάρκου οικονομίας του Υιού και Λόγου του Θεού, με αναφορές σε βιβλικές, πατερικές και ιστορικοδογματικές πηγές. 2) Εκκλησιολογία, 3) Σωτηριολογία, και 4) Εσχατολογία.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

4 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοκριτική γενεαλόγηση του νεώτερου δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού (σχολαστικισμός, νομιναλισμός, ανθρωπισμός, προτεσταντισμός, διαφωτισμός) και συστηματική θεώρηση θεμελιωδών θρησκευοφιλοσοφικών προβλημάτων (θεισμός, αθεισμός, αγνωστικισμός).

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ

4 δ.μ. Η' Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Η Απολογητική ως η διαλεκτική της Θεολογίας. Χριστιανισμός και Ελληνισμός από τους Απολογητές στους Πατέρες της Εκκλησίας. Χριστιανισμός και Διαφωτισμός από την ετερόδοξη Δύση στην ορθόδοξη Ανατολή.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

7 δ.μ. Η' Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Η μεθοδική και συστηματική, ήτοι επιστημονική εξέταση και διδασκαλία των ηθικών αρχών οι οποίες απορρέουν από τα ορθόδοξα δόγματα και συνδέονται με άρρηκτο τρόπο μαζί τους. Εισαγωγή στη χριστιανική ηθική και η ιστορία του ήθους [επιλεγμένα θέματα από την εποχή της προσωκρατικής σκέψης έως τον εικοστό αιώνα (υπαρξισμός)]. Ο διάλογος σύγχρονης κοινωνίας και πατερικής σκέψης πάνω στο ζήτημα της αρετής. Θεολογική ηθική: ελευθερία (αιτιοκρατία-αυταρχία, ορθόδοξη, ρωμαιοκαθολική και προτεσταντική θεολογία ως προς την ελευθερία της βούλησης), αμαρτία-μετάνοια-εξομολόγηση-Θεία Χάρη. Ειδική αναφορά στο πρόβλημα της ενοχής (η τυπολογία της πτώσης στη Γένεση και η πτώση του σύγχρονου ανθρώπου, η άρνηση μετανοίας του Αδάμ ως τυπολογία της άρνησης του ανθρώπου να αποδεχθεί την ενοχή του, η εκ μέρους του ανθρώπου χρήση των ψυχολογικών μηχανισμών για την ανακούφιση από ενοχικά αισθήματα, η πατερική διδασκαλία για την αμαρτία και την ενοχή). Καύση νεκρών, οικολογική θεολογία, ζητήματα βιοηθικής, αμβλώσεις.

Μαθήματα Επιλεγόμενα**ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**

3 δ.μ. Α' Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Δεδομένου του μεγέθους και του εύρους της επιστήμης της ψυχολογίας, επιλέγεται η επικέντρωση σε μία περιοχή γνώσεων, η οποία καλύπτει κυρίως πρακτικές ανάγκες του θεολόγου, κυρίως εάν αυτός/ή εργασθούν με παιδιά και νέους ως δάσκαλοι ή καθηγητές στη μέση εκπαίδευση είτε ως κληρικοί ή ως στελέχη του ευρύτερου ποιμαντικού ή κοινωνικού-προνοιακού έργου

της Εκκλησίας ή και της Πολιτείας. Κατά συνέπεια, το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζεται στη μελέτη της ψυχολογίας της οικογένειας (γάμος, οικογενειακός κύκλος της ζωής, ψυχολογικά δυναμικά των διαπροσωπικών σχέσεων των συζύγων και των γονέων με τα παιδιά και η κρίση της μέσης ηλικίας). Επίσης μελετάται η ψυχολογία της εφηβείας (η κρίση της εφηβείας, η δόμηση της προσωπικής ταυτότητας, οι διεργασίες αυτονόμησης, κοινωνικοποίησης και ανεξαρτητοποίησης, η επεξεργασία των παιδικών ψυχοσυγκρούσεων κυρίως όσον αφορά την επιθετικότητα και τη σεξουαλικότητα) και τα ψυχολογικά δυναμικά του λεγομένου «χάσματος των γενεών». Ταυτοχρόνως, προσεγγίζονται εισαγωγικώς οι προϋποθέσεις του επιστημονικού διαλόγου μεταξύ Ψυχολογίας και Ποιμαντικής Θεολογίας όσον αφορά στα προαναφερθέντα ζητήματα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Παρουσιάζεται ο επιστημονικός χαρακτήρας της Θεολογίας, αποσαφηνίζεται το γνωστικό αντικείμενο των θεολογικών σπουδών και αναλύεται η σχέση της με τις άλλες επιστήμες καθώς και η προοπτική της στο μέλλον της Ιστορίας.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοκριτική επισκόπηση της κοινωνιολογίας της θρησκείας στον ευρωπαϊκό πολιτισμό (αρχαιοελληνική πόλις, βυζαντινή συναλληλία και εθναρχία, παπισμός και φεουδαρχία, ατομικισμός και κοινωνισμός στην εκκοσμηκευμένη νεωτερικότητα) και συστηματική ανασκόπηση θρησκευτικοκοινωνιολογικών προβλημάτων (προτεσταντισμός και καπιταλισμός, θρησκεία και οικονομία, εθνικισμός και φανατισμός).

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

3 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοκριτική επισκόπηση της ψυχολογίας της θρησκείας στον ευρωπαϊκό πολιτισμό (αρχαιοελληνισμός, ιουδαιοχριστιανισμός, ελληνόφωνος

και λατινόγλωσσος χριστιανισμός, εκκοσμικευμένη νεωτερικότητα) και συστηματική ανασκόπηση βασικών θρησκευτοψυχολογικών προβλημάτων (αγάπη, ελευθερία, άσκηση, μετάνοια, προσευχή, αμαρτία και ενοχή, σωτηρία και θεραπεία).

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Δεδομένης της προοπτικής που έχει ο σύγχρονος θεολόγος καθηγητής ή ιερέας να εργασθεί στην εκπαίδευση, στο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας ή σε άλλες κοινωνικο-προνοιακού χαρακτήρα δραστηριότητες, επιλέγεται η επικέντρωση σε μία περιοχή γνώσεων, κυρίως από τον χώρο της Ψυχιατρικής, η οποία να καλύπτει ανάλογες, πρακτικές κατά βάση, ανάγκες του θεολόγου. Μελετώνται η μεθοδολογία, οι προϋποθέσεις και τα όρια της συνεργασίας θεολογίας και ψυχιατρικής (εννοιολογικές προσεγγίσεις, ανθρωπολογικές προσεγγίσεις, εξομολόγηση, θρησκευτικές και ψυχιατρικές προκαταλήψεις). Ερευνώνται επίσης οι βαθμίδες παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας (εκκλησιαστική διακονία και πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής ψυχιατρική πρόληψη) με έμφαση στις δυνατότητες ποιμαντικής παρέμβασης προς αποδυνάμωση των αιτιολογικών παραγόντων της ψυχιατρικής διαταραχής, της συμβολής στην έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία και εντέλει στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση του ψυχικώς πάσχοντα και στον τρόπο με τον οποίο ο θεολόγος ή ο ποιμένας μπορούν να αξιοποιήσουν αυτές τις γνώσεις. Μελετάται, επίσης, η διαχείριση κλινικών παραδειγμάτων (άγχος, ψυχαναγκαστική - καταναγκαστική διαταραχή, χρονίως ψυχικώς πάσχοντες, ιδρυματισμός - αποασυλοποίηση).

ΘΕΜΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Παρουσίαση και ανάλυση θεμάτων της χριστιανικής ανθρωπολογίας και ιδιαίτερος της σημασίας του προσώπου σε αναφορά με τις αντιλήψεις περί ανθρώπου τόσο των ετεροδόξων όσο και των μη χριστιανικών πολιτισμών της λεκάνης της Μεσογείου.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ

3 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Το πρόβλημα των σχέσεων του θρησκευτικού φαινομένου με την ισότητα των δύο φύλων συγκριτικά (μητροκεντρικός πολυθεϊσμός - ανδροκεντρικός μονοθεϊσμός, θεομητορικός θεανθρωπισμός), ιστορικοκριτικά (ρωμαιοκαθολική μαριολογία, προτεσταντικός φεμινισμός, ορθόδοξος θεομητορισμός, ρωσική σοφολογία, ελληνική θεοτοκολογία) και συστηματικά («Μαθήτριες του Ιησού», Διακόνισσες Αποστολικής Εκκλησίας, Μοναχές και «Μητερικόν», ιερωσύνη γυναικών και ετερόδοξη θεολογία).

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

3 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στη θεωρία και τις πρακτικές εφαρμογές της Ποιμαντικής Θεολογίας με έμφαση στις σύγχρονες προσεγγίσεις, όπως η αναφορά στη Δυτικοχριστιανική «αφηγηματική θεολογία» («narrative theology») και την Χριστιανική αντίστοιχη Ορθόδοξη προσέγγιση οριζόμενη ως «παραμυθητική θεολογία». Εμπλουτισμός γνώσεων που αναφέρονται σε σύγχρονα και διαχρονικά ποιμαντικά θεολογικά ζητήματα, όπως η εκκοσμίκευση και ο συντηρητισμός στη ζωή της Εκκλησίας, η σημασία της διάκρισης πιστός-θρησκευόμενος, η ιερατική παρουσία στον σύγχρονο κόσμο, η ποιμαντική προσέγγιση του πένθους και του θανάτου και ποιμαντικές προσεγγίσεις του περιεχομένου και του νοήματος εορταστικών περιόδων του εκκλησιαστικού λατρευτικού κύκλου (Θεομητορικές εορτές, Χριστούγεννα, Μεγάλη Τεσσαρακοστή, Μεγάλη Εβδομάδα, Ανάσταση). Μελετώνται επίσης επιστημολογικά ποιμαντικά θέματα όπως η διάκριση της ποιμαντικής πράξης σε πρωτογενείς, δευτερογενείς και τριτογενείς ποιμαντικές παρεμβάσεις, καθώς και ειδικές ποιμαντικές εφαρμογές, όπως η ποιμαντική προσέγγιση του γάμου, της οικογένειας, του παιδιού και του εφήβου, της κρίσης της μέσης ηλικίας κ.ά.

ΠΗΓΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

3 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Έννοια και συστηματική έκθεση του περιεχομένου της ηθικής θεολογίας και ανθρωπολογίας με αναφορά στις πηγές της Ορθοδόξου Θεολογίας.

**ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ Α΄**

3 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Δεληκωσταντής, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορία της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στην Ελλάδα. Το μάθημα των Θρησκευτικών στο σύγχρονο σχολείο, αναλυτικά προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια. Η παιδαγωγική κατάρτιση του θεολόγου καθηγητή. Η θρησκευτική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου.

ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

3 δ.μ. Ζ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής

Περιεχόμενο: Εισαγωγή, έννοια και συστηματική έκθεση των θεμελιωδών στοιχείων της Ορθόδοξης Πνευματικότητας.

δ. Τομέας Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής.Γνωστικό Αντικείμενο.

Ερευνά και αναλύει το περιεχόμενο της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας, τη διατύπωση των δογματικών αληθειών της πίστεως από τις Οικουμενικές Συνόδους και τις ιστορικές διαφοροποιήσεις από την ενότητα της Πατερικής παραδόσεως και της πίστεως της Εκκλησίας.

Προσωπικό Τομέα.

Διευθυντής: π. Νικόλαος Ιωαννίδης

<i>Καθηγητές:</i>	π. Νικόλαος Ιωαννίδης	210 727 5763
	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	210 727 5705
	Σεβ. Χρυσόστομος Σαββάτος	210 727 5847
<i>Λέκτορες:</i>	Μαρίνα Κολοβοπούλου	210 727 5730
	Βασιλική Σταθοκώστα	210 727 5814
<i>Ε.Τ.Ε.Π.</i>	Παναγιώτα Καραχρήστου	210 727 5765

Εκπρόσωποι των Φοιτητών:

Τακτικοί: Εμμανουήλ Βασιλικάκης, Ελένη Παπαδοπούλου

Αναπληρωτές: Εμμανουήλ Εμμανουήλ, Ρουμπίνη Κοκοτίνη

Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών:

Μαρία Χαλκιά

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ
ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Α΄

5 δ.μ. Γ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Εισαγωγικά προβλήματα στη μελέτη των εκκλησιαστικών συγγραφέων. Μεθοδολογικές, θεολογικές, φιλολογικές και ιστορικοκοινωνικές

προϋποθέσεις κατανόησης της θεολογικής και λοιπής προσφοράς τους. Θεολογική ανάλυση του προσώπου, των συγγραμμάτων, και κυρίως της διδασκαλίας των εκκλησιαστικών συγγραφέων και μάλιστα των Μεγάλων Πατέρων και Διδασκάλων της Εκκλησίας που έζησαν μέχρι και τον Δ΄ αι.

ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Β΄ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΤΕΡΙ-
ΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

4 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Θεολογική ανάλυση του προσώπου, των συγγραμμάτων, και κυρίως της διδασκαλίας των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων που έζησαν από τον Δ΄ μέχρι και τον Η΄ αι. Ερμηνεία γραμματολογική και ανάλυση επιλέκτων πατερικών κειμένων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ Α΄

6 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: Σεβ. Χ. Σαββάτος, Καθηγητής
Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: 1) Εισαγωγή στην Ιστορία των Δογμάτων. 2) Το Δόγμα στην Καινή Διαθήκη. 3) Το Δόγμα στους Αποστολικούς Πατέρες. 4) Το Δόγμα στους Απολογητές του 2^{ου} και 3^{ου} αι. 5) Οι πρώτες απόπειρες παραχαράξεως του Δόγματος. 6) Η Θεολογία των Αλεξανδρινών συγγραφέων του 2^{ου} και 3^{ου} αι. 7) Η Θεολογία των Αντιγνωστικών συγγραφέων. 8) Η Θεολογία των Λατίνων συγγραφέων. 9) Οι αιρέσεις του Γ΄ μ.Χ. αι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟ
ΤΟΝ Θ΄ ΑΙΩΝΑ

4 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Ιστορικοθεολογική ανάλυση του βίου, των έργων και ιδιαιτέρως της διδασκαλίας των εκκλησιαστικών συγγραφέων και Πατέρων από τον Θ΄ μέχρι τον ΙΕ΄ αιώνα.

ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

5 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής
Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Αναφορά εις την πατερικήν νηπτικήν θεολογίαν και την εμπειρίαν των νηπτικών Πατέρων, εις τας προϋποθέσεις και την σημασίαν της διδασκαλίας των, ιδιαιτέρως δε εις τον άγιον Συμεών τον Νέον Θεολόγον.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ Β΄ (ΘΕΟΛΟΓΙΑ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ/ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΠΑ-
ΤΕΡΩΝ 4^{ου}-8^{ου} αι.)

4 δ.μ. ΣΤ΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: 1. Η πνευματική περιουσία της Εκκλησίας κατά την περίοδο της ελευθερίας. 2. Θεολογία Αλεξανδρινών συγγραφέων του 4^{ου} αι. 3. Αρειανισμός. 4. Τριαδολογικές και Χριστολογικές αιρέσεις. 5. Η δογματική διδασκαλία των Καππαδοκών. 6. Θεολογία Αντιοχειανών συγγραφέων. 7. Θεολογία Α΄, Β΄ και Γ΄ Οικουμενικής Συνόδου. 8. Μονοφυσιτισμός και Μονοθελητισμός. Διδασκαλία Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου. 9. Εκκλησιαστικοί συγγραφείς και Πατέρες 5^{ου}, 6^{ου} και 7^{ου} αι. 10. Δογματική διδασκαλία Λατίνων θεολόγων 4^{ου}, 5^{ου}, 6^{ου} και 7^{ου} αι. 11. Εικονομαχία και Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος.

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ
ΚΙΝΗΣΕΩΣ

6 δ.μ. Η΄ Εξάμηνο

Διδάσκοντες: Σεβ. Χ. Σαββάτος, Καθηγητής
Β. Σταθοκόστα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: 1) Εισαγωγή στη Συγκριτική Συμβολική. 2) Συγκριτική έκθεση των δογματικών διαφορών μεταξύ των χριστιανικών Εκκλησιών.

Μαθήματα Επιλεγόμενα

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

3 δ.μ. Α΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Μελέτη των όρων Θεολογία, Εκκλησία, Ουσία, Υπόστασις, Ενέργεια, Πρόσωπον, Περιχώρησις, Εκπόρευσις, Μέθεξις, Σύμβολον, κ.τ.λ. θεολογικών εννοιών.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Ιστορικοθεολογική αναφορά στις Ομολογίες: Λουθηρανικές, Καλβινικές, Πρεσβυτεριανισμό, Κογκρεγκασιοναλισμό, Βαπτιστάς, Μεθοδιστάς κ.τ.λ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α΄

3 δ.μ. Β΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Σ. Θεοδωρίδης, Καθηγητής

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Β΄

3 δ.μ. Δ΄ Εξάμηνο

Διδάσκων: Γ. Κουρουπέτρογλου, Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

3 δ.μ. Ε΄ Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Β. Σταθοκώστα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει επίκαιρα θέματα σχετικά με τη συμμετοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Οικουμενική Κίνηση (π.χ. προσηλυτισμός, ρόλος των γυναικών στην Εκκλησία κ.ά).

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ 3 δ.μ. ΣΤ' Εξάμηνο
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Κατ' επιλογήν ανάπτυξη και παρουσίαση θεμάτων και πτυχών του τριαδολογικού και χριστολογικού δόγματος.

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 3 δ.μ. ΣΤ' Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Β. Σταθοκώστα, Λέκτωρ

Περιεχόμενο: Παρουσίαση της διαμόρφωσης των οικουμενικών σχέσεων, δηλ. των σχέσεων μεταξύ των Εκκλησιών, στην Ελλάδα. Σκοπός του μαθήματος είναι να συμβάλει στην κατανόηση της παρούσας κατάστασης στις σχέσεις των Εκκλησιών στην Ελλάδα, αλλά και των προοπτικών τους.

ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑ' ΑΙΩΝΑ 3 δ.μ. Ζ' Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής

Περιεχόμενο: Έρευνα σε βάθος σπουδαίων αντιρρητικών θεολογικών έργων μετά τον ΙΑ' αι.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 3 δ.μ. Ζ' Εξάμηνο

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

Περιεχόμενο: α) Οι θεολογικές απόψεις και συζητήσεις στο Βυζάντιο κατά το 13^ο και 14^ο αιώνα για το δόγμα της υποστατικής εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος. β) Η θεολογική διδασκαλία περί της διακρίσεως θείας ουσίας και θείας ενέργειας και οι θεολογικές, κοσμολογικές και ανθρωπολογικές συνέπειες αυτής κατά την ησυχαστική και την αντιησυχαστική θεολογία.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

3 δ.μ. Η' Εξάμηνο

Διδάσκων: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Συγκριτική έκθεση της ερμηνείας της Θείας Μυσταγωγίας, όπως αυτή έγινε από τους Μάξιμο, Νικόλαο Καβάσιλα, Συμεών Θεσσαλονίκης και Θεόδωρο Ανδίδων.

ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΒ΄ ΑΙΩΝΑ

3 δ.μ. Η' Εξάμηνο

Διδάσκων: Σεβ. Χ. Σαββάτος, Καθηγητής*Περιεχόμενο:* Ιστορική αναφορά στις χριστολογικές αιρέσεις του ΙΒ΄ αιώνα στο Βυζάντιο (Νείλου μοναχού, Ευστρατίου Νικαίας, Σωτηρίχου Πεντευγένου κ.ά.). Θεολογική ανάλυση των κειμένων αυτών και των κατ' αυτών συνοδικών αποφάσεων.

8. Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στη συνεδρία της 24ης Ιουνίου 2011, έχοντας υπ' όψει τα άρθρα 24 και 25 του Ν. 1268/1982, όπως τροποποιήθηκαν, και τις διατάξεις του Νόμου 2083/1992, κατάρτισε το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ως ακολούθως:

- *Σύνολο Υποχρεωτικών μαθημάτων:* 36
- *Σύνολο Επιλεγμένων μαθημάτων:* 12
- *Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου:* 204 το ελάχιστο. Κάθε ώρα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε 1 διδακτική μονάδα.

Ακολουθούν πίνακες με τα μαθήματα κατά εξάμηνα, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη	6	30663	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου Χρήστος Καραγιάννης
Γενική Εκκλ. Ιστορία Α΄	6	30587	Ιστορικός	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος
Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη	5	30670	Ερμηνευτικός	Θωμάς Ιωαννίδης
Αρχαία Εβραϊκή Γλώσσα	4	30693	Ερμηνευτικός	Βελουδία Σιδέρι- Παπαδοπούλου
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	4	30617	Συστηματικής Θεολογίας	Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ιστορία Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας	3	30592	Ιστορικός	Μιχάλης Μαριόρας
Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας	3	30726	Ιστορικός	Δημήτριος Μόσχος
Ο Κόσμος της περιόδου του Β΄ Ναού	3	30783	Ερμηνευτικός	Κωνσταντίνος Ζάρρας
Ιστορία Θεολογικής Ορολογίας	3	30633	Πατερ. Σπουδών	Μαρίνα Κολοβοπούλου
Ψυχολογία	3	30602	Συστ. Θεολογίας	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης
Εισαγωγή στη Θεολογία	3	30776	Συστ. Θεολογίας	Νικόλαος Ξιώνης
Ιστορία και Αρχαιολογία της Παλαιάς Διαθήκης	3	30768	Ερμηνευτικός	Χρήστος Καραγιάννης
Αρχαία Ελληνικά	3	30694	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου
Λατινική Γλώσσα	3	30695	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ιστορία εποχής της Καινής Διαθήκης	5	30604	Ερμηνευτικός	Κωνσταντίνος Ζάρρας
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	4	30607	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου
Βυζαντινή Ιστορία	4	30735	Ιστορικός	Δημήτριος Μόσχος

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Η Γλώσσα της Παλαιάς Διαθήκης	3	30763	Ερμηνευτικός	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου
Κοινωνιολογία της Θρησκείας	3	30708	Συστ. Θεολογίας	Μάριος Μπέγζος
Πληροφορική Α΄	3	30721	Πατερ. Σπουδών	Σ. Θεοδορίδης
Χριστιανικές Ομολογίες	3	30660	Πατερ. Σπουδών	Μαρίνα Κολοβοπούλου
Ιστορική Γεωγραφία της Αγίας Γης	3	30734	Ερμηνευτικός	Χρήστος Καραγιάννης
Αρχαία Ελλ. Θεματογραφία	3	30784	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου
Παλαιογραφία και άλλες βοηθητικές επιστήμες της Ιστορίας Α΄	3	30792	Ιστορικός	Δέσποινα Μιχάλαγα
Αρχές και θεσμοί εκκλησιαστικής διοίκησης	3	30791	Ιστορικός	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ερμηνεία Καινής Διαθήκης Α΄	4	30565	Ερμηνευτικός	Χρήστος Καρακόλης
Εισαγωγή στην Πατρολογία και Πατρολογία Α΄	5	30755	Πατερ. Σπουδών	Κωνσταντίνος Λιάκουρας
Φιλοσοφία	4	30578	Συστ. Θεολογίας	Κωνσταντίνος Δεληκωστα- ντής
Παιδαγωγικά	4	30568	Συστ. Θεολογίας	Γεώργιος Σπανός Μ. Φουντοπούλου
Κανονικό Δίκαιο	5	30793	Ιστορικός	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Θέματα Βιβλικής Θεολογίας: Παλαιά Διαθήκη	3	30785	Ερμηνευτικός	Αλεξάνδρα Παλάντζα
Ψυχολογία της Θρησκείας	3	30709	Συστ. Θεολογίας	Μάριος Μπέγζος
Εισαγωγή στη Θεία Λατρεία	3	30738	Ιστορικός	π. Δημήτριος Τζέρπος
Πρακτική άσκηση Λειτουργικής - Ομιλητικής Α΄	3	30739	Ιστορικός	π. Δημήτριος Τζέρπος
Μεθοδολογία Επιστημονικής Ερεύνης	3	30736	Ιστορικός	Κωνσταντίνος Μανίκας
Ιστορία Σλαβικών Εκκλησιών	3	30720	Ιστορικός	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία	5	30632	Ιστορικός	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου
Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Β΄	5	30610	Ιστορικός	Δημήτριος Μόσχος
Διδακτική των Θρησκευτικών	4	30760	Συστ. Θεολογίας	Θωμάς Ιωαννίδης
Πατρολογία Β΄ και Ερμηνεία Πατερικών Κειμένων	5	30758	Πατερ. Σπουδών	Κωνσταντίνος Λιάκουρας
Βιβλική Αρχαιολογία	4	30740	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ιστορία Θρησκευμάτων	3	30611	Ιστορικός	Μιχάλης Μαριόρας
Ψυχολογία με στοιχεία Ψυχιατρικής	3	30728	Συστ. Θεολογίας	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης
Πρακτική άσκηση Λειτουργικής-Ομιλητικής Β΄	3	30742	Ιστορικός	π. Δημήτριος Τζέρπος
Πληροφορική Β΄	3	30756	Πατερ. Σπουδών	Γ. Κουρουπέτρογλου
Τα χειρόγραφα της Νεκράς Θαλάσσης	3	30765	Ερμηνευτικός	Κωνσταντίνος Ζάρρας
Θέματα Δογματικής	3	30687	Συστ. Θεολογίας	Νικόλαος Ξιώνης
Θέματα Βιβλικής Θεολογίας: Καινή Διαθήκη	3	30786	Ερμηνευτικός	Αλεξάνδρα Παλάντζα
Ο συνοδικός θεσμός μέχρι και το Μεγάλο Σχίσμα (1054)	3	30794	Ιστορικός	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος

ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Εκκλησ. Γραμματολογία από του Θ΄ αιώνας	4	30683	Πατερ. Σπουδών	π. Νικόλαος Ιωαννίδης
Δογματική Α΄	5	30690	Συστ. Θεολογίας	Νικόλαος Ξιώνης
Ερμηνεία Καινής Διαθήκης Β΄	4	30624	Ερμηνευτικός	Χρήστος Καρακόλης
Ιστορία των Δογμάτων Α΄	6	30637	Πατερ. Σπουδών	Σεβ. Χρυσ. Σαββάτος Μαρίνα Κολοβοπούλου
Εκκλησιαστική Ιστορία Ελλάδος	5	30777	Ιστορικός	Κωνσταντίνος Μανίκας

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης εκ των προφητικών βιβλίων	3	30761	Ερμηνευτικός	Βελ. Σιδέρη-Παπαδοπούλου Αλεξάνδρα Παλάντζα
Θέματα Οικουμενικής Κινήσεως	3	30789	Πατερ. Σπουδών	Βασιλική Σταθοκόστα
Ιστορία Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών	3	30658	Ιστορικός	Δημήτριος Μόσχος
Εκκλησιαστική Ιστορία των Βενετοκρατούμενων περιοχών	3	30795	Ιστορικός	Δέσποινα Μιχάλαγα
Ιστορία των εντύπων εκδόσεων ιερών κανόνων και μεταβυζαντινή ερμηνευτική (16 ^{ος} -20 ^{ος})	3	30796	Ιστορικός	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ**

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης Α΄	4	30677	Ερμηνευτικός	Βελουδία Σιδέρη-Παπαδοπούλου
Δογματική Β΄	5	30691	Συστ. Θεολογίας	Νικόλαος Ξιώνης
Ιστορία των Δογμάτων Β΄ (Θεολ. Οικουμ. Συνόδων / Θεολ. Πατέρων 4 ^{ου} -8 ^{ου} αι.)	4	30676	Πατερ. Σπουδών	Μαρίνα Κολοβοπούλου
Λειτουργική	5	30746	Ιστορικός	π. Δημήτριος Τζέρπος
Πατερική Θεολογία	5	30638	Πατερ. Σπουδών	π. Νικόλαος Ιωαννίδης Κωνσταντίνος Λιάκουρας
Θεολογία της Εικονογραφικής Τέχνης	4	30787	Ιστορικός	Γεώργιος Κόρδης

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Ελλάδος	3	30732	Ιστορικός	Κωνσταντίνος Μανίκας
Θέματα Πατερικής Γραμματείας και Θεολογίας	3	30759	Πατερ. Σπουδών	Κωνσταντίνος Λιάκουρας
Ποιμαντική Θεολογία	3	30779	Συστ. Θεολογίας	π. Αδαμάντιος Αυγουστήδης
Πηγές Ηθικής Θεολογίας	3	30748	Συστ. Θεολογίας	Κωνσταντίνος Κορναράκης
Ερμηνεία του κατά Μάρκον Ευαγγελίου	3	30769	Ερμηνευτικός	Θωμάς Ιωαννίδης
Θρησκεία και Φύλο	3	30747	Συστ. Θεολογίας	Μάριος Μπέγζος
Εκκλησιολογία των ιερών κανόνων και κανονική οικονομία	3	30797	Ιστορικός	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς
Ερμηνεία του κατά Ιωάννη Ευαγγελίου	3	30767	Ερμηνευτικός	Χρήστος Καρακόλης
Ομολογιακές Μειονότητες στην Ελλάδα	3	30790	Πατερ. Σπουδών	Βασιλική Σταθοκόστα

ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Συγκριτική Θρησκευολογία	5	30668	Ιστορικός	Μιχάλης Μαριόρας
Συγκριτική Φιλοσοφία της Θρησκείας	4	30723	Συστ. Θεολογίας	Μάριος Μπέγζος
Ερμηνευτική και Ερμηνεία Καινής Διαθήκης	5	30750	Ερμηνευτικός	Κωνσταντίνος Μπελέζος

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Αγιογραφία Α΄	3	30704	Ιστορικός	Κόρδης Γεώργιος
Θεολογία της Υστεροβυζαντινής Περιόδου	3	30733	Πατερ. Σπουδών	Κωνσταντίνος Λιάκουρας
Θέματα Ορθοδόξου Πνευματικότητας	3	30751	Συστ. Θεολογίας	Κωνσταντίνος Κορναράκης
Αντιρρητικοί Θεολόγοι από τον ΙΑ΄ αιώνα	3	30722	Πατερ. Σπουδών	π. Νικόλαος Ιωαννίδης
Ειδική Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών Α΄	3	30724	Συστ. Θεολογίας	Κωνσταντίνος Δεληκωνσταντής
Αισθητική θεώρηση του βυζ. ζωγραφικού τρόπου	3	30764	Ιστορικός	Κόρδης Γεώργιος

ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Συμβολική και Ιστορία Οικουμενικής Κινήσεως	6	30662	Πατερ. Σπουδών	Σεβ. Χρυσ. Σαββάτος Βασιλική Σταθοκώστα
Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης Β΄	6	30666	Ερμηνευτικός	Νικόλαος Π. Ολυμπίου Χρήστος Καραγιάννης
Χριστιανική Ηθική	7	30640	Συστ. Θεολογίας	Κωνσταντίνος Κορναράκης
Απολογητική	4	30639	Συστ. Θεολογίας	Μάριος Μπέγζος

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

<i>Μάθημα</i>	<i>Ωρ./ Εβδ.</i>	<i>Κωδ.</i>	<i>Τομέας</i>	<i>Διδάσκων</i>
Μυσταγωγικά Κείμενα	3	30685	Πάτερ. Σπουδών	π. Νικόλαος Ιωαννίδης
Περιβάλλον - Αγία Γραφή και Ορθόδοξη Παράδοση	3	30743	Ερμηνευτικός	Κωνσταντίνος Μπελέζος
Εκκλησιαστική Καταστατική Νομοθεσία και Κανονική Παράδοση	3	30780	Ιστορικός	Κωνσταντίνος Μανίκας
Χριστολογικές Αιρέσεις του ΙΒ΄ αιώνας	3	30788	Πατερ. Σπουδών	Σεβ. Χρυσόστομος Σαββάτος
Παλαιογραφία και άλλες βοηθητικές επιστήμες της Ιστορίας Β΄	3	30799	Ιστορικός	Δέσποινα Μιχάλαγα
Νεώτερη Εκκλησιαστική Ιστορία της Ορθόδοξης Ανατολής	3	30798	Ιστορικός	Δέσποινα Μιχάλαγα

9. Ωρολόγιο Πρόγραμμα Σπουδών.

Ακολουθούν πίνακες με το ωρολόγιο πρόγραμμα όλων των μαθημάτων του Χειμερινού και του Θερινού Εξαμήνου.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ/ΑΙΘ. ΟΠΤΙΚ. ΜΕΣΩΝ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00		ΑΡΧ. ΕΒΡΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ <i>Παπαδοπούλου</i> (Υ)	ΑΡΧ. ΕΒΡΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ <i>Παπαδοπούλου</i> (Υ)	"	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ Κ.Δ. <i>Θ. Ιωαννίδης</i> (Υ)
10:00-11:00	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ <i>Δεληκωσταντής</i> (Υ)	"	"		"
11:00-12:00	"	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ Π.Δ. <i>Ολυμπίου/Καραγιάννης</i> (Υ)	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ Π.Δ. <i>Ολυμπίου/Καραγιάννης</i> (Υ)	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ Π.Δ. <i>Ολυμπίου/Καραγιάννης</i> (Υ)	ΓΕΝ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ <i>Παναγιωτόπουλος</i> (Υ)
12:00-13:00	"	"	"	"	"
13:00-14:00	"	Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ Β΄ ΝΑΟΥ <i>Ζάβρας</i> (Ε)	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ <i>Ολυμπίου</i> (Ε)	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ <i>π. Αυγουστίδης</i> (Ε)	"
14:00-15:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ Κ.Δ. <i>Θ. Ιωαννίδης</i> (Υ)	"	"	"	"
15:00-16:00	"	"	"	"	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ <i>Ολυμπίου</i> (Ε)
16:00-17:00	"	ΙΣΤ. & ΑΡΧΑΙΟΛ. Π.Δ. <i>Καραγιάννης</i> (Ε)	ΙΣΤ. ΑΡΧ. ΕΛΛ. ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ <i>Μαριόρας</i> (Ε)	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ <i>Ξιόνης</i> (Ε)	"
17:00-18:00	ΠΗΓΕΣ ΕΚΚΛ. & ΒΥΖ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ <i>Μόσχος</i> (Ε)	"	"	"	"
18:00-19:00	"	"	"	"	ΙΣΤ. ΘΕΟΛ. ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ <i>Κολοβοπούλου</i> (Ε)
19:00-20:00	"			ΓΕΝ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ <i>Παναγιωτόπουλος</i> (Υ)	"
20:00-21:00				"	"

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ/ΑΙΘ. ΟΠΤΙΚ. ΜΕΣΩΝ**

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00	ΒΥΖ. ΙΣΤΟΡΙΑ <i>Μόσχος</i> (Υ)	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α΄ <i>Κουμπάρκης</i> (Ε)	Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ Π.Δ. <i>Σιδέρη-Παπαδοπούλου</i> (Ε)	"	
10:00-11:00	"	"	"	ΑΡΧΕΣ & ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ <i>Παναγιωτόπουλος</i> (Ε)	ΠΑΛΛΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΒΟΗΘ. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α΄ <i>Μιγάλαγα</i> (Ε)
11:00-12:00	"	"	"	"	"
12:00-13:00	"	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ <i>Μπέζος</i> (Ε)	ΧΡΙΣΤ. ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ <i>Κολοβοπούλου</i> (Ε)	"	"
13:00-14:00		"	"		ΑΡΧ. ΕΛΛ. ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ <i>Ολυμπίου</i> (Ε)
14:00-15:00	ΙΣΤ. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓ. ΓΗΣ <i>Καραγιάννης</i> (Ε)	"	"	ΑΡΧ. ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ <i>Ολυμπίου</i> (Υ)	"
15:00-16:00	"	ΙΣΤ. ΕΠΟΧΗΣ Κ.Δ. <i>Ζάρας</i> (Υ)	ΑΡΧ. ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ <i>Ολυμπίου</i> (Υ)	"	"
16:00-17:00	"	"	"		
17:00-18:00		"	"		
18:00-19:00		"	"		
19:00-20:00		"			

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Β' ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00	ΕΡΜ.Κ.Δ. Α' <i>Καρακόλης</i> (Υ)	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ <i>Δεληκωσταντής</i> (Υ)	ΕΡΜ. Κ.Δ. Α' <i>Καρακόλης</i> (Υ)	"	ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛ. ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ Π.Δ. <i>Παλάντζα</i> (Ε)
10:00-11:00	"	"	"	ΠΡΑΚΤ. ΑΣΚΗΣΗ ΛΕΙΤ.- ΟΜΙΛΗΤΙΚΗΣ Α' <i>π. Τζέρπος</i> (Ε)	"
11:00-12:00	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΟΛ. & ΠΑΤΡΟΛ. Α' <i>Λιάκουρας</i> (Υ)	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ <i>Φουντοπούλου</i> (Υ)	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ <i>π. Παπαθωμάς</i> (Υ)	ΕΙΣ. ΣΤΗ Θ.ΛΑΤΡΕΙΑ <i>π. Τζέρπος</i> (Ε)	"
12:00-13:00	"	"	"	"	ΨΥΧΟΛ. ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ <i>Μπέγζος</i> (Ε)
13:00-14:00	"	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ <i>Σπανός</i> (Υ)	"	"	"
14:00-15:00		"	ΜΕΘΟΔΟΛ. ΕΠΙΣΤ. ΕΡΕΥΝΗΣ <i>Μανίκας</i> (Ε)		"
15:00-16:00	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ <i>Δεληκωσταντής</i> (Υ)	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΟΛ. & ΠΑΤΡΟΛ. Α' <i>Λιάκουρας</i> (Υ)	"		
16:00-17:00	"	"	"	ΙΣΤ.ΣΛΛΑΒ. ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ <i>Παναγιωτόπουλος</i> (Ε)	
17:00-18:00		ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ <i>π. Παπαθωμάς</i> (Υ)		"	
18:00-19:00		"		"	

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Β΄ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ/ΑΙΘ. ΟΠΤΙΚ. ΜΕΣΩΝ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00			ΠΛΗΡΟΦ. Β΄ <i>Κουρουπέτρο-γλου (Ε)</i>	ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00	ΧΡΙΣΤ. & ΒΥΖ. ΑΡ- ΧΑΙΟΛ. <i>Στουφή (Υ)</i>	ΧΡΙΣΤ. & ΒΥΖ. ΑΡΧΑΙΟΛΟ- ΓΙΑ <i>Στουφή (Υ)</i>	"	"	
10:00-11:00	"	"	"	ΠΡΑΚΤ. ΑΣΚ. ΛΕΙΤ. - ΟΜΙ- ΛΗΤΙΚΗΣ Β΄ <i>π. Τζέροπος (Ε)</i>	ΠΑΤΡΟΛ. Β΄ & ΕΡΜ. ΠΑΤ. ΚΕΙΜΕΝΩΝ <i>Λιάκουρας (Υ)</i>
11:00-12:00	"	ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟ- ΓΙΑ <i>Ολυμπίου/ Καραγιάν- νης(Υ)</i>	ΠΑΤΡΟΛ. Β΄ & ΕΡΜ. ΠΑΤ. ΚΕΙΜΕΝΩΝ <i>Λιάκουρας (Υ)</i>	ΨΥΧΟΛ. ΜΕΤΑ ΣΤΟΙ- ΧΕΙΩΝ ΨΥ- ΧΙΑΤΡΙΚΗΣ <i>π. Αυγουστίδης (Ε)</i>	"
12:00-13:00	ΒΙΒΛ. ΑΡΧΑΙΟΛ. <i>Ολυμπίου/ Καραγιάν- νης(Υ)</i>	"	"	"	ΘΕΜΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙ- ΚΗΣ <i>Ξιάννης(Ε)</i>
13:00-14:00	"	ΤΑ ΧΕΙΡΟ- ΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡ. ΘΑΛ. <i>Ζάρρας (Ε)</i>	"	"	"
14:00-15:00	ΔΙΔΑΚΤ. ΤΩΝ ΘΡΗ- ΣΚΕΥΤ. <i>Θ. Ιωαννίδης (Υ)</i>	"		ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗ- ΣΚΕΥΤΙΚΩΝ <i>Θ. Ιωαννίδης (Υ)</i>	"
15:00-16:00	"	Ο ΣΥΝΟΔ. ΘΕΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓ. ΣΧΙ- ΣΜΑ <i>Παναγιώτης (Ε)</i>	ΓΕΝ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ <i>Μόσχος(Υ)</i>	"	
16:00-17:00	ΓΕΝ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ <i>Μόσχος(Υ)</i>	"	"	ΤΑ ΧΕΙΡΟ- ΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡ. ΘΑΛ. <i>Ζάρρας (Ε)</i>	
17:00-18:00	"	"	ΙΣΤ. ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥ- ΜΑΤΩΝ <i>Μα- ριόρας (Ε)</i>	ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛ. ΘΕΟΛ. <i>Κ.Δ. Παλάντζα (Ε)</i>	
18:00-19:00	"		"	"	
19:00-20:00			"	"	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Γ΄ ΑΙΘΟΥΣΑ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00	ΔΟΓΜ. Α΄ Ξιώνης(Υ)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜ. Α΄ Σεβ.Χ. Σαββάτος/ Κολοβπούλου(Υ)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜ. Α΄ Σεβ.Χ. Σαββάτος/ Κολοβπούλου(Υ)	"	ΔΟΓΜ. Α΄ Ξιώνης(Υ)
10:00-11:00	"	"	"	ΕΚΚΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΛ. ΑΠΟ ΤΟΥ Θ΄ ΑΙ. π. Ν. Ιωαννίδης (Υ)	"
11:00-12:00	ΕΚΚΛ.ΙΣΤ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Μανίκας (Υ)	"	"	"	"
12:00-13:00	"	ΕΡΜ. Π.Δ. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦ. ΒΙΒΛΙΩΝ Σιδέρη-Παπαδοπούλου (Ε)	ΕΡΜ. Κ.Δ. Β΄ Καρακόλης(Υ)	"	ΕΚΚΛ. ΙΣΤ. ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤ. ΠΕΡΙΟΧΩΝ Μιγάλαγα (Ε)
13:00-14:00	"	"	"	"	"
14:00-15:00	"	"	ΘΕΜ.ΟΙΚΟΥΜ. ΚΙΝ. Σταθοκώστα(Ε)		"
15:00-16:00	"	ΕΡΜ. Κ.Δ. Β΄ Καρακόλης(Υ)	"	ΙΣΤ. ΑΡΧ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛ. Μόσχος (Ε)	
16:00-17:00	ΙΣΤ.ΕΝΤΥΠ. ΕΚΔ. Ι. ΚΑΝΟΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖ. ΕΡΜ. π. Παπαθωμάς(Ε)	"	"	"	
17:00-18:00	"			"	
18:00-19:00	"				

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Γ΄ ΑΙΘΟΥΣΑ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΘΕΟΛ.ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡ. ΤΕΧΝΗΣ Κόρδης (Υ)
9:00-10:00	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ π.Τζέρπος(Υ)	ΕΡΜ. Π.Δ. Α΄ Παπαδοπούλου (Υ)	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ π. Τζέρπος (Υ)	"	"
10:00-11:00	"	"	"	ΠΑΤ. ΘΕΟΛ. π. Ν.Ιωαννίδης (Υ)	"
11:00-12:00	ΘΕΜ. ΠΑΤ. ΓΡΑΜΜ. & ΘΕΟΛ. Λιάκουρας (Ε)	ΠΑΤ. ΘΕΟΛ. Λιάκουρας (Υ)	"	"	"
12:00-13:00	"	"	ΕΡΜ. Π.Δ. Α΄ Παπαδοπούλου(Υ)	"	ΘΡΗΣΚΕΙΑ & ΦΥΛΟ Μπέγζος (Ε)
13:00-14:00	"	ΕΡΜ. ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝ. ΕΥΑΓΓ. Καρρακόλης(Ε)	"	ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΟΓΜ. Β΄ Κολοβοπούλου (Υ)	"
14:00-15:00	ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Β΄ Ξιώνης(Υ)	"	ΠΗΓΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΘΕΟΛ. Κορναράκης(Ε)	ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛ. π.Αυγουστίδης (Ε)	"
15:00-16:00	"	"	"	"	ΟΜΟΛΟΓ. ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Σταθοκόστα (Ε)
16:00-17:00	"	ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΟΓΜ. Β΄ Κολοβοπούλου (Υ)	"	"	"
17:00-18:00	ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΚΛ. ΙΣΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ Μανίκας(Ε)	"	ΕΚΚΛΗΣΙΟΛ. Ι.ΚΑΝΟΝΩΝ-ΚΑΝ.ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ π. Παπαθωμάς(Ε)	ΕΡΜ. ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚ. ΕΥΑΓΓ. Θ.Ιωαννίδης (Ε)	"
18:00-19:00	"	"	"	"	
19:00-20:00	"	ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ Β΄ Ξιώνης(Υ)	"	"	
20:00-21:00		"			

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00				"	
10:00-11:00	ΑΙΣΘ. ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖ. ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΤΡΟΠΟΥ Κόρδης (Ε)	ΣΥΓΚΡ. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ Μπέγζος (Υ)	ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑ΄ΑΙ. π. Ν. Ιωαννίδης (Ε)	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Κ.Δ. Μπελέζος(Υ)	ΣΥΓΚΡ. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ Μπέγζος (Υ)
11:00-12:00	"	"	"	"	"
12:00-13:00	"	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΟΥΒΥΖ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ Λιάκουρας(Ε)	"	ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Κορνάρκης (Ε)	ΣΥΓΚΡ. ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ Μαριώρας (Υ)
13:00-14:00	ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ Α΄ Κόρδης (Ε)	"	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Κ.Δ. Μπελέζος(Υ)	"	"
14:00-15:00	"	ΕΙΔ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ Α΄ Δεληκωσταντής(Ε)	"	"	"
15:00-16:00	"	"	"		"
16:00-17:00		"			"
17:00-18:00		ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΟΥΒΥΖ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ Λιάκουρας(Ε)			

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ

ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00-9:00				ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
9:00-10:00	ΧΡΙΣΤ. ΗΘΙΚΗ Κορναράκης(Υ)	ΧΡΙΣΤ. ΗΘΙΚΗ Κορναράκης(Υ)	ΧΡΙΣΤ. ΗΘΙΚΗ Κορναράκης(Υ)	"	
10:00-11:00	"	ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ Μπέγζος (Υ)	"		ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ Μπέγζος (Υ)
11:00-12:00	"	"	ΕΡΜ. Π.Δ. Β΄ Ολυμπίου/Καραγιάννης(Υ)	ΕΡΜ. Π.Δ. Β΄ Ολυμπίου/Καραγιάννης(Υ)	"
12:00-13:00	"	ΕΡΜ. Π.Δ. Β΄ Ολυμπίου/Καραγιάννης(Υ)	"	"	ΣΥΜΒ. & ΙΣΤ.ΟΙΚ. ΚΙΝΗΣΕΩΣ Σταθοκόστα(Υ)
13:00-14:00	ΕΚΚΛ. ΚΑΤΑΣΤ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΚΑΝ. ΠΑΡΑΔΟΣΗ Μανίκας (Ε)	"	ΣΥΜΒ. & ΙΣΤ.ΟΙΚ. ΚΙΝΗΣΕΩΣ Σεβ. Χ.Σαββάτος/Σταθοκόστα(Υ)	ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ π. Ν. Ιωαννίδης(Ε)	"
14:00-15:00	"	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΓ. ΓΡΑΦΗ & ΟΡΘ. ΠΑΡΑΔΟΣΗ Μπελέζος(Ε)	"	"	"
15:00-16:00	"	"	"	"	ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΒΟΗΘ. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤ. Β΄ Μιχάλαγα (Ε)
16:00-17:00		"	ΝΕΩΤ. ΕΚΚΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΡΘΟΔ. ΑΝΑΤΟΛΗΣ Μιχάλαγα (Ε)	ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΒ΄ ΑΙ. Σεβ. Χ. Σαββάτος (Ε)	"
17:00-18:00			"	"	"
18:00-19:00			"	"	

10. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

α. Κανονισμός Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας.

Άρθρο 1

Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Θεολογίας (Νόμος 2083/1992 - ΦΕΚ 159, Υπουργικές Αποφάσεις Β1/709/23.9.93 - ΦΕΚ 799/6.10.1993, 711/212/Β7/663 - ΦΕΚ 1091/4.12.1996, 95973/Β7 - ΦΕΚ 1578/18.12.2002) έχει ως σκοπό: α) Τη δημιουργία φυτωρίου νέων ερευνητών. β) Την προώθηση της επιστημονικής έρευνας διασχολικά, διεπιστημονικά, διαπανεπιστημιακά, διατμηματικά και διακρατικά. γ) Την εξυπηρέτηση αναγκών της Εκκλησίας της Ελλάδος, των λοιπών Ορθοδόξων Εκκλησιών και του πέραν των ορίων της Ελλάδος Ελληνισμού. δ) Την κατάρτιση ειδικευμένων στελεχών για την Εκπαίδευση, την Πρόνοια και τον Πολιτισμό. ε) Την καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των Θεολογικών Σχολών για την προώθηση του διαλόγου (διορθοδόξου, διαχριστιανικού, διαθρησκευτικού και διαπολιτισμικού).

Άρθρο 2

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας χορηγεί: α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης για τις εξής ειδικότητες: 1) Ερμηνευτικής Θεολογίας, 2) Ιστορικής Θεολογίας, 3) Συστηματικής Θεολογίας και 4) Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής, και β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

Οι Ετερόδοξοι και Ετερόθρησκοι λαμβάνουν ειδικό τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 3

Υποψήφιοι

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος επιλέγει για κάθε ακαδημαϊκό έτος είκοσι (20) Μεταπτυχιακούς Φοιτητές, οι οποίοι κατανέμονται ανά πέντε (5) στους τέσσερις Τομείς: Ερμηνευτικό - Ιστορικό - Συστηματικής Θεολογίας - Πατερικών Σπουδών, Ιστορίας Δογμάτων και Συμβολικής.

Οι υποψήφιοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές υποβάλλουν τα εξής δικαιολογητικά: 1) αντίγραφο πτυχίου (με αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ για τίτλους αλλοδαπών ΑΕΙ).

- 2) πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας και πιστοποιητικό ελληνομάθειας, όπως είναι η βεβαίωση ελληνομάθειας του Διδασκαλείου της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας του Πανεπιστημίου Αθηνών ή άλλου ισότιμου ΑΕΙ της ημεδαπής.
- 3) βιογραφικό σημείωμα και
- 4) αντίτυπα τυχόν δημοσιευμάτων τους.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται από 15 μέχρι 25 Σεπτεμβρίου στη Γραμματεία του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη - Άνω Ιλίσια.

Η αίτηση κάθε υποψηφίου συνοδεύεται απαραίτητως από το πτυχίο του και σε περίπτωση καθυστερημένης ορκωμοσίας συνοδεύεται από το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας, που αντικαθίσταται ευθύς αμέσως με το αντίγραφο πτυχίου.

Σε κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνονται δεκτοί άνευ εξετάσεων: ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ., ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους, καθώς επίσης και ένας (1) υπότροφος της Εκκλησίας της Ελλάδος. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος ο αριθμός των ανωτέρω υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται.

Άρθρο 4

Εισακτέοι στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις:

- 1) Κάτοχοι πτυχίου Ορθοδόξου Θεολογίας ΑΕΙ (με αναγνώριση του ΑΕΙ από το ΔΟΑΤΑΠ).
- 2) Ετερόδοξοι κάτοχοι πτυχίου Θεολογίας ΑΕΙ (με αναγνώριση του ΑΕΙ από το ΔΟΑΤΑΠ).
- 3) Κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής (με αναγνώριση των αλλοδαπών ΑΕΙ από το ΔΟΑΤΑΠ).
- 4) Οι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ εκτός της Θεολογίας, εφόσον υποστούν προ της συμμετοχής τους στις εισαγωγικές εξετάσεις του Π.Μ.Σ. επιτυχή δοκιμασία σε τέσσερα (4) μαθήματα κορμού του Τμήματος Θεολογίας (Εισαγωγή στην Π.Δ., Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία, Δογματική και Πατρολογία). Οι εξετάσεις για τα ανωτέρω μαθήματα διεξάγονται από 1 μέχρι 5 Οκτωβρίου.

5) Οι αλλοδαποί και ημεδαποί υπότροφοι που δεν εμπíπτουν στις περιπτώσεις των υποτρόφων του άρθρου 3 γίνονται επιπλέον του αριθμού των εισακτέων δεκτοί στο ΠΜΣ μετά από εξετάσεις, το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων καθορίζονται από τους οικείους Τομείς.

6) Δεν γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. οι απόφοιτοι Παραγωγικών Σχολών και Τμημάτων.

Απαραίτητη προϋπόθεση να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι ως υποψήφιοι στο Π.Μ.Σ. είναι να γνωρίζουν μια από τις κάτωθι γλώσσες: 1) Αγγλική (επίπεδο Lower), 2) Γαλλική (επίπεδο Delf 2), 3) Γερμανική (επίπεδο Mittelstufe), 4) Ιταλική (επίπεδο Diploma di Lingua Italiana). Η επαρκής γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται από τα υποβαλλόμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά, που προέρχονται από οποιοδήποτε αναγνωρισμένο ελληνικό ή ξένο φορέα.

Όσοι υποψήφιοι δεν διαθέτουν το απαιτούμενο δίπλωμα της γλώσσας, υποβάλλονται σε σχετική εξέταση υπό την ευθύνη και την εποπτεία της Συντονιστικής Επιτροπής.

Άρθρο 5

Διαδικασία επιλογής των εισακτέων στο Π.Μ.Σ.

Απαραίτητα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών είναι τα εξής:

- 1) Ο γενικός βαθμός του πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν Καλώς».
- 2) Ο μέσος όρος των προπτυχιακών μαθημάτων του Τομέα ειδίκευσης τουλάχιστον «Λίαν Καλώς».
- 3) Η βάση 5 με άριστα το 10 στις γραπτές εξετάσεις της ξένης γλώσσας, του ενιαίου αντικειμένου του Τομέα και του γνωστικού αντικειμένου ειδίκευσης.
- 4) Η βάση 5 με άριστα το 10 στην προφορική συνέντευξη του υποψηφίου ενώπιον των μελών του Τομέα, όπου συνεκτιμάται και το τυχόν δημοσιευμένο ερευνητικό έργο του.

Τρόπος διεξαγωγής των εισαγωγικών εξετάσεων:

- 1) Γραπτή εξέταση σε ένα από τα μαθήματα κορμού του Τομέα.
- 2) Γραπτή εξέταση στο μάθημα ειδίκευσης στην οποία δηλώνει την προτίμησή του ο υποψήφιος.
- 3) Προφορική συνέντευξη των υποψηφίων ενώπιον των μελών ΔΕΠ του οικείου Τομέα.

Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται κατά μήνα Ιούνιο, οι εξετάσεις διεξάγονται από 10 μέχρι 15 Οκτωβρίου.

Οι ισοβαθμίσαντες με το τελευταίο επιτυχόντα γίνονται δεκτοί.

Άρθρο 6 Διάρκεια Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master). Η φοίτηση διαρκεί τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Τα χρονικά όρια του Π.Μ.Σ. δύνανται να παραταθούν κατά ανώτατο όριο μέχρι και δέκα οκτώ (18) μήνες, μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, εφόσον αυτό ζητηθεί από τον υποψήφιο προ της εκπομπής της προθεσμίας υποβολής της Διπλωματικής Εργασίας και αιτιολογηθεί επαρκώς για λόγους υγείας (με πιστοποίηση δημόσιου θεραπευτηρίου), στράτευσης, αδήριτης υπηρεσιακής δυσχέρειας, σοβαρού οικογενειακού κωλύματος ή με πρόταση του Επιβλέποντος Καθηγητή και εισήγηση του οικείου Τομέα για ερευνητικούς λόγους.

Διακοπή της συμμετοχής του υποψηφίου στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών επιτρέπεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μια φορά για κάθε υποψήφιο, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου, για σοβαρούς λόγους (υγείας, στράτευσης, υπηρεσιακούς, οικογενειακούς) με επίσημη πιστοποίηση, για αυστηρά καθορισμένη διάρκεια η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Άρθρο 7 Πρόγραμμα Π.Μ.Σ.

Το Πρόγραμμα του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει στα δύο (2) πρώτα εξάμηνα την παρακολούθηση και εξέταση του Μεταπτυχιακού Φοιτητή σε δέκα (10) δίωρα μεταπτυχιακά μαθήματα και τη σύνταξη τεσσάρων (4) γραπτών ερευνητικών εργασιών (φροντιστηριακών ασκήσεων), ενώ με την έναρξη του τρίτου εξαμήνου αναλαμβάνει ο Μεταπτυχιακός Φοιτητής την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας του.

Τα δέκα (10) δίωρα μαθήματα, διάρκειας δέκα (10) διδακτικών εβδομάδων, είναι υποχρεωτικά για κάθε Μεταπτυχιακό Φοιτητή. Αποκλείεται από την εξέταση κάθε μαθήματος, που απουσίασε αδικαιολόγητα πέρα των τριών (3) δίωρων μαθημάτων.

Μετά από σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντος Καθηγητή μπορεί ο Μεταπτυχιακός Φοιτητής να παρακολουθήσει δυο (2) συναφή μαθήματα από άλλο Π.Μ.Σ. οιοδήποτε ΑΕΙ της ημεδαπής ή/και της αλλοδαπής προσκομίζοντας πιστοποιημένη επιτυχή εξέταση σε αυτά.

Ο Μεταπτυχιακός Φοιτητής δηλώνει πέντε (5) μαθήματα από τα προσφερόμενα στον Τομέα του στο Α΄ και Β΄ εξάμηνο.

Οι τέσσερις (4) γραπτές φροντιστηριακές εργασίες ερευνητικού χαρακτήρα συντάσσονται στη διάρκεια του πρώτου ακαδημαϊκού έτους και η ολοκλήρωσή τους είναι προαπαιτούμενο για τον ορισμό του θέματος της Διπλωματικής Εργασίας. Οι εργασίες κατατίθενται στο φάκελο του Μ.Φ. που τηρείται στην γραμματεία του Τομέα. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου διαρκούν από τον Οκτώβριο μέχρι τον Ιανουάριο και του εαρινού εξαμήνου από το Μάρτιο μέχρι το Μάιο. Απαγορεύεται η διεξαγωγή εξετάσεων, εάν δεν ολοκληρωθεί ο κύκλος των δέκα (10) διδακτικών εβδομάδων.

Οι εξετάσεις διεξάγονται εντός του μηνός Φεβρουαρίου για το χειμερινό εξάμηνο, του μηνός Ιουνίου για το εαρινό εξάμηνο και του μηνός Σεπτεμβρίου για την επαναληπτική δοκιμασία αποτυχόντος Μ.Φ. σε κάποια μαθήματα του διδακτικού έτους. Η εξεταστέα ύλη, ο τρόπος της εξέτασης (γραπτώς ή προφορικώς) και η βαθμολόγηση του Μ.Φ. εναπόκειται στην κρίση του εξετάζοντος μέλους ΔΕΠ.

Άρθρο 8

Διπλωματική Εργασία

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (master) απαιτείται η υποβολή και έγκριση γραπτής Διπλωματικής Εργασίας. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία είναι δοκίμιο συστηματικής, συνθετικής και μεθοδικής επιστημονικής έρευνας με σχετική πρωτοτυπία. Αποτελεί καταγραφή του προβληματισμού της έρευνας, σε συγκεκριμένο θέμα και συντάσσεται σύμφωνα με τους κανόνες της καθιερωμένης επιστημονικής μεθοδολογίας.

Το θέμα προτείνεται από τον Επιβλέποντα, εγκρίνεται από τον οικείο Τομέα και τη Γ.Σ.Ε.Σ. και ορίζεται μετά την επιτυχή εξέταση των δέκα (10) μαθημάτων και την υποβολή των τεσσάρων φροντιστηριακών εργασιών.

Μετά την υποβολή της Διπλωματικής Εργασίας συντάσσεται εισηγητική έκθεση από τον Επιβλέποντα και υποβάλλεται στον οικείο Τομέα, που εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ. τον ορισμό δυο ακόμη μελών Δ.Ε.Π. για τη συγκρότηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Η Διπλωματική εργασία κατατίθεται σε επτά (7) βιβλιοδετημένα αντίτυπα (τρία για την εξεταστική επιτροπή, δυο για τη Γραμματεία του Τομέα και του Τμήματος, ένα για τη Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής και ένα για το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης) και διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή (δισκέτα) προς έκθεση στον κριτικό έλεγχο της επιστημονικής κοινότητας διεθνώς.

Επιτυχής θεωρείται εξέταση του Μ.Φ. ενώπιον της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μόνον εάν υπερψηφίσουν θετικά τα δύο τουλάχιστον από τα τρία μέλη αυτής. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ανεπιτυχής η εξέταση και ο Μ.Φ. διαγράφεται οριστικά από το Π.Μ.Σ. χωρίς δικαίωμα συνέχισης των σπουδών του για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.

Άρθρο 9

Διδακτορική Διατριβή

Ο Διδακτορικός Κύκλος είναι αυτοτελής, αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου, οδηγεί στην λήψη Διδακτορικού Διπλώματος με την αναγόρευση του υποψηφίου Διδάκτορα Θεολογίας (Δρ.Θ.) και διαρκεί το ελάχιστο τρία ακαδημαϊκά έτη και το μέγιστο έξι ακαδημαϊκά έτη από την ημερομηνία ορισμού του θέματος από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Το τελευταίο χρονικό όριο μπορεί να παραταθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης μέχρι και για δώδεκα (12) μήνες.

Ο Διδακτορικός Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών οδηγεί στην λήψη Διδακτορικού Διπλώματος Θεολογίας («Διδάκτωρ Θεολογίας», Δρ.Θ.) μετά από την συγγραφή πρωτότυπης επιστημονικής εργασίας και την επιτυχή προφορική υποστήριξη ενώπιον επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής ύστερα από την παρέλευση τουλάχιστον τριών (3) ακαδημαϊκών ετών από τον ορισμό του θέματος από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και μέχρι τη συμπλήρωση έξι (6) ακαδημαϊκών ετών.

Ο υποψήφιος Διδάκτορας υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στο οποίο ενδιαφέρεται να εκπονήσει Διδακτορική Διατριβή, προσδιορίζοντας σε γενικές γραμμές το αντικείμενό της.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) υποψήφιους Διδάκτορες.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής έχουν:

1) Κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης («master») Θεολογίας από ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (μετά από αναγνώριση του οικείου τίτλου από το ΔΟΑΤΑΠ), Ορθόδοξοι ή Ετερόδοξοι. (Προβλέπεται η απονομή σε Ετεροδόξους ειδικού τίτλου Διδακτορικού Διπλώματος Θεολογίας).

2) Κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού Διπλώματος ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (μετά την αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ) ανεξάρτητα από επιστημονική ειδίκευση (Θεολογική ή μη).

Όσοι δεν έχουν Θεολογική ειδίκευση (πτυχίο Θεολογίας ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών Θεολογίας) γίνονται δεκτοί, εφόσον υποστούν επιτυχή δοκιμασία σε τέσσερα (4) μαθήματα κορμού (Εισαγωγή Π.Δ., Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία, Πατρολογία και Δογματική). Οι αιτήσεις για τις εξετάσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Οι εξετάσεις στα τέσσερα (4) μαθήματα διεξάγονται δυο φορές το χρόνο και συγκεκριμένα από 1 έως 5 Μαρτίου και από 1 έως 5 Οκτωβρίου.

Εντός του προβλεπόμενου χρόνου (ελαχίστου τριών ετών και μεγίστου έξι ετών) ο υποψήφιος Διδάκτορας υποβάλλει πρωτότυπη επιστημονική εργασία τουλάχιστον 200 σελίδων σχήματος Α4 με διπλό διάστιχο γραμματοσειράς 12 στιγμών με 350 λέξεις ανά σελίδα, ήτοι 80.000 λέξεων περίπου, με συμπεράσματα, βραχυγραφίες, βιβλιογραφία πηγών και βοηθημάτων, καθώς επίσης ξενόγλωσση περίληψη μιας σελίδας των 350 λέξεων.

Η Διδακτορική Διατριβή κατατίθεται σε ικανό αριθμό αντιτύπων για τα μέλη της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, τη Γραμματεία του οικείου Τομέα και του Τμήματος, την Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, καθώς επίσης διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή για την ευχερή πρόσβαση σε αυτήν από την επιστημονική κοινότητα.

Η απονομή του τίτλου του Διδάκτορα Θεολογίας ολοκληρώνεται, όταν πιστοποιηθεί επισήμως η δημοσιοποίηση του κειμένου της εγκριθείσας Διατριβής με τη λήψη της από τους παραπάνω αναφερόμενους αποδέκτες.

Ο Επιβλέπων Καθηγητής συντάσσει εισηγητική έκθεση σε συνεργασία με τα άλλα δυο μέλη ΔΕΠ της Συμβουλευτικής Επιτροπής εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το εξάμηνο από την υποβολή της Διδακτορικής Εργασίας, και ο οικείος Τομέας προτείνει τα τέσσερα άλλα μέλη ΔΕΠ για τη συγκρότηση της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής την οποία αποφασίζει οριστικά η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Ο υποψήφιος Διδάκτορας προβαίνει σε προφορική υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής του ενώπιον της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής δημοσίως με παρουσία ακροατηρίου, απαντά σε ερωτήσεις των μελών της ανωτέρω επιτροπής, η οποία κρίνει το πρωτότυπο της Διατριβής και εάν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Στη συνέχεια ο υποψήφιος Διδάκτορας απέρχεται για να συσχεφθούν τα μέλη της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία εγκρίνει ή απορρίπτει τη Διδακτορική εργασία συνεκτιμώντας την προφορική δοκιμασία και απονέμοντας το βαθμό «Καλώς», «Λίαν Καλώς» ή «Άριστα». Επιτυχής θεωρείται η εξέταση, εφόσον συγκεντρώσει πέντε (5) θετικές ψήφους στα επτά (7) μέλη της ανωτέρω Επιτροπής.

Ο υποψήφιος Διδάκτορας έχει υποχρέωση, εφόσον του ζητηθεί να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα, στο οποίο εκπονεί τη διατριβή του, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 10

Διδακτικό Προσωπικό

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. διεξάγεται από όλα ανεξαιρέτως τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Θεολογίας κάθε βαθμίδας σε απόλυτη ισοτιμία διδακτικών, εξεταστικών και διοικητικών αρμοδιοτήτων. Κανένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος δεν απαλλάσσεται της διδασκαλίας στο Π.Μ.Σ. Απαγορεύεται ρητά η αποκλειστική απασχόληση οιαδήποτε μέλους ΔΕΠ μόνον στο Π.Μ.Σ. χωρίς παράλληλη απασχόληση στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Η ανάθεση διδασκαλίας σε μέλος ΔΕΠ προτείνεται από τον οικείο Τομέα και αποφασίζεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Σε περίπτωση που μέλος ΔΕΠ αδυνατεί να καλύψει τις διδακτικές ανάγκες μαθήματος του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατεθεί η διδασκαλία και η εξέταση αυτού του μαθήματος σε αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ (Ομότιμους Καθηγητές) ή σε ενεργά μέλη ΔΕΠ άλλου Τμήματος ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ως Επισκέπτες Καθηγητές καθώς επίσης σε Ειδικούς Επιστήμονες κατόχους Διδακτορικού Διπλώματος συναφούς ειδικεύσης (Π.Δ. 407) χωρίς αντιμισθία και άνευ δικαιώματος συμμετοχής στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τομέα και του Τμήματος.

Άρθρο 11

Όργανα λειτουργίας του Π.Μ.Σ. είναι

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος Θεολογίας που αποτελείται από όλα τα ενεργά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ανεξαρτήτως βαθμίδας και δύο (2) εκπροσώπους των Μ.Φ., η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Μ.Σ.) του Π.Μ.Σ. που αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, το Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών, δυο (2) εκπροσώπους κάθε Τομέα από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τομέα και δυο (2) εκπροσώπους των Μ.Φ. που ορίζονται από τον οικείο σύλλογο Μ.Φ. του Τμήματος για διετή θητεία και ο Διευθυντής των Μεταπτυχιακών Σπουδών ο οποίος προέρχεται από μέλη ΔΕΠ των δυο ανωτέρων βαθμίδων και ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Οι αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Αρμοδιότητες της Σ.Ε.Μ.Σ. είναι η αντιμετώπιση κάθε τρέχοντος προβλήματος στη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η εισήγηση στη Γ.Σ.Ε.Σ., η διεξαγωγή των εισαγωγικών εξετάσεων και η παρακολούθηση της πορείας του Π.Μ.Σ.

Αρμοδιότητα του Διευθυντή των Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η υλοποίηση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Π.Μ.Σ. (Γ.Σ.Ε.Σ. Τμήματος και Τομέων, Σ.Ε.Μ.Σ.), η εκπροσώπηση του Π.Μ.Σ. στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), καθώς επίσης η γνωμοδότηση και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ. για την απρόσκοπτη λειτουργία του.

Άρθρο 12

Μεταβατική Διάταξη

Η χρονική διάρκεια σπουδών των Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Π.Μ.Σ. που έχουν εγγραφεί μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και έχουν υπερβεί τον προβλεπόμενο από τον προϊσχύοντα Κανονισμό του Π.Μ.Σ. χρόνο, παρατείνεται κατά ένα ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση υπέρβασης και του χρονικού αυτού ορίου η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος μπορεί να προβαίνει σε διαγραφή κάθε Μεταπτυχιακού Φοιτητή του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεολογίας άρχισε με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010.

β. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων Π.Μ.Σ. Πρώτου Κύκλου.**ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ***Παλαιά Διαθήκη*Χειμερινό εξάμηνο**ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ***Διδάσκων:* Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής.**ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΑΒΒΑΚΟΥΜ***Διδάσκουσα:* Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια.**ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ***Διδάσκων:* Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ.**ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΗΣ ΡΟΥΘ***Διδάσκουσα:* Α. Παλάντζα, Λέκτωρ.Θερινό εξάμηνο**ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ***Διδάσκων:* Ν.Π. Ολυμπίου, Καθηγητής**Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΟΒΔΙΟΥ***Διδάσκουσα:* Β. Σιδέρη-Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια**ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ***Διδάσκων:* Χ. Καραγιάννης, Λέκτωρ

*Καὶ νή Διαθήκη*Χειμερινό εξάμηνο

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ

Διδάσκων: Κ. Μπελέζος, Επίκ. Καθηγητής

INSTRUMENTA STUDIORUM

Διδάσκων: Χ. Καρακόλης, Επίκ. Καθηγητής

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Διδάσκων: Θ. Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΡΑΒΒΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Διδάσκων: Κ. Ζάρρας, ΛέκτωρΘερινό εξάμηνο

ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΥΛΕΙΟ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκων: Χ. Καρακόλης, Επίκ. Καθηγητής

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Μπελέζος, Επίκ. Καθηγητής

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΕΝΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Διδάσκων: Θ. Ιωαννίδης, Επίκ. Καθηγητής

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΡΑΒΒΙΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Ζάρρας, Λέκτωρ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Διδάσκουσα: Α. Παλάντζα, Λέκτωρ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: π. Γ. Παπαθωμάς

Η ΤΑΞΗ ΣΤΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής

ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Ο ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1833-1923

Διδάσκων: Εμμ. Κωνσταντινίδης, Ομότ. Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διδάσκων: Γ. Κόρδης, Επίκ. Καθηγητής

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Διδάσκων: Β. Φειδάς, Ομότ. Καθηγητής

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΛΑΜΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Μ. Μαριώρας, Λέκτωρ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ 16ος-17ος ΑΙ.

Διδάσκουσα: Δ. Μιγάλαγα, Λέκτωρ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ-ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΡΩΜΑΪΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

Θερινό εξάμηνο

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΕΚΚΛΗΣΙΟ-ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Διδάσκων: π. Γ. Παπαθωμάς, Καθηγητής

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Διδάσκων: π. Δ. Τζέρπος, Αναπλ. Καθηγητής

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ

Διδάσκων: Κ. Μανίκας, Επίκ. Καθηγητής

Η ΕΛΛΑΔΙΚΗ ΝΑΟΔΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΓ΄ ΑΙ.

Διδάσκουσα: Ι. Στουφή-Πουλημένου, Επίκ. Καθηγήτρια

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Α΄

Διδάσκων: Γ. Κόρδης, Επίκ. Καθηγητής

ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑΣ

Διδάσκων: π. Γ. Μεταλληνός, Ομότ. Καθηγητής

ΒΙΟΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΓΙΩΝ ΣΕ ΜΕΣΑΙΩΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΙΔ΄ ΑΙΩΝΑ

Διδάσκων: Δ. Γόνης, Ομότ. Καθηγητής

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (13ος-15ος αι.)

Διδάσκων: Δ. Μόσχος, Λέκτωρ

ΙΣΛΑΜΙΚΟΣ ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ

Διδάσκων: Μ. Μαριόρας, Λέκτωρ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ 16ος-19ος ΑΙ.

Διδάσκουσα: Δ. Μιγάλαγα, Λέκτωρ.

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Διδάσκων: Ι. Παναγιωτόπουλος, Λέκτωρ

ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Χεμερινό εξάμηνο

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Δεληκωσταντής, Καθηγητής

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Διδάσκων: Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ Α΄

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής

Θερινό εξάμηνο

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Διδάσκοντες: Κ. Δεληκωσταντής, Καθηγητής
Μ. Μπέγζος, Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ

Διδάσκων: Κ. Κορναράκης, Επίκ. Καθηγητής

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ Β΄

Διδάσκων: Ν. Ξιώνης, Λέκτωρ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ, ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

Διδάσκων: π. Α. Αυγουστίδης, Αναπλ. Καθηγητής

**ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ,
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗΣ**

Χειμερινό εξάμηνο

ΣΧΕΣΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Διδάσκων: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

INSTRUMENTA STUDIORUM

Διδάσκων: Σεβ. Χ. Σαββάτος, Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΟΓΜΑΤΩΝ Α΄

Διδάσκουσα: Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ Α΄

Διδάσκουσα: Β. Σταθοκώστα, Λέκτωρ

Θερινό εξάμηνο

ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Διδάσκων: π. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Λιάκουρας, Καθηγητής

ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ Δ΄ ΑΙΩΝΟΣ

Διδάσκων: Σεβ. Χ. Σαββάτος, Καθηγητής

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΟΓΜΑΤΩΝ Β΄

Διδάσκουσα: Μ. Κολοβοπούλου, Λέκτωρ

ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ Β΄

Διδάσκουσα: Β. Σταθοκώστα, Λέκτωρ

11. Σημαντικές ημερομηνίες.

Η Σύγκλητος, λαμβάνοντας υπ' όψη τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3549/07, καθορίζει σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρ. 9 του Ν. 2083/92 τη χρονική περίοδο διδασκαλίας και εξετάσεων του χειμερινού και του θερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο:

Εναρξη: μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου (από Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου 2011 έως και Τετάρτη 21 Σεπτεμβρίου 2011).

Περίοδος διδασκαλίας: από Δευτέρα 27 Σεπτεμβρίου 2010 έως και Παρασκευή 14 Ιανουαρίου 2011.

Περίοδος εξετάσεων: από Δευτέρα 24 Ιανουαρίου 2011 έως και Παρασκευή 18 Φεβρουαρίου 2010

Αργίες:

- Εθνική εορτή: Πέμπτη 28 Οκτωβρίου 2010.
- Πολυτεχνείο: Τετάρτη 17 Νοεμβρίου 2010.
- Διακοπές Χριστουγέννων και Νέου Έτους: από Παρασκευή 24 Δεκεμβρίου 2010 έως και Παρασκευή 7 Ιανουαρίου 2011.
- Πανεπιστημιακή εορτή Τριών Ιεραρχών: Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2011.
- Του Αγίου Φωτίου (6 Φεβρουαρίου). Επίσημος εορτασμός στην Ι. Μονή Πεντέλης.

Ημιαργίες (μέχρι την 11η π.μ.):

- Του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου (3 Οκτωβρίου).
- Του Αγίου Δημητρίου (26 Οκτωβρίου).
- Των Εισοδίων της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου).
- Του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου).
- Του Αγίου Σπυρίδωνος (12 Δεκεμβρίου).
- Του Αγίου Αθανασίου (18 Ιανουαρίου).
- Της Υπαπαντής του Σωτήρος (2 Φεβρουαρίου).

Θερινό εξάμηνο:

Περίοδος διδασκαλίας: από Δευτέρα 21 Φεβρουαρίου 2011 έως και Παρασκευή 3 Ιουνίου 2011.

Περίοδος εξετάσεων: από Τρίτη 14 Ιουνίου 2011 έως και Δευτέρα 4 Ιουλίου 2011.

Αργίες:

- Καθαρά Δευτέρα: Δευτέρα 7 Μαρτίου 2011.
- Εθνική εορτή: Παρασκευή 25 Μαρτίου 2011.
- Διακοπές του Πάσχα: από Δευτέρα 18 Απριλίου 2011 έως Παρασκευή 29 Απριλίου 2011.
- Πρωτομαγιά: Κυριακή 1 Μαΐου 2011.
- Αγίου Πνεύματος: Δευτέρα 13 Ιουνίου 2011.
- Της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (6 Αυγούστου).
- Της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15 Αυγούστου).
- Της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου).

Ημιαργίες (μέχρι την 11η π.μ.):

- Του Αγίου Γεωργίου (23 Απριλίου).
- Την Πέμπτη της Αναλήψεως.
- Των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου).
- Των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου (29 Ιουνίου).

Διακοπή μαθημάτων: Την ημέρα των φοιτητικών εκλογών και την επομένη.

Δ. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ηλεκτρονική Γραμματεία.

Η εφαρμογή αυτή σας παρέχει τη δυνατότητα να επικοινωνήσετε με τη Γραμματεία του Τμήματός σας από οποιοδήποτε Η/Υ, οπουδήποτε στον κόσμο! Από το σπίτι, το internet cafe, την εξοχική κατοικία, τη βιβλιοθήκη, μπορείτε να πραγματοποιήσετε διάφορες ενέργειες που αφορούν εσάς και τη Γραμματεία, εύκολα και γρήγορα.

Αναλυτικότερα, οι Φοιτητές έχουν τη δυνατότητα:

- α) να δουν ή/και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους:
  - σε κάποια ή σε όλες τις εξεταστικές περιόδους,
  - σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, ή συγκεντρωτικά,
  - με βάση τις επιτυχημένες ή τις αποτυχημένες προσπάθειες,
- β) να έχουν πληροφορίες για οποιοδήποτε μάθημα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκτικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ.),
- γ) να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν στο επόμενο εξάμηνο και
- δ) να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιοδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.).

Ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>.

2. Ηλεκτρονική Δήλωση Συγγραμμάτων.

Το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ είναι μία πρωτοποριακή υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων των φοιτητών των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ της επικράτειας. Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και προσφέρει:

- Πλήρη ενημέρωση στους φοιτητές για τα παρεχόμενα Συγγράμματα σε κάθε μάθημα
- Δυνατότητα άμεσης παραλαβής των Συγγραμμάτων, και

- Αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ταχεία αποζημίωση των Εκδοτών και για την αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των δημόσιων πόρων.

Ιστοσελίδα: <http://eudoxus.gr>.

3. Δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου.

Το δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου (πάσο) χορηγείται στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, εφόσον η φοίτησή τους δεν έχει υπερβεί σε διάρκεια τα έτη που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.

Κάθε φοιτητής δικαιούται μειωμένη τιμή εισιτηρίου στα οδικά, σιδηροδρομικά και θαλάσσια μέσα μαζικής μεταφοράς, όταν μετακινείται με αυτά στο εσωτερικό της χώρας σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που ορίζει το προεδρικό διάταγμα 265/85 (ΦΕΚ 99 Α').

Στους δικαιούχους φοιτητές χορηγείται μετά την εγγραφή τους από τη Γραμματεία του Τμήματος δελτίο ειδικού εισιτηρίου (πάσο), το οποίο ισχύει για ένα ακαδημαϊκό έτος και είναι αυστηρά προσωπικό για το δικαιούχο. Η έκδοση νέου δελτίου σε περίπτωση απώλειας, κλοπής, ή καταστροφής του δελτίου για οποιοδήποτε λόγο γίνεται δύο μήνες μετά την ημερομηνία δήλωσης της απώλειας, κλοπής ή καταστροφής του στη Γραμματεία της Σχολής.

Η έκπτωση που παρέχεται καθορίζεται ανάλογα με το συγκοινωνιακό μέσο από 25% ως 50% της κανονικής τιμής του εισιτηρίου που ισχύει κάθε φορά. Δεν δικαιούνται της παροχής δελτίου μειωμένου εισιτηρίου οι φοιτητές Α.Ε.Ι. που έχουν καταταγεί ως πτυχιούχοι ανώτατης σχολής.

4. Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ).

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκ-

παιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ
- Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο
- Υπηρεσία Μεταφοράς

Στις δραστηριότητες της Μονάδας περιλαμβάνεται η συστηματική καταγραφή των αναγκών όλων των φοιτητών με αναπηρίες. Η καταγραφή και οι υπηρεσίες της Μονάδας δεν αφορούν μόνο τους φοιτητές που εισήχθησαν με ειδικές διατάξεις (3%), αλλά και εκείνους που εισήχθησαν με κανονικές ή ειδικές εξετάσεις, όπως επίσης και όσους απέκτησαν αναπηρία κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Η Μονάδα παρέχει αξιολόγηση ικανοτήτων ΑμεΑ με επιστημονική μεθοδολογία και ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του/της φοιτητή/τριας προτείνει εξειδικευμένη λύση Υποστηρικτικών Τεχνολογιών. Στη συνέχεια, παρέχει βοήθεια στην προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού και λογισμικού και τεχνική υποστήριξη στη σύνθεση της εξατομικευμένης τεχνολογικής εφαρμογής.

Από τη Μονάδα Προσβασιμότητας παρέχεται τεχνογνωσία, οδηγίες και εργαλεία σχετικά με την Προσβασιμότητα του Διαδικτύου και ελέγχεται η προσβασιμότητα των Ιστοθέσεων του ΕΚΠΑ, ώστε να συμμορφώνονται με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές. Επίσης, οι βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ εξοπλίζονται με σταθμούς εργασίας και εξειδικευμένα βοηθήματα για φοιτητές με τυφλότητα, μειωμένη όραση και εκείνους με κινητικές αναπηρίες στα άνω άκρα.

Βασική υπηρεσία της Μονάδας είναι η καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών.

Στον τομέα των Προσαρμογών στο Περιβάλλον εξασφαλίζονται οι προδιαγραφές προσβασιμότητας στα υπό ανέγερση νέα κτίρια του Πανεπιστημίου Αθηνών και γίνονται τροποποιήσεις στα υφιστάμενα κτίρια ώστε να καταστούν προσβάσιμα (τοποθέτηση ραμπών, ανελκυστήρων, κουπαστών, προσβάσιμων τουαλετών, ειδικής σήμανσης για άτομα με απώλεια όρασης, χαμηλών επιτοίχιων καρτοτηλεφώνων και υδροψυκτών, θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων

ΑμεΑ). Τέλος, εγκαθίσταται ηχητική σήμανση στους φωτεινούς σηματοδότες και ειδικοί διάδρομοι πλοήγησης στα πεζοδρόμια γύρω από τα κτίρια του Πανεπιστημίου Αθηνών για τα άτομα με απώλεια όρασης.

Διοργανώνονται δράσεις ενημέρωσης και διάδοσης και έχουν εκδοθεί ενημερωτικά φυλλάδια που είναι διαθέσιμα στις γραμματείες όλων των Τμημάτων του ΕΚΠΑ.

Τηλέφωνο: 210 727 5183.

5. Πρόγραμμα Erasmus.

Το Τμήμα Θεολογίας, για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, έχει εξασφαλίσει συνεργασία, μέσω διμερών συμβάσεων, με τα εξής Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια σε επίπεδο Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών:

Katholieke Universiteit Leuven (BE)

St.Cyril and St. Methodius University of VelikoTurnovo (BG)

Sofia University “Saint Kliment Ohridski” (BG)

Universität Bern (CH)

Universität Leipzig (D)

Ludwig-Maximilians Universität München (D)

Universität Regensburg (D)

Humboldt Universität zu Berlin (D)

Universität Erfurt (D)

Université d’Angers (F)

University of Durham (GB)

Radboud University Nijmegen (NL)

Valahia University of Targoviste (RO)

University of Eastern Finland (SF)

Η περίοδος μετακινήσεως των φοιτητών αντικαθιστά αντίστοιχη περίοδο σπουδών στο Τμήμα προέλευσής τους. Επομένως, οι φοιτητές που θα επιλέξουν τη μετακίνησή τους στο Εξωτερικό οφείλουν να παρακολουθήσουν επιτυχώς αντίστοιχο αριθμό μαθημάτων με αυτόν που θα παρακολουθούσαν στη Σχολή μας κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές πρέπει να συνεννοούνται με τους υπεύθυνους Καθηγητές του Προγράμματος, για την αναγνώριση της βαθμολογίας των μαθημάτων που θα διδαχθούν και θα βαθμολογηθούν στο εξωτερικό.

Στην αίτηση ενδιαφέροντος θα πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφονται τα εξής στοιχεία: ονοματεπώνυμο, τόπος-έτος γέννησης, ειδικευση (για μεταπτυχιακούς), τελευταία βαθμολογία (πτυχίου/εξαμήνου), Πανεπιστήμιο προορισμού, περίοδος και έναρξη υποτροφίας.

Δικαιούχοι:

- Φοιτητές που έχουν περατώσει το 1ο έτος σπουδών και προέρχονται από χώρα της Ευρώπης που συνεργάζεται με το Πρόγραμμα Έρασμος,
- όσοι προτίθενται να παραμείνουν το λιγότερο τρεις (3) μήνες,
- φοιτητές που δεν έχουν ξαναλάβει υποτροφία με το Πρόγραμμα Έρασμος ή δεν είναι υπότροφοι άλλου ιδρύματος για το εξωτερικό κατά την ίδια περίοδο.

Πληροφορίες:

Τμήμα Ευρωπαϊκών & Διεθνών Σχέσεων (Κεντρικό κτήριο, Πανεπιστημίου 30), Δευτέρα - Πέμπτη 11:00-13:00. Τηλ. 210 368 9715 (υπεύθυνη για το Τμήμα Θεολογίας: κ. Βλάσση).

Ιστοσελίδα: www.braintrack.com.

6. Υποτροφίες-βραβεία.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει δική του περιουσία αποτελούμενη από ακίνητα και χρεόγραφα που κληροδοτήθηκαν σε αυτό από διάφορους διαθέτες και δωρητές είτε χωρίς συγκεκριμένο σκοπό, οπότε τα περιουσιακά αυτά στοιχεία εντάσσονται στην ίδια περιουσία του Πανεπιστημίου, είτε με τον όρο της εκτέλεσης ειδικών κοινωφελών σκοπών, οπότε αποτελούν κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης. Από τα εισοδήματα των κληροδοτημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις των συστατικών πράξεων, παρέχονται υποτροφίες και βραβεία, εκδίδονται διατριβές νέων επιστημόνων, καλύπτονται τα έξοδα νοσηλείας άπορων ασθενών σε Πανεπιστημιακές Κλινικές, ενισχύεται το Ταμείο Αρωγής άπορων φοιτητών, χρηματοδοτούνται επιστημονικές επιδιώξεις του Ιδρύματος κλπ.

Από εισοδήματα Κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών παρέχονται υποτροφίες και βραβεία. Οι Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί Φοιτητές μπορούν για περισσότερες πληροφορίες να απευθύνονται στη Διεύθυνση Κληροδο-

τημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών (οδός Χρήστου Λαδά 6, 6ος όροφος). Τα κληροδοτήματα που ενδιαφέρουν τους φοιτητές του Τμήματος Θεολογίας είναι τα εξής:

1. Μαρίας Αβράσογλου
2. Δημητρίου Αράπογλου
3. Ιωάννου Βαρύκα
4. Κωνσταντίνου Γεροστάθη
5. Ιωάννου Δελλίου ή Νακίδου
6. Ιωάννου Κονδούλη
7. Θεοδώρου Μανούση
8. Γεωργίου Μαυροκορδάτου
9. Σπυρίδωνος Μπαλατατζή
10. Λεοντίου Οικονομίδου
11. Αντωνίου Παπαδάκη
12. Αγγελικής Παπάζογλου
13. Νικολάου Παπαμιχαλοπούλου
14. Παντιά Ράλλη
15. Ιωάννου Σφογγοπούλου
16. Δωροθέου Σχολαρίου
17. Σωτηρίου Παπαζαφειροπούλου
18. Πηνελόπης Χας Ηλία Ατσάρου
19. Διομήδους Κυριακού
20. Μιχαήλ Λειβαδά
21. Βασιλείου και Μαριάννας Μακρή
22. Αικατερίνης Μαντζούνη
23. Θωμά Σουρλή
24. Αριστοτέλους Τοπούζογλου
25. Θεοδώρου Ράκου
26. Τριανταφυλλίας Χας Δημ. Κριεζή
27. Έλλης Μιχελουδάκη
28. Κυρίλλου Χαιρωνίδου

7. Υγειονομική περίθαλψη φοιτητών.

Για την υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών προβλέπει το Π.Δ. 327/83 (ΦΕΚ 117 Α'), το οποίο έχει ως εξής:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 3 του Ν.1268/82 «για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων».
2. Το άρθρο 14 του Ν. 1286/82 «Μετεγγραφή και κατατάξεις στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση».
3. Το άρθρο 8. του Π.Δ.574/82.
4. Την αριθμ. 485/83 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ποιοι δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη

α) Υγειονομική περίθαλψη, ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή δικαιούνται οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών ενός Τμήματος προσαυξανόμενου κατά το ήμισυ. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές των Α.Ε.Ι. για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ.

β) Προκειμένου για το τελευταίο έτος σπουδών η περίθαλψη παρατείνεται και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους μέχρι 31 Δεκεμβρίου, για όσους δεν έχουν λάβει τον τίτλο σπουδών τους μέχρι τότε.

γ) Σε περίπτωση αναστολής της φοίτησης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 29 του Ν.1268/82, η περίθαλψη παρατείνεται ανάλογα.

Άρθρο 2 Κάλυψη Δαπανών

α. Η υγειονομική περίθαλψη που δικαιούνται οι φοιτητές που αναφέρονται στο 1 άρθρο παρέχεται δωρεάν με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των διατάξεων του παρόντος.

β. Η νοσηλεία των φοιτητών παρέχεται στη Ββ θέση που υπολογίζεται με βάση το τιμολόγιο που ισχύει κάθε φορά για τους δημοσίους υπαλλήλους.

γ. Οι δαπάνες της υγειονομικής περίθαλψης καλύπτονται από τον προϋπολογισμό των οικείων Α.Ε.Ι. ή της φοιτητικής Λέσχης των Α.Ε.Ι. ανάλογα.

Άρθρο 3 Εκλογή ασφαλιστικού φορέα

α. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δικαιούται άμεσα ή έμμεσα περίθαλψη από άλλο ασφαλιστικό φορέα, μπορεί να επιλέξει τον ασφαλιστικό φορέα που προτιμάει κάθε φορά με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλει στο οικείο Α.Ε.Ι.

β. Η δαπάνη θα βαρύνει τον ασφαλιστικό φορέα που έχει επιλέξει ο φοιτητής.

γ. Σε περίπτωση που ο ασφαλιστικός φορέας που έχει επιλέξει ο φοιτητής καλύπτει μόνο τη Νοσοκομειακή και Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή μέρος της δαπάνης νοσηλείας, το οικείο Α.Ε.Ι. ή η Φοιτητική Λέσχη του Α.Ε.Ι. καλύπτει την υπόλοιπη δαπάνη σύμφωνα με το άρθρο 2.

Άρθρο 4

Δεν καλύπτονται οι εξής δαπάνες: α. Για:

1. Ακουστικά βαρηκοΐας
2. Στοιχειώδη φάρμακα
3. Ιατρικά εργαλεία και όργανα
4. Διορθωτικούς φακούς πάνω από το ποσό των 1.000 δρχ. και φακούς επαφής πάνω από το ποσό των 5.000 δρχ.
5. Σκελετό πάνω από το ποσό των 2.000 δρχ.
6. Καλλυντικά
7. Λουτροθεραπείες
8. Αμοιβή αποκλειστικής νοσοκόμου
9. Πλαστικές εγχειρήσεις.

Άρθρο 5

Τόπος Παροχής Υγειονομικής Περίθαλψης

Η περίθαλψη παρέχεται μέσα στην Ελληνική Επικράτεια και ειδικότερα:

α. Στους φοιτητές που βρίσκονται στην έδρα του οικείου Α.Ε.Ι., Σχολής ή Τμήματος.

β. Στους φοιτητές που μετέχουν σε Πανεπιστημιακές εκδρομές ή κάνουν πρακτική εξάσκηση ή εκπονούν πτυχιακή διατριβή εκτός της έδρας του οικείου Α.Ε.Ι., Σχολής ή Τμήματος στον τόπο που ασκείται ή εκπονεί διατριβή ή στον τόπο που έλαβε χώρα το περιστατικό.

γ. Στους φοιτητές που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας και δεν μπορεί να τους παρασχεθεί στην πόλη που είναι η έδρα του οικείου Α.Ε.Ι., Σχολής ή Τμήματος ή στον τόπο της περίπτωσης β εκτός της έδρας του Α.Ε.Ι. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται γνωμάτευση του αρμόδιου γιατρού της Φοιτητικής Λέσχης του οικείου Α.Ε.Ι. ή του γιατρού της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Α.Ε.Ι. ή του συμβεβλημένου με αυτό γιατρού και έγκριση του αρμόδιου Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος.

δ. Στους φοιτητές που βρίσκονται εκτός έδρας του οικείου Α.Ε.Ι., Σχολής ή Τμήματος και εφόσον το περιστατικό κρίνεται επείγον εκτός της έδρας του Α.Ε.Ι.

Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να γνωρίσει στην Υγειονομική Υπηρεσία της Φοιτητικής Λέσχης ή στο αρμόδιο Δ.Σ. Τμήματος την κατάσταση του μέσα στις δύο επόμενες εργάσιμες ημέρες.

Για την έγκριση της δαπάνης εκτός των άλλων δικαιολογητικών, απαιτείται βεβαίωση γιατρού του Δημοσίου (Νοσοκομείου, αγροτικού Ιατρείου κλπ.), καθώς και έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Φοιτητικής Λέσχης ή του αρμόδιου Δ.Σ. Τμήματος.

Άρθρο 6

Η υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών περιλαμβάνει:

1. Ιατρική εξέταση
2. Νοσοκομειακή εξέταση
3. Φαρμακευτική περίθαλψη
4. Παρακλινικές εξετάσεις
5. Εξέταση στο σπίτι
6. Τοκετούς

7. Φυσιοθεραπείες
8. Οδοντιατρική περίθαλψη
9. Ορθοπαιδικά είδη.

Άρθρο 7

Ο φοιτητής που έχει ανάγκη ιατρικής περίθαλψης μπορεί να προσέρχεται καθημερινά τις εργάσιμες ημέρες και καθορισμένες εργάσιμες ώρες στα Ιατρεία της Φοιτητικής Λέσχης ή στον ιατρό της υγειονομικής υπηρεσίας του Α.Ε.Ι. ή στο συμβεβλημένο με αυτόν ιατρό για να εξεταστεί, προσκομίζοντας το φοιτητικό βιβλιάριο περίθαλψης (Φ.Β.Π.).

Το Φοιτητικό Βιβλιάριο Περίθαλψης δίδεται στον σπουδαστή κατά την εγγραφή του στο Τμήμα με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παρ. α. Περιέχει το ονοματεπώνυμο, φωτογραφία του σπουδαστή, τον αριθμό μητρώου, τον αριθμό ταυτότητας, τη θέση νοσηλείας και ολόκληρο τον κανονισμό νοσηλείας. Το Φ.Β.Π. ανανεώνεται κάθε χρόνο από τη Γραμματεία του Τμήματος.

Άρθρο 8

Νοσοκομειακή Περίθαλψη

1. Νοσοκομειακή περίθαλψη παρέχεται στα νοσηλευτικά Ιδρύματα Ν.Π.Δ.Δ. και κατά προτίμηση στις Πανεπιστημιακές Κλινικές.

Η περίθαλψη αυτή μπορεί να παρασχεθεί και σε νοσηλευτικά Ιδρύματα Ν.Π.Ι.Δ. ή σε ιδιωτικές κλινικές σε περίπτωση που στα Ιδρύματα του Δημοσίου δεν λειτουργούν Τμήματα ανάλογα προς την περίπτωση της ασθένειας ή από έλλειψη κλίνης, όταν το περιστατικό κριθεί επείγον. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται τα αντίστοιχα νοσήλια της θέσης Ββ σε νοσηλευτικά Ιδρύματα.

2. Η εισαγωγή στα ανωτέρω Ιδρύματα γίνεται, αφού προηγούμενα ο φοιτητής εφοδιαστεί με το ανάλογο εισιτήριο από το αρμόδιο γραφείο της Υγειονομικής Επιτροπής της Φοιτητικής Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι.

Η διαδικασία αυτή μπορεί να παρακαμφθεί σε δύο περιπτώσεις:

- α) Όταν η Υπηρεσία αργεί
- β) όταν το περιστατικό θεωρείται επείγον.

3. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει μέσα σε δύο κατ' ανώτατο όριο εργάσιμες ημέρες από την εισαγωγή να ειδοποιηθεί η Υγειονομική Υπηρεσία της Φοιτητικής Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι. από τον ασθενή ή από κάποιον οικείο του ή

από το Νοσηλευτικό Ίδρυμα προκειμένου ο αρμόδιος γιατρός της Λέσχης ή του Α.Ε.Ι. να αποφανθεί για το επείγον της περίπτωσης.

Σε περίπτωση μη αναγγελίας και μη πιστοποίησης της αναγκαιότητας εισαγωγής του γιατρού της Φοιτητικής Λέσχης ή του γιατρού του οικείου Α.Ε.Ι., η δαπάνη θα βαρύνει εξ ολοκλήρου τον φοιτητή.

Τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων του φοιτητή ανακοινώνονται μόνο στον ίδιο ή και στους γονείς του φοιτητή, μόνο σε περίπτωση κατά την οποία συναινεί και αυτός.

Άρθρο 9

Φαρμακευτική Περίθαλψη

1. Οι συνταγές αναγράφονται στο Φ.Β.Π. χορηγούνται από τους γιατρούς της Λέσχης ή τους γιατρούς του οικείου Α.Ε.Ι. ή τους συμβεβλημένους με τα Α.Ε.Ι.

2. Από γιατρούς Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων.

3. Από ιδιώτες γιατρούς.

Για τις περιπτώσεις 2 και 3 πρέπει, μέσα σε δύο κατ' ανώτατο όριο εργάσιμες ημέρες από την έκδοση της συνταγής, να θεωρηθεί αυτή από τον αρμόδιο γιατρό ή ελεγκτή γιατρό της Φοιτητικής Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι., αλλιώς δεν είναι εκτελεστή.

Η συνταγή πρέπει να αναγράφει με σαφήνεια το ονοματεπώνυμο, το Τμήμα, τον αριθμό ειδικού μητρώου του φοιτητή, τη γνωμάτευση της πάθησης, την ημερομηνία, την υπογραφή και τη σφραγίδα του γιατρού.

Οι συνταγές εκτελούνται στα συμβεβλημένα με τα Α.Ε.Ι. Φαρμακεία. Με την παραλαβή των φαρμάκων ο ενδιαφερόμενος υπογράφει τη συνταγή.

Άρθρο 10

Παρακλινικές εξετάσεις

Γίνονται προκειμένου για φοιτητές Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεσσαλονίκης στα Πανεπιστημιακά εργαστήρια όπου υπάρχουν, στα εργαστήρια της Φοιτητικής Λέσχης, όπου υπάρχουν ή στα εργαστήρια των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του Δημοσίου ή στα εργαστήρια των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Ιδιωτικού Δικαίου μετά από παραπομπή τους από την Υγειονομική υπηρεσία του Α.Ε.Ι.

Σε περίπτωση έλλειψης μέσων ή φόρτου εργασίας ή βλάβης κλπ., μπορούν οι εξετάσεις να γίνουν και σε ιδιωτικές κλινικές ή ιδιωτικά εργαστήρια μετά παραπομπή από την Υγειονομική Υπηρεσία του Α.Ε.Ι.

Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να αναφέρεται στο παραπεμπτικό και ο λόγος της άρνησης. Το επιστρεφόμενο παραπεμπτικό αντικαθίσταται με νέο από την Υγειονομική Υπηρεσία της Φοιτητικής Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι. Η πληρωμή γίνεται με βάση το τιμολόγιο Δημ. Υπαλλήλων.

Οι φοιτητές των άλλων Α.Ε.Ι παραπέμπονται στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα Δημοσίου από την Υγειονομική Υπηρεσία του οικείου Α.Ε.Ι.

Άρθρο 11

Εξέταση στο σπίτι

Όταν η κατάσταση του ασθενή καθιστά δυσχερή τη μετάβαση του στο ιατρείο, μπορεί να καλέσει κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες γιατρό της Φοιτητικής Λέσχης, ή του οικείου Α.Ε.Ι. στο σπίτι του. Ο γιατρός είναι υποχρεωμένος να επισκεφθεί την ίδια ημέρα τον ασθενή. Σε επείγουσα περίπτωση τους επισκέπτεται αμέσως. Αν ο γιατρός αδυνατεί να μεταβεί στον ασθενή ή η Υπηρεσία αργεί και εφόσον η κατάσταση του ασθενή δεν επιδέχεται αναβολή, ο ασθενής μπορεί να εισαχθεί στο εφημερεύον Νοσοκομείο ή Ιδιωτική Κλινική.

Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ίδιου Διατάγματος.

Άρθρο 12

Τοκετοί

Σε περίπτωση φυσιολογικού τοκετού ή καισαρικής τομής, εκτός από την κάλυψη των δαπανών των προβλεπομένων από το άρθρο 2 του Διατάγματος αυτού, παρέχεται στις φοιτήτριες και επίδομα τοκετού ίσο με το επίδομα που παρέχεται στους δημοσίους υπαλλήλους και με την προϋπόθεση ότι δεν παίρνει επίδομα ή βοήθημα από άλλη πηγή η ίδια ή ο σύζυγος της.

Σε περίπτωση καισαρικής τομής ακολουθείται η διαδικασία της Νοσοκομειακής περίθαλψης.

Άρθρο 13 Φυσιοθεραπείες

Οι φυσιοθεραπείες εκτελούνται σε φυσιοθεραπευτήρια των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Ι.Δ. ύστερα από παραπομπή του ασθενή από την Υγειονομική Υπηρεσία της Φοιτητικής Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση που αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τους φοιτητές τα Ιδρύματα του Δημοσίου, τότε οι φυσιοθεραπείες μπορούν να εκτελούνται και σε ιδιωτικές κλινικές ή ιδιωτικά φυσιοθεραπευτήρια. Στην περίπτωση αυτή αναγράφεται στο παραπεμπτικό ο λόγος της άρνησης για εκτέλεση φυσιοθεραπείας.

Ο φοιτητής που έχει ανάγκη φυσιοθεραπείας από ατύχημα ή άλλη ασθένεια, υποβάλλει στην Υγειονομική Υπηρεσία της Λέσχης ή του οικείου Α.Ε.Ι. αίτηση με σχετική γνωμάτευση του θεράποντα γιατρού.

Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων εξετάζονται από την Υγειονομική Υπηρεσία, η οποία αποφαινεται σχετικά.

Άρθρο 14 Οδοντιατρική Περίθαλψη

Η οδοντιατρική περίθαλψη παρέχεται: α) για μεν τους φοιτητές του Παν/μίου Θεσσαλονίκης στα εργαστήρια του Οδοντιατρικού Τμήματος του Παν/μίου Θεσσαλονίκης, β) για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Οδοντιατρείο της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Λέσχης.

Η περίθαλψη αφορά θεραπευτικές εργασίες και είναι ανάλογη με εκείνη των δημοσίων υπαλλήλων.

Οι υγειονομικές υπηρεσίες των ανωτέρω Ιδρυμάτων μπορούν να παραπέμψουν τους φοιτητές σε ιδιώτη οδοντίατρο για περιπτώσεις εξαγωγής ή θεραπείας μολυσματικών παθήσεων του στόματος και όχι για προσθετικές εργασίες.

Για τους φοιτητές των άλλων Α.Ε.Ι. η οδοντιατρική περίθαλψη, όπως ανωτέρω, παρέχεται από ιδιώτη γιατρό κατά τις διατάξεις που ισχύουν για τους Δημοσίους Υπαλλήλους.

Άρθρο 15 Ορθοπαιδικά Είδη

Η δαπάνη για ορθοπαιδικά είδη καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους Δημοσίους Υπαλλήλους και μόνο στην περίπτωση που η ανάγκη προέρχεται από ασθένεια ή ατύχημα.

Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση με σχετική γνωμάτευση ορθοπαιδικού γιατρού, η οποία εξετάζεται από την Υγειονομική Υπηρεσία που αποφαίνεται σχετικά.

Άρθρο 16 Υποχρεωτική Υγειονομική Εξέταση

Οι πρωτοεγγραφόμενοι και οι μετεγγραφόμενοι από το εξωτερικό φοιτητές υποχρεούνται στις εξής ιατρικές εξετάσεις που παρέχονται δωρεάν από την Υγειονομική Υπηρεσία του οικείου Α.Ε.Ι.

1. Ακτινολογική
2. Παθολογική
3. Δερματολογική.

Οι υπόλοιποι φοιτητές που ανανεώνουν με οποιοδήποτε τρόπο την εγγραφή τους, καθώς και οι μετεγγραφόμενοι από άλλα Α.Ε.Ι. και οι κατατασσόμενοι πτυχιούχοι Ανωτέρων και Ανωτάτων Σχολών, υποβάλλονται κάθε χρόνο σε ακτινολογική μόνο εξέταση για την παρακολούθηση της υγείας τους.

Η εξέταση γίνεται για μεν τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεσσαλονίκης από την Υγειονομική Υπηρεσία της Λέσχης των Ιδρυμάτων, για τους φοιτητές των άλλων Α.Ε.Ι., με παραπεμπτικό της Υγειονομικής Υπηρεσίας του οικείου Α.Ε.Ι., στα εξωτερικά ιατρεία των πανεπιστημιακών Κλινικών ή νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του Δημοσίου ή Ν.Π.Ι.Δ.

Άρθρο 17

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις των φοιτητών που πάσχουν από σοβαρότερο νόσημα, η διάγνωση και η θεραπεία του οποίου δεν μπορεί να γίνει στην Ελλάδα, ύστερα από γνωμάτευση καθηγητή ή Διευθυντή Κλινικής Πανεπιστημιακών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Δημοσίου και Ν.Π.Ι.Δ. και ύστερα από σχετική εισήγηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι., παραπέμπονται στην αρμόδια Επι-

τροπή του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για την τελική έγκριση μετάβασης στο εξωτερικό.

Η σχετική δαπάνη νοσηλείας, έξοδα μετάβασης κλπ. του ασθενή και του συνοδού, θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 3 Σεπτεμβρίου 1983

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Απόστολος Κακλαμάνης

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Παρ. Αυγερινός

8. Υπηρεσία Συσσιτίου.

Η μέριμνα για τη σίτιση των φοιτητών καθορίζεται με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ. 387/83, 494/85, 143/90, 469/93, τις από 3/10/86, 4/3/93, 14/12/95 αποφάσεις της Συγκλήτου και την από 30/10/95 γνωμάτευση του Δικαστικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Τμήμα Σίτισης Φοιτητών στεγάζεται στον 4^ο όροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης, Ιπποκράτους 15, (Τηλ. 210 3688216, 210 3688230, 210 3688228, 210 3688253).

Δικαίωμα δωρεάν σίτισης έχουν:

- α) Οι προπτυχιακοί και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.
- β) Οι υποψήφιοι διδάκτορες.
- γ) Φοιτητές που προέρχονται από κατατακτήριες εξετάσεις.

Οι δικαιούμενοι δωρεάν σίτισης φοιτητές, δεν έχουν καμμία οικονομική συμμετοχή στη δαπάνη σίτισης.

Δικαίωμα δωρεάν σίτισης δεν έχουν:

- α) Οι φοιτητές που διακόπτουν τις σπουδές τους για οποιονδήποτε λόγο (στράτευση κλπ.).
- β) Οι φοιτητές που έχουν περατώσει τις σπουδές τους ή έχουν συμπληρώσει την προβλεπόμενη ελάχιστη διάρκεια των σπουδών της Σχολής ή του Τμήματος, προσαυξανόμενη κατά 2 έτη.

Προϋποθέσεις για δωρεάν σίτιση:

Όλοι οι Φοιτητές πρέπει να υπάγονται στις εξής κατηγορίες:

- α) Ημεδαποί φοιτητές.
- β) Φοιτητές τέκνα Κυπρίων και Ομογενών από οποιαδήποτε χώρα.
- γ) Αλλοδαποί - Αλλογενείς φοιτητές:
  - Με υποτροφίες κινητικότητας στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
  - Για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας,
  - Αναγνωρισμένοι ως Πολιτικοί Πρόσφυγες,
  - Μεταπτυχιακοί φοιτητές «ERASMUS» που παρακολουθούν Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών με την ένδειξη «Διεθνείς Ανταλλαγές»,
  - Φοιτητές που παρακολουθούν το πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης,
  - Φοιτητές που προέρχονται από διμερείς συμφωνίες επιστημονικής συνεργασίας του Ε.Κ.Π.Α. και Πανεπιστημίων άλλων χωρών.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά για παραλαβή κάρτας σίτισης:

Οι φοιτητές όλων των Σχολών και των Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α., που ενδιαφέρονται να σιτίζονται δωρεάν στα Φοιτητικά Εστιατόρια, προσκομίζουν στο Τμήμα Σίτισης της Παν/κής Λέσχης, (Ιπποκράτους 15, 4^{ος} όροφος, και ώρες από 09:30 - 12:30), αίτηση θεωρημένη από τη Γραμματεία της Σχολής ή του Τμήματος, με δυο πρόσφατες μικρές φωτογραφίες, για να παραλάβουν την κάρτα δωρεάν σίτισης.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές των Τμημάτων ή Σχολών που έχουν ενταχθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα των Γραμματειών του Ιδρύματός μας, μπορούν να υποβάλουν την παραπάνω αίτηση στο Τμήμα Σίτισης, χωρίς θεώρηση από τη Γραμματεία του Τμήματος ή της Σχολής τους.

Η κατάθεση της αίτησης και η παραλαβή της κάρτας γίνεται από τον ίδιο τον φοιτητή, ο οποίος απαραιτήτως φέρει μαζί του την φοιτητική του ταυτότητα (τρίπτυχο), ή από τρίτο πρόσωπο νόμιμα εξουσιοδοτημένο, με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής από οποιαδήποτε Δημόσια ή Κοινωνική Αρχή.

Φοιτητικά Εστιατόρια.

Οι φοιτητές μπορούν να σιτίζονται στα παρακάτω φοιτητικά εστιατόρια, τα οποία διαθέτουν πρωινό, πλήρες και πλούσιο γεύμα και δείπνο, όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Οι κάτοχοι της κάρτας σίτισης σιτίζονται δωρεάν, ενώ όσοι δεν έχουν κάρτα σίτισης καταβάλλουν το ποσό των 4,00 ευρώ ημερησίως, για δύο (2) γεύματα (μεσημέρι-βράδυ), επιδεικνύοντας τη φοιτητική τους ταυτότητα.

α) *Πανεπιστημιούπολη*: Στο εστιατόριο, το οποίο στεγάζεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής, για όσους φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα των Σχολών και Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών της Πανεπιστημιούπολης.

β) *Ιατρική Σχολή*: Στο εστιατόριο, το οποίο στεγάζεται στο κτήριο των Ιατρικών Εργαστηρίων, για όσους φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα των Σχολών και Τμημάτων του Πανεπιστημίου στο Γουδί.

γ) *Στο Κέντρο της Αθήνας*: Στο εστιατόριο, το οποίο στεγάζεται στην οδό Αραχώβης 44 στο Κέντρο της Αθήνας, για όσους φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα των Σχολών και Τμημάτων του Πανεπιστημίου στο Κέντρο της Αθήνας.

δ) *Τ.Ε.Φ.Α.Α.*: Στο εστιατόριο, το οποίο στεγάζεται στις κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών στη Δάφνη, για όσους φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα στο Τ.Ε.Φ.Α.Α.

- Οι ώρες λειτουργίας των εστιατορίων είναι για γεύμα 12:00 - 16:00 και για δείπνο 18:00 - 21:00.
- Η σίτιση διαρκεί από την 1η Σεπτεμβρίου έως τις 30 Ιουνίου (διακόπτεται κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων και του Πάσχα, καθώς και τους θερινούς μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αποφάσεις της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου).
- Χρήση της κάρτας δωρεάν σίτισης γίνεται αποκλειστικά και μόνο από τον δικαιούχο φοιτητή.
- Η ισχύς της κάρτας δωρεάν σίτισης παρατείνεται και για το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου του επόμενου Παν/κού έτους, για διευκόλυνση των φοιτητών που συμμετέχουν στην τελευταία εξεταστική περίοδο του Παν/κού έτους.
- Οι φοιτητές που διαμένουν σε Οικοτροφεία ή σε Φοιτητικές Εστίες σιτίζονται στα Εστιατόρια αυτών δωρεάν, εφόσον έχουν κάρτα δωρεάν σίτισης.

9. Φοιτητικά Αναγνωστήρια.

Τα Φοιτητικά Αναγνωστήρια διευκολύνουν τους φοιτητές στη μελέτη τους με τη διάθεση επιστημονικών συγγραμμάτων, για όλα τα μαθήματα που διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο, και διαφόρων άλλων βοηθητικών βιβλίων ελληνικών και ξένων (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, λογοτεχνικά βιβλία κ.λπ.).

Στους χώρους των Αναγνωστήριων οι φοιτητές μελετούν με δικά τους βιβλία ή με βιβλία της βιβλιοθήκης, που δανείζονται με τη φοιτητική ή αστυνομική τους ταυτότητα και συμπληρώνοντας ένα δελτίο δανεισμού της βιβλιοθήκης (εσωτερικός δανεισμός). Τα βιβλία δεν δανείζονται εκτός των Φοιτητικών Αναγνωστήριων.

Λειτουργούν δύο Φοιτητικά Αναγνωστήρια στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης, ένα στον 2ο όροφο 220 θέσεων μελέτης και ένα στον 4ο όροφο 127 θέσεων, και είναι ανοικτά όλες τις εργάσιμες ημέρες και σε συνεχές ωράριο από τις 08.15 μέχρι τις 20.45. Στον 2ο όροφο υπάρχει ένας (1) Η/Υ για αναζήτηση βιβλιογραφίας. Στον 4ο όροφο υπάρχουν 4 (τέσσερις) Η/Υ για χρήση από τους φοιτητές. Τα Σαββατοκύριακα λειτουργεί μόνο το Αναγνωστήριο του 4ου ορόφου από τις 08.15 μέχρι τις 20.45. Κατά την διάρκεια των εξεταστικών περιόδων λειτουργούν και τα δύο Αναγνωστήρια (2ου και 4ου ορόφου). Για τους φοιτητές που διαμένουν στην Α΄ Φ.Ε.Π.Α. λειτουργεί Φοιτητικό Αναγνωστήριο 110 θέσεων στον ημιώροφο του κτηρίου, από τις 08:00 μέχρι 22:00.

Τηλέφωνα: 210 3688231, 210 3688219.

10. Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και του ευρύτερου επιμορφωτικού έργου του, παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν τη γνώση μιας ή περισσότερων γλωσσών, που είναι αναγκαία όργανα επιστημονικής ολοκλήρωσης. Το έργο αυτό επιτελείται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθούν μαθήματα είναι σημαντικά μεγαλύτερος από ό,τι παλαιότερα (με βάση τα στοιχεία εγγραφών για το έτος 2009-2010, οι εγγεγραμμένοι ανήλθαν σε 3.314). Εκτός από φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών, γίνονται επίσης δεκτοί φοιτητές άλλων ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και ένα ποσοστό εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων. Οι

γλώσσες, οι οποίες διδάσκονται είναι: Αγγλική, Αλβανική, Αραβική, Αρμενική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Εβραϊκή, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi-Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κοπτική, Νορβηγική, Ολλανδική, Ουγγρική, Περσική, Πορτογαλική, Ρουμανική, Ρωσική, Σερβική, Σλοβακική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική, Φινλανδική.

Επιπλέον προσφέρονται τα παρακάτω Ειδικά Προγράμματα:

- Εργαστήριο Γραπτού Προφορικού Λόγου στην Αγγλική επιπέδου Γ1.
- Ιατρική Ορολογία στην Αγγλική (Φοιτητές Ιατρικών Σχολών)-(Ιατροί).
- Ιατρική Ορολογία στην Γαλλική.
- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας στην Αγγλική επιπέδων Β2-Γ1.
- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας στη Γαλλική επιπέδου Β2-Γ1.
- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας στην Ισπανική επιπέδου Β2.
- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας στην Ιταλική επιπέδου Β2-Γ1.
- Νομική Ορολογία στη Γαλλική.
- Νομική Ορολογία στη Γερμανική.
- Μετάφραση στην Αγγλική.
- Θεσμοί, Ορολογία & Μετάφραση εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γαλλική.

Η Γραμματεία του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών στεγάζεται στο κτίριο της οδού Ιπποκράτους 7, 2^{ος} όροφος. Δέχεται τους φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή και ώρες 11:00 -13:00.

Τηλέφωνα: 210 3613261, 210 3688204, 210 3688232, 210 3688265, 210 3688266, 210 3688263. *Τηλεμοιότυπο (φαξ):* 210 3632316.

11. Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο.

Αντικείμενο του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου είναι η οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων σωματικής άσκησης και αθλητικών δραστηριοτήτων των φοιτητών και φοιτητριών, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας της τέχνης των αθλημάτων.

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο και οι αθλητικές εγκαταστάσεις του στην Πανεπιστημιούπολη-Άνω Ιλίσια είναι στη διάθεση όλων των φοιτητών-φοιτητριών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ώστε να συμμετέχουν στα διάφορα

προγράμματα και τμήματα άθλησης αξιοποιώντας τον ελεύθερο χρόνο τους, να οργανώσουν τις δραστηριότητες τους και να χαρίσουν στον εαυτό τους άλλη ποιότητα ζωής και περιεχόμενο, που θα τους εξασφαλίσει ψυχική και σωματική υγεία αλλά και θα συμβάλει στη δημιουργία ισορροπημένης προσωπικότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές-φοιτήτριες μπορούν να επιλέξουν οποιαδήποτε από τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Αντισφαίριση
- Καλαθοσφαίριση
- Πετοσφαίριση
- Ποδόσφαιρο
- Κολύμβηση
- Σκοποβολή
- Παραδοσιακοί χοροί
- Κλασικός Αθλητισμός
- Επιτραπέζια Αντισφαίριση
- Γυμναστική - Φυσική Κατάσταση
- Αεροβική Γυμναστική
- Σκάκι

Επιπλέον υπάρχουν δραστηριότητες εκτός των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου όπως:

- Χιονοδρομίες
- Ορειβασία
- Πεζοπορία
- Ιστιοπλοΐα

Οι εγγραφές γίνονται καθημερινά Δευτέρα έως Παρασκευή 9:30-13:00. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές-φοιτήτριες για την εγγραφή τους πρέπει να προσκομίσουν τη φοιτητική τους ταυτότητα (τρίπτυχο) και μια (1) πρόσφατη φωτογραφία. Το Γυμναστήριο λειτουργεί συνεχώς από 9:00 έως 18:00 καθημερινά εκτός Σαββατοκύριακου.

Οι συμμετέχοντες φοιτητές-φοιτήτριες εκτός από την ψυχαγωγική συμμετοχή τους στις δραστηριότητες, μπορούν να πλαισιώσουν τις αντιπροσωπευτικές ομάδες του τμήματος τους ή και του Πανεπιστημίου και να συμμετέχουν κατά τη διάρκεια του Ακαδημαϊκού έτους σε εσωτερικά, διαπανεπιστημιακά και διεθνή φοιτητικά πρωταθλήματα. Οι νικητές βραβεύονται από τις Πρυτανικές Αρχές σε ειδική τελετή μετά τη λήξη του διδακτικού έτους.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 210 727 5551-2, 210 727 5556-7 και 210 727 5560.

12. Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών.

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Ο.Φ.Π.Α.) στοχεύει στην υποστήριξη και προώθηση των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι ένας «τόπος» συλλογικής έκφρασης και δημιουργίας. Οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με έργα τέχνης και ενθαρρύνονται να δημιουργούν τα δικά τους καλλιτεχνικά έργα.

Ο Π.Ο.Φ.Π.Α. λειτουργεί με την εποπτεία του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων της Πανεπιστημιακής Λέσχης, το οποίο και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τον προϋπολογισμό για τις πολιτιστικές δραστηριότητες του. Ο Π.Ο.Φ.Π.Α. σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων διοργανώνει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις και μπορούν να συμμετέχουν σ' αυτές όσοι φοιτητές επιθυμούν.

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών περιλαμβάνει τέσσερις (4) τομείς:

- τον Θεατρικό
- τον Χορευτικό
- τον Κινηματογραφικό
- τον Φωτογραφικό

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές μπορούν να γίνουν μέλη του Π.Ο.Φ.Π.Α. με γραπτή αίτηση τους στο Γραφείο του Π.Ο.Φ.Π.Α. που στεγάζεται στον ημιώροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15).

Τηλέφωνα: 210 3688205, 210 3688275, 210 3688276.

13. Ταμείο Αρωγής Φοιτητών.

Στην Παν/κή Λέσχη λειτουργεί ως ανεξάρτητη Υπηρεσία το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών Πανεπιστημίου Αθηνών (Τ.Α.Φ.Π.Α). Σκοπός του Ταμείου Αρωγής είναι η ηθική και υλική σε είδος ή σε χρήμα ενίσχυση των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών τους, όπως: φοιτητές που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις (τετραπληγικοί, τυφλοί), φοιτητές με οικονομι-

κή αδυναμία, οικονομικά και οικογενειακά πλήγματα (ανεργία, διαζευγμένοι γονείς, απώλεια γονέων, κ.λπ.).

Η Γραμματεία του Ταμείου Αρωγής στεγάζεται στο Γραφείο της Επιμελητείας στον 3^ο όροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15), Λειτουργεί καθημερινά (Δευτέρα-Παρασκευή) και από 8:30π.μ.-13:30μ.μ.

Τηλέφωνα: 210 3688221, 210 3688240, 210 3688256.

Ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>.

NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

THEOLOGICAL SCHOOL
FACULTY OF THEOLOGY

STUDY GUIDE

ACADEMIC YEAR 2010-2011

PRESIDENT
PROF. NIKOLAOS P. OLYMPIOU

ATHENS 2010

National and Kapodistrian University of Athens
Theological School
Faculty of Theology
University Campus (Ano Ilissia) 157 72
GREECE

**INTRODUCTION OF THE PRESIDENT
OF THE FACULTY OF THEOLOGY
TO THE FRESHMEN**

Dear freshmen,

Today is a day of joy and happiness for the School of Theology as well as for the Church. The School of Theology welcomes the new students of Theology and the Church blesses and welcomes her future helpers.

You have entered one of the most ancient and important Schools of the University of Athens, which during its long life nourished many distinguished theologians and offered to the Church and society capable staff, with multiple offering and universal recognition.

Graduate theologians made a carrier at the field of the Secondary Education and were distinguished in many fields of the society and state. Distinguished Professors achieved great offices at the Rectorate Authorities and the Academy of Athens. Scholar clergymen proved to be excellent and holy Prelates, brilliant and enlightened Archbishops, superb and glorified Patriarchs.

In this University School, that carries such a heavy and proud heritage, you are invited from now on, dear freshmen, to carry on your theological course. I am sure that not only you will continue this historical tradition but also you will contribute for its positive development and expansion.

At this point I would like to draw your attention to three interesting points, which may constitute the three principal axes of your student process.

The first one is liberty. As it usually happens, most of you find yourself far away from your family and it is perhaps the first time that you will stay alone for such a long period of time.

During this period of your life as students, which is considered to be the most charming and decisive, many of you will be living as singles, free and far away from your parents or other beloved persons that used to take care of you until now. But now, you take the responsibility of yourselves and you ought to choose and decide; to move and manage; to listen and hear; to be free and to act in freedom. But you should be very careful! This freedom, which is yours, you should keep it yours and deal with it with prudence. You, yourself, should decide about what is good or evil, nice or ugly, fair or unfair, right or wrong, true or false. Do not ever allow to anybody to take advantage of this precious gift and

deprive it from you. You should use your freedom with dignity, always for a good purpose and never as “for a cloak of maliciousness”.

The second point is acquisition of knowledge. Knowledge will lead you to the right hierarchy of values and to the acquisition of wisdom. Do not forget that “the fear of the Lord is the beginning of knowledge” (Prov. 1:7) and “Happy [is] the man [that] findeth wisdom” (Prov. 3:13). Knowledge frees man, makes him powerful, provides him prudence and wisdom, gives him respect and imposes modesty, while it makes him righteousness and “the mouth of the just bringeth forth wisdom” (Prov. 10:31). Likewise, “light you for yourselves the light of knowledge” (Hos. 10:12) and “be wise in the way you act towards those who are not believers (Col. 4:5).

Certainly, the acquisition of knowledge and wisdom requires time and labour, sacrifices and hardship. Besides, there is no easy way, and the way to success is very difficult. However, you are competent; you can all succeed, to become shareholders of knowledge and partners in wisdom. Fundamental presuppositions for the accomplishment of this goal are continuous participation in the courses, attentive study and research in the library, often visitation and attendance of speeches and lectures, learning foreign languages, communication with other Universities as well as the use of modern technological means. All of them are worthy, as “for wisdom is more precious than rubies” (Prov. 8:11).

The third point is the formation of your personality. It is true that during the crucial period of time that you stay here, you will edify your own character and you will lay the foundations for the formation of your spiritual and mental pursuits. It is clear that the more one cultivates himself the more integrated he is into life. And you will acquire all these experiences in this field in which you will come daily. Here you will mature yourselves, here you will cultivate your soul and you will taste spiritual exaltation, here you will build solid friendships and you will know real love, here you will experience the liturgical word and you will feel the theological word. So, alongside with the acquisition of knowledge, you should seek for the cultivation of your inside world. Our School, apart from upgraded education, teaches the ethos and virtue. The ethical values you are going to obtain during your studies here will make you capable of building an integrated personality, which will be able to stay powerful in life and towards the modern challenges.

Prof. Dr. Nikolaos P. Olympiou
President of the Faculty

A. THE UNIVERSITY OF ATHENS

The National and Kapodistrian University of Athens is the most ancient institution for university education in Greece, Balkan and the further area of East Mediterranean. It has been founded through royal decree, which has been published on the 16th/24th April, 1837 and a little after it has been inaugurated on May the 3rd, 1837 by the King of Greece, Otto. The institution has been roofed in a neoclassical building, the house of the architect Stamatios Cleanthous, in the north-eastern side of Acropolis, which nowadays is renovated and works as the Museum of the University and a place for various events. In the beginning it has been called "Otto's University" in memory of its founder, Otto. In 1862 it has been renamed in "National University" and in 1911 in "National and Kapodistrian University of Athens" in honor of John Kapodistrias, the first governor of Greece after its liberation.

According to the royal decree the University of Athens was composed of four Schools: 1) The General Science of Philosophy, Literature, Mathematic and Physical Science 2) Theology 3) Medicine and 4) Law and Politics Science. It was a University of general interest, which gave in the Greek society not only graduates with global knowledge but also integrations-personalities. For a long period it has played a significant social-historical role, decisive for the benefit of knowledge and civilization.

Today, the University of Athens is one modern highest educational institution, where all sciences are developed systematically and qualitative. There are also new Departments, which offer pre-graduate programs in new scientific fields. Intercourses postgraduate programs of studies cover new social-financial needs. New labors and searching centers give the possibility of the development of technologies concerning information and communication. Organized programs and bilateral agreements have been promoted, with other European and foreign educational researching institutions, for the exchange of students, teaching-members and academic staff as also new searchers.

The University of Athens has its own tradition in the scientific field and a creative participation in the social facts too. It satisfies, having the contribution of the teaching-members and the managerial staff as well, the challenges of the modern times while it contributes dynamically in the social-cultural and financial development of our country.

The “propylea” (= entrance) of the University have also a social and historical meaning, because it is the place of several political gatherings, of social protests and demonstrations of students and other social groups, who participate in movements of defending social rights.

B. THE THEOLOGICAL SCHOOL

The Theological School is one among the fourth Schools of the new founded University of Athens, which in the begging has been called “Theological School of Otto’s University”, next in 1862 has been renamed in “Theological School of the National University”, in 1911 has been once more renamed “Theological School of the Kapodistrian University” and since 1932 in “Theological School of National and Kapodistrian University of Athens”.

The School has started working for the first time in the neoclassical house of the architect Stamatiou Cleanthous, which was the first building of the University of Athens. In 1841 the School has been transferred to the main building on Pane-pistimiou str., and finally in 1976 to the University Campus, Ano Ilissia.

The first Professors since the foundation of the Theological School, who have been assigned, were the very Rev. Misail Apostolides, the first “Simantor”(= Dean), the very Rev. Theoklitos Pharmakides, Secretary of the Holy Synod and Constantine Kontogonis. The School during its first period has only eight students in a total of fifty two, who were registered in the University. The first student (female) has been registered only just 1932.

The Theological School has a great offer to present in the Science, the Church and generally in the Greek Society. Seculars and clergymen have got the necessary knowledge and the capabilities, which will make them creative searchers and theologians for the good of education. It prepares specially the members of the Church, clergymen, seculars and monks to be able for serving the work of the Church and offering to the public life.

Great ecclesiastical personalities have been graduated from the Theological School, such as the Patriarchs of Constantinople Vassilios III (†1929) and Photios II (†1935), of Alexandria Nikolaos V (†1939) and Peter VII (†2004), of Jerusalem Benedict I (†1980), Diodoros A (†2000), Irinaios I (†2000-2005) and Theophilos I (2005-), of Rumania Justin (†1986). Bishops and prelates of the Autocephal Orthodox Churches of Cyprus Chrysostom, Greece Ieronymos II and Albania Anastasios as their predecessors. The Saint Nektarios (†1920), the Ethnarch Makarios of Cyprus (†1977) and the most of the Metropolitans of the Church of Greece were graduated of the Theological School. The Ass. Prof. Christos Makris (†27-11-1912), who gave his own life for his faith and his country in Driskos battle, has been also graduated of this School. In this School study not only Greek-Orthodox, but also from other dogmas.

The Theological School disposes: a) one of the largest libraries of the University, which supports the scientific search and teaching goals in the pre-and a postgraduate program of studies. b) A Biblical-archaeological Museum, which has been roofed in a special place between the first and the second floor of the School. It services the needs of the subject of the Hebrew Archaeology and partially the subject of the Biblical Studies. c) A multimedia and digital technology hall. It gives complete and modern audiovisual support for teaching purposes as for organizing seminaries, congresses etc. It works also a laboratory of audiovisual applications, which provides the production and the archive of visual material. d) Center of Sinaitic Studies, which works since 1979 in the second floor of the School. It offers a modern supply and microfilms from manuscript codices of the Sinaitic Library and from rare official Arabic and Turkish documents. e) Chapel of Saint Paul, the Apostle, which stands in the central building of the second floor in the eastern side of the School. It has been used for the Liturgy and teaching purposes. Every Thursday from 8.00 a.m. to 10.00 a.m. takes place the Holy Communion for the students, the teaching and searching staff as also for the employees. f) Advisory Office about psychic wealth, where a psychological support is provided to the students of the Theological School.

The Scientific Annals have been published since 1924, which presents the searching work of the academic staff. Since the academic year (1954-55, vol. 10) has started the publishing of honor volumes. Since then every volume is dedicated to one or more professors, who have retired. Through this publishing is presented their curriculum vitae as also the titles of their work. All published papers have in principle a theological content and cover all theological interests.

In 1974 has been founded the “Pastoral Faculty”, which 1975 has been abolished and instead of this has been founded the “Faculty of Priest Education”, of two years study. This Faculty functioned only two years, in 1977 has been abolished and in his place has been founded the “Pastoral Faculty” of four years study. In 1982 the Theological School has been divided in two Faculties: in “Faculty of Theology” and “The Pastoral Faculty”, which in 1994 through Presidents Decree has been renamed in “Faculty of Social Theology”. Both Faculties offer pre and post graduate programs in traditional and modern scientific fields, which give the possibility of global approaching of new learning needs.

C. FACULTY OF THEOLOGY

1. Program of Courses.

DEPARTMENT OF HERMENEUTICS (BIBLICAL STUDIES)

Scientific Field.

Search of the content of the Holy Bible, i.e. of the Old and the New Testaments, in context of God's revelation under particular historical conditions, which target is the fulfillment of God's plan for the salvation of the mankind.

Staff.

Head: Prof. Dr. Veloudia Sideri-Papadopoulou

<i>Professors:</i>	Dr. Nikolaos P. Olympiou	+30 210 727 5735
	Dr. Veloudia Sideri-Papadopoulou	+30 210 727 5724
<i>Ass. Professors:</i>	Dr. Christos Karakolis	+30 210 727 5722
	Dr. Constantine Belezos	+30 210 727 5744
	Dr. Thomas Ioannidis	+30 210 727 5854
<i>Lecturers:</i>	Dr. Stamatios Haztistamatiou	+30 210 727 5758
	Dr. Constantine Zarras	+30 210 727 5734
	Dr. Christos Karagiannis	+30 210 727 5701
	Dr. Alexandra Palantza	+30 210 727 5794

Offered Subjects.

Compulsory Courses

INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT 6 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor
Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

The subject a) examines and reports systematically the creation, i.e. the historical as also literary problems of each book of the Old Testament, such as the title, the content, the author, the place and the time of authorship, the target, the textual unity of each book, its language and its merit, but also other questions which are different from book to book. b) The same subject treats (deals with) the history of collection of those books, i.e. the history of Canon of the Old Testament and finally c) it reports the history of the text of the Old Testament from its first writing until nowadays examining the manuscripts, the printed editions, the translations of the Hebrew original text in Greek or in other languages and dialects.

INTRODUCTION TO THE NEW TESTAMENT 5 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. Th. Ioannidis, Ass. Professor.

It concerns the historical, philological and theological introduction to the New Testament books, the history of the Canon and the tradition of the New Testament text as also the critical apparatus of the Greek New Testament.

ANCIENT HEBREW 4 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou

After a short presentation of the main characteristics of the semitic languages it is presented through this subject the history of the ancient Hebrew language, which is well known as the original text of the Old Testament. The first part refers to the phonological and the typological, more concerning the article, the pronouns, the noun and the regular verb. It is also achieved the consolidation of the material which has been taught through exercises. This effort has as target the knowing of the pattern and the structure of the ancient Hebrew language.

HISTORY OF THE NEW TESTAMENT TIMES 5 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. C. Zarras, Lecturer

The history of the Second Temple Period is presented here (vol. 1) together with the aftermath of the destruction at 70 CE (vol. 2). The various religious movements, like the Apocalyptic, the Qumran covenanters, the Sadducees, the Phari-

sees, the Essenes and others, are examined in detail. Separate chapters are dedicated to the Jerusalem temple and the priesthood (vol. 1), as much as to the fast moving world of the first Christian times (vol. 2). Both the relations between Jews and Christians and the deep metamorphosis that resulted in the Jewish religion after the loss of Jerusalem's cultic center are also given special attention (vol. 2).

ANCIENT GREEK LANGUAGE

4 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

It is presented the structural and morphological questions of Ancient Greek applying in various texts of the classical Period and the Church Fathers.

INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT I

4 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. Ch. Karakolis, Ass. Professor

Textual interpretation of the Gospel's narratives, which are mentioned to Jesus Christ's Passion.

BIBLICAL ARCHAEOLOGY

4 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor
Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

The subject deals with the archaeological research of the Holy Land from the ages of stone until the New Testament times. The students get into the knowledge of a concrete image about the Holy Land concerning not only the ancient Israel's period but also the period after the location of the promise-land. From the other hand the students have the chance of a closer contact with civilizations of Middle East and understanding better their influence over Palestine. During class is also referred about the methods of excavations and the results of modern archaeological research. According the biblical text it is also examined the holy place (i.e. altar, sanctuary, temple, holy utensils) as also the institutions of Ancient Israel. From the other hand the New Testament text becomes the basis for the examination of the Christian monuments of the Holy Land.

INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT II 4 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. Ch. Karakolis, Ass. Professor

Introductory principles to the Pauline Literature. Critical, theological and literary, interpretation to the epistle to Philippians. Issues of Pauline Theology.

INTERPRETATION OF THE OLD TESTAMENT I 4 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou, Professor

This subject deals with the interpretation of various chosen books of the Old Testament. Particularly these passages are compared examined through the Hebrew original text and Septuaginta. The differences between the texts are also marked, explained and considered. In continue it is developed their historical background and their theological approach. During this process it is exposed the important hermeneutical opinion of the Church fathers and writers as also those of the modern researchers, for a complete understanding of the examined texts.

BIBLE HERMENEUTICS AND NEW TESTAMENT INTERPRETATION 5 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. C. Belezos, Ass. Professor

a) Theory and art of Christian Hermeneutics. History of Bible interpretation and its methods, particular applied to the New Testament text. Principles and presuppositions of the Orthodox Hermeneutics. Problems and practices.

b) Issues of Hermeneutics and interpretation (Apostle Paul's, John's Revelation etc.).

INTERPRETATION OF THE OLD TESTAMENT II 6 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

This subject approaches the Old Testament text having as basis the interpret tradition of the Orthodox Church and the conclusions of the modern scientific research. Through biblical analysis is given the opportunity methods and approaches of biblical interpretation to be examined, as also the differences be-

tween the Hebrew text and the translation of the Septuaginta are to be mentioned. Other points that are developed as well are: the cult in ancient Israel, the position of sanctuaries according to the Hebrew cult, the sacrifice as redemption of the chosen people of God, the sacrifice through the point of view of Jewish literature, in connection Jesus Christ's eternal sacrifice for people's salvation.

Optional Courses

ANCIENT GREEK LANGUAGE 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

Structural and morphological questions of Ancient Greek applying in various texts of Classical Period and the Church Fathers.

LATIN LANGUAGE 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

Structural and morphological questions of Latin applying in various texts of Classical period and Vulgata.

PEOPLES AND CIVILIZATIONS OF THE SECOND TEMPLE ERA 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. C. Zarras, Lecturer

Long lasting presences that marked inexorably the history of all mankind are presented here: age-old peoples, that exerted enormous influence in the evolution of the history and religion of the people of Israel, are examined in full color. Egyptians, Babylonians, Assyrians, Persians, Greeks, and others, are “brought to life” in their various aspects of their presence by the use of rich multimedia resources, proving that the journey in the world of the ancient Near East can be both rewarding and most promising at the same time.

HISTORICAL GEOGRAPHY OF THE HOLY LAND 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

The course sets the student to the Bible World. It presents the geographical position of the land of Palestine and Israel as a bridge between the Asia and Africa and the great ancient civilizations of Egypt and Babylonia. Then the student learns about the geophysical and geological elements of the Holy Land and its climate. Furthermore it examines the four geographical and geophysical zones of the Holy Land and the roads that were constructed in these areas. Finally the student focuses to the historical facts that are associated with the four zones of the Holy Land.

ANCIENT GREEK THEMATOGRAPHY 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

Structural and morphological questions of Ancient Greek applying in various texts of Classical period.

THE OLD TESTAMENT LANGUAGE 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou, Professor

It concerns the continuing of the subject of the Ancient Hebrew language, with the enrichment of the typological part and the presentation of the elements of syntax.

OLD TESTAMENT BIBLICAL THEOLOGY 3 ECTS, Semester III
ISSUES

Taught by: Dr. A. Palantza, Lecturer

The subject deals with questions of the Old Testament Theology such as: the creation of the world, the two narratives of man's creation, the Dekalogue and the promises of God to the Patriarchs of Israel.

THE DEAD SEA SCROLLS 3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. C. Zarras, Lecturer

Introduction to the Dead Sea scrolls. Historical frames and relations to the New Testament.

HISTORY AND ARCHAEOLOGY OF THE OLD TESTAMENT 3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

The course is focused to the introductory elements of the History and Archaeology of the Old Testament. It examines the Exodus of Israel from Egypt and its entrance to the Promised Land. Especially, with the course the student learns about the time of Exodus, the political and historical background of Canaan between 16th and 11th century BCE and the scientific theories about the way that the Israelites entered or occurred in the Promised Land. Finally the student deals with the archaeological elements that might give further information about the time and the way that the people of Israel entered to Canaan.

NEW TESTAMENT BIBLICAL THEOLOGY ISSUES 3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. A. Palantza, Lecturer

History of searching the issue: “Historical Jesus”. The preaching of John the Baptist about the coming kingdom of God and Jesus. What was the teaching of the first Christian communities about Jesus’ Passion and Resurrection (see 1st Epistle to Corinthians). Main questions of Pauline theology (Anthropology, Christology).

OLD TESTAMENT INTERPRETATION FROM THE PROPHETS 3 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou, Professor
Dr. A. Palantza, Lecturer

The subject concerns the interpretation of various texts of several books of the Old Testament.

INTERPRETATION OF THE GOSPEL OF JOHN 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. Ch. Karakolis, Ass. Professor

Historical, literal and theological analysis of the Gospel of John.

INTERPRETATION OF THE GOSPEL OF MARK 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. Th. Ioannidis, Ass. Professor

Historical, literal and theological analysis of the Gospel of Mark.

ENVIROMENT: HOLY BIBLE AND ORTHODOX TRADITION 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. C. Belezos, Ass. Professor

Revelation and Ecology. Holy Bible, tradition and natural enviroment: The challenge for the Church and Theology.

HISTORICAL DEPARTMENT

Scientific Field.

The Historical Department is consisted of the following courses: (a) Ecclesiastical History of all periods, (b) The Church of Greece, (c) Slavic World, (d) Oriental Churches etc., (e) Byzantine History, (f) Christian and Byzantine Archaeology, (g) the art of Orthodox Iconography, (h) Canon Law, (i) Science of Religion, (j) Historical and Theological Worship, (k) Methodology of Scientific Research.

Staff.

Head: Rvd. Prof. Dr. Dimitrios Tzerpos

Professor: Very Rvd.Dr. Gregorios Papatomas +30 210 727 5869

Assoc. Professor: Rvd. Dr. Dimitrios Tzerpos +30 210 727 5769

Ass. Professors: Dr. Konstantinos Manikas +30 210 727 5784

	Dr. Ioanna Stoufi-Poulimenou	+30 210 727 5778
	Dr. Georgios Kordis	+30 210 727 5729
<i>Lecturers:</i>	Dr. Dimitrios Moschos	+30 210 727 5889
	Dr. Michael Marioras	+30 210 727 5752
	Dr. Despina Michalaga	+30 210 727 5786
	Dr. Ioannis Panagiotopoulos	+30 210 727 5802
<i>Secretary:</i>	Athanasios Karmis	+30 210 727 5704

Offered Subjects.

Compulsory Courses

ECCLESIASTICAL HISTORY I

6 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

This course covers the first Period of the Church History, beginning from the Pentecost until the end of the iconoclastic controversies (9th century). It presents the foundation of the Church, the distribution of the Evangelic call and the use of the vital methodological criterion of the canonical conscience of people in charge of the confrontation periods of ecclesiastical crisis. It also examines the Constitution of the Ancient Church and the various attempts of altering the apostolic preaching and splitting unity. The seven Ecumenical Councils possess a sovereign place, through which the dogmatic truths were formulated and answers were given by the direct report of the life and the organisation of the ecclesiastical body. The individual subjects cover a wide variety of questions connected to the total dialogue developed within the course framework.

The course is of fundamental and preparatory character. It contributes to the comprehension of people's ecclesiastical practise during the first centuries and to the Christian way of living in both theory and practise. Furthermore, it concentrates on the use of basic theological terms and significances within the historical framework and it is supplemented by subsidiary material (notes, texts, etc) and the use of audiovisual means.

CANON LAW (INTRODUCTION - HISTORY - CREATION) 5 ECTS, Semester I

Taught by: Rev. Dr. G. Papathomas, Professor

The course of Canon Law covers globally the study, research, review and the wide spectrum of two millenniums, concentrating on the first millennium of the creation of canons within the church. It includes its introduction and historical essays from this period, in order to be studied along with the canons.

BYZANTINE HISTORY 4 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

Along with an outline of political and military history of Byzantium this course aims to show the association of Byzantine culture and Christian ideas in a variety of aspects (political theory, literature, social structures and their image). In this case it allows a cross-domain dialogue between the traditional theological perception of Byzantium as a realization of a purely Christian society (inside perception) and the modern approach of culture as a system of inherited conceptions in symbolic forms (Geertz) i.e. an outside perception. Eligibility: No pre-requisites are required.

CHRISTIAN AND BYZANTINE ARCHEOLOGY 5 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. I. Stoufi-Poulimenou, Ass. Professor

This course studies the Early Christian monuments and their decor, early Christian sculpture, ecclesiastical architecture (typology and morphology of temples) during the Early Christian, Byzantine and Post Byzantine periods. It also studies ecclesiastical paintings during those three periods. Audiovisual means, visits in monuments, archaeological visits and museums, as well as educational excursions are included in the curriculum. Moreover, it presents the route of ecclesiastical art and its various expressions from the early Christian period to the post Byzantine period. It shows the development and simultaneous continuity of ecclesiastical art in relation to theology and to the worship of the Christian Church.

ECCLESIASTICAL HISTORY II

5 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

Description: In this course, one studies the evolution of structures, ideas and every-day life of the Christian Church during the time of the “parting of the ways” in Christianity namely from the broad beginning of Middle Ages until the dawn of modern era. The main facts of this evolution are presented parallel to the eastern and western paths and in comparison to the ancient Church. The spreading of Christianity in the medieval or late medieval societies as well as the impact of those societies back to the shaping of Christianity is also examined in this course. Eligibility: No prerequisites are required. Successful study of “Church History I” is highly recommended.

ECCLESIASTICAL HISTORY OF GREECE

5 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. C. Manikas, Ass. Professor

Presentation and systematic examination of the foundation, organization and historical evolution of the local churches of Greek geographical region from their establishment by St. apostle Paul (49/50 A.D.) up to Greek National Revolution (1821-1827). The facts of the historical life of the Church of Greece in the free Greek State, exactly: a) during the regulation of Ioannis Kapodistrias (1827-1831) up to the arrival of king Otto (1833), b) from the nomination of the Autocephalous Church of Greece (1833) up today, c) the evidences of the ecclesiastical regulation of “new lands”.

LITURGICS

5 ECTS, Semester VI

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

This course introduces the science of Liturgics. It teaches the fundamentals of modern Liturgical Theology. It is a historical review of Christian Worship. It concentrates on the Theology of the Holy Sacraments and of other sancta ceremonies (Small Prayer Book) as well.

THEOLOGY OF THE ART OF ORTHODOX ICONOGRAPHY 4 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. G. Kordis, Ass. Professor

The course aims to the presentation of orthodox thought in iconography and its aesthetic dimensions. It examines the theological formulation of the theory about the icon and the portrayal of Christ and its consequences in Christian art. Particular accent is given to the patristic iconology of the iconoclastic period and the post-iconoclastic testimonies. Overall the subject is presented as a counterpoint to the western medieval theory art and its role. The course is taught in the form of lectures and slide presentations in the laboratory of icon painting.

COMPARATIVE SCIENCE OF RELIGION 5 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. M. Marioras, Lecturer

The course presents a comparative review of religion concentrating on monotheism (Islam) and polytheism (Hinduism) in contrast to Christianity. It critically examines the fundamentals of phenomenology of religion (holiness, religion, matriarchy, patriarchy etc.).

Optional Courses

HISTORY OF PRINTED EDITIONS OF HOLY CANONS (16th-20th c.) AND POST BYZANTINE HERMENEUTICS (“PIDALION”-“SYNTAGMA OF RALLES-POTLES”) 3 ECTS, Semester I

Taught by: Rev. Dr. G. Papathomas, Professor

This course examines the history of printed editions of holy canons in the last five centuries (16th-20th c.), after the discovery of typography (from the first edition of Apostolic Canons by Gregorius Haloander at Nuremberg (1532) until the end of the 20th century). Emphasis is given to the study of the publishing of the Synodicon by Guilielmus Beverigius (Oxford 1672) and it constitutes of the editorial canonical turning point and monumental work. This is used as a

base for later editions and mainly the ones already in use as our known editions, “Pidalion” and “Syntagma of Ralles-Potles”. There is use of all these editions for additional study of the Post Byzantine Hermeneutics, concentrating mainly in the history and the content of the two leading canonical Collections, “Pidalion” and “Syntagma of Ralles-Potles”, which are widely and essentially used by the Church and its Theology today.

THE SOURCES OF CHURCH AND BYZANTINE HISTORY 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

The course is taught in the form of a seminar. There is a choice of either frequent participating and preparing small presentations under the supervision of the professor or not attending, but sitting an exam at the end of the semester based on the books chosen for the course. During the seminars the students are trained on how to locate and how to use the sources needed in Church History and Byzantine History accordingly. Along with the presentation of Instrumenta, some examples on how to use sources, their critical evaluation (critical editions etc) as well as useful Internet-tools will be given. Eligibility: No Prerequisites are required. Knowledge of ancient Greek and English is recommended.

HISTORY OF ANCIENT GREEK RELIGION 3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. M. Marioras, Lecturer

The course presents a historical review of ancient Greek religion from the prehistoric and Minoan - Mycenaean period up to the Homeric theology and mysticism. Methodological introduction to the science of religion is part of the curriculum.

PALAEOGRAPHY AND OTHER SUBSIDIARY SCIENCES OF HISTORY I 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

The course basically examines the subsidiary science of Greek and Latin Palaeography. Also, it examines individual subjects and tools useful in the histori-

cal research such as Numismatics, Chronological Systems, Historical Geography and Cartography, etc. The aim is to indoctrinate special scientific knowledge, essential for a more complete training to those who wish to deal with historical research. The students are directed to the study of primary material of History, in order to be familiarized with tools and significant essentials for the study of historical sources and the confrontation of historical subjects.

PRINCIPLES AND INSTITUTIONS OF ECCLESIASTICAL ADMINISTRATION 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

In the course of the Church History I, the organization and development of the ecclesiastical administration is taught. The present elective studies the development and operation of the institution of the Patriarch Pentarchy in depth, setting out a detailed study and analysis of the principles based on which the institutions and the administration of the church were built. The course is introductory and it presents the historical conditions shaping the criterion of normal consciousness of those responsible for addressing the church at times of crisis.

INTRODUCTION TO THE DIVINE LITURGY 3 ECTS, Semester III

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

The hermeneutical approach of the Byzantine Divine Liturgy (of St. John Chrysostom and St. Basil the Great) and the Liturgy of the Presanctified Gifts. The celebration of the Sacrament of Holy Eucharist in other liturgical types.

PRACTICAL EXERCISE OF LITURGICS-SERMONS I 3 ECTS, Semester III

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

The course includes deontological rules of modern orthodox preaching and practical exercise in the chapel of the Faculty.

METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH   3 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. C. Manikas, Ass. Professor

This course becomes a systematic growth of the rules that tone up the process of scientific research, with particular report in the field of Theological Science. Concentration on: a) the general characteristics, the process and the stages of scientific research from the choice of a subject until the edition of a scientific study, b) the process of search and the use of subsidiary means (instrumental studiorum) of a scientific research in the field of Theological Science. The preparation of the students for the writing of their report is provided by the course.

INTRODUCTION IN CHRISTIAN ART   3 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. I. Stoufi-Poulimenou, Ass. Professor

The course relies on the elements of the most important pre-Christian arts of population that either belonged to the Roman Empire or had some contact with them. Particular emphasis is given to the ancient Greek, Hellenistic and Roman art, which has shaped the cultural environment in which Christian art was created. Christian art is examined concisely, except for three previous types of art: the ancient Mesopotamian, the Egyptian, the Cycladic, the Minoan and the Mycenaean art. The course examines the cultural passage from antiquity and the pagan worship to Christianity, through the representative example of ancient Athens. The aim of the course is mainly to prepare students in archaeology and in the history of art. Therefore, students may be better off being lectured in the compulsory course “Christian and Byzantine Archaeology” of the next semester. At the same time they are led to a deeper comprehension of the genesis of the Christian art and its character. The course is taught by the projection of pictures and visits to archaeological places and museums.

HISTORY OF SLAVIC CHURCHES   3 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

The course covers the historic period throughout the spreading of Christianity in the Western Slavic world, from the beginning to present. The interest is tuned in the extensive study of history including the flourishing church of Rus-

sia, in which the interest of the Christian world is focused on the crowd's faith emanated by multifarious theological contribution. The neighbouring churches of Serbia and Bulgaria are also examined within a comprehensive ecclesiastical presence and multiple infinity of their historical course. The course covers a long period of Ecclesiastical History and variety of subjects and broadness to historical reports. Eligibility: No special knowledge is required.

PRACTICAL EXERCISE OF LITURGICS - 3 ECTS, Semester IV
SERMONS II

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

The course includes the daily cycle of services (Vespers, Compline, Midnight Hour, Matins, nice) with exemplary performance in the chapel of the Faculty. Also, The Byzantine Calendar is presented.

HISTORY OF RELIGIONS 3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. M. Marioras, Lecturer

The course presents a historical review of Islam in relation to Christianity. It includes the critical review of modern problems in Islam such as human rights, ecology, psychotherapy, inter-religion dialogue etc.

THE SYNODICAL INSTITUTION UP TO THE 3 ECTS, Semester IV
GREAT SCHISM (1054)

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

In this elective course the historic implementation and operation of the Synod institution until the Great Schism (1054) is taught, in an absolute reference to the relationship between session and authority of the ecclesiastical body. The study of both the applications of the above relationship and the occasional effort derogated presents recourse to a factual description of the historical development of the synodical institution. This course examines the function of the synodical institution and is recommended to those who have basic level of theological and historical knowledge.

HISTORY OF ORIENTAL ORTHODOX CHURCHES 3 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

The course is taught in a seminar form. There is a choice of either participating and preparing small presentations under the supervision of the professor or not attending, but sitting an exam at the end of the semester based on the books chosen for the course. The seminar presents the evolution of Christian traditions outside the Greco-Roman world, which actually separates from the sacramental community with the Eastern Orthodox Church after the IV Ecumenical Council (451). These Oriental Orthodox Churches include the Assyrian (Nestorian) Church in the Far East, the Coptic and Ethiopian Church, the Syrian Orthodox Church, the Malabar Christians in India and the Armenian Apostolic Church. Not only is their history presented, but also their present situation and the state of the theological Dialogue between them and the Orthodox Church is discussed. Eligibility: No Prerequisites are required. A broader knowledge of general Church History and of English language is recommended.

ECCLESIASTICAL HISTORY OF TERRITORIES UNDER VENETIAN CAPTIVITY 3 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

The course places the entire Greek region under the Venetian captivity, from 1204 until the catalysis of the Venetian State in 1797. It examines the religious and cultural aspects of all regions under the Venetian captivity, although their geographically fragmented territories. Also, the conflict between the Orthodox and the Roman-Catholic doctrine is presented within the Venetian state. Finally, general politics, social, ecclesiastical and cultural life in particular regions are analyzed, aiming to the importance of this particular historical period.

ECCLESIOLOGY OF HOLY CANONS AND CANONICAL ECONOMY 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Rev. Dr. G. Papatomas, Professor

The Canonical Ecclesiology aims to study in depth the various aspects of life and within the expression of the Church. This is recommended by a canonical

regard. The aspects of the canonical Tradition of the Church are elected through the prolific administrative subjects of the holy canons. There is intellectual priority, which is given to “the canonical ontology and not to the dominating administrative confrontation of the ecclesiastical body” (Cf. canon 34 of “Apostolic Canons”).

SPECIAL MATTERS OF THE ECCLESIASTICAL HISTORY OF GREECE 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. C. Manikas, Ass. Professor

Presentation and systematic examination of the conditions and appearance of the main stages in the formation of Church State relationship in Modern Greece (1821 to date). Historical and proper consideration is taken in commonwealth interventions towards the management of the Autocephalous Church of Greece.

WESTERN CHRISTIAN ART 3 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. I. Stoufi-Poulimenou, Ass. Professor

The course examines the Western Christian Art from the period of Carolus Magnus up to date. It gives elements and examples for the ecclesiastical architecture, sculptures and paintings of the West. Aim of the course is the study of the Western religious art in the period of the Great Schism (1054). The art in the West had at the same time a parallel evolution to the Byzantine, Post Byzantine and later Eastern ecclesiastical art. The effect of Western Theology is diagnosed in the formation of this kind of art, as well as the pointing out of any interaction between the art of Eastern and Western Church.

AESTHETIC THEORY OF BYZANTINE PAINTING STYLE 3 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. G. Kordis, Ass. Professor

The course attempts an aesthetic approach of the Byzantine painting system and analytic presentation of the stylistic trends of the art of Byzantine and Post Byzantine period. It will examine the following individual subjects: 1. the idea of the painting mode. 2. The elements that constitute the artistic icon and their

function. 3 The role of an icon painter in the Byzantine period. 4. The idea and the limits and the character of originality in the Byzantine painting system. The course is taught in the form a lecture and the presentation of several icons in the classroom of the icon painting studio of the Faculty.

ICON PAINTING

3 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. G. Kordis, Ass. Professor

The course presents the basic ideals and principles of Byzantine painting. It aims to show the style and the techniques followed by the Byzantine painting tradition during the centuries. The course is taught in the form of lectures combined with practical exercises in the classroom of the icon painting studio of the Faculty.

Program:

1. The basic principles of Byzantine painting system. Line and colour. The system of Byzantine perspective. The dimensions of drawing.
2. Qualities of line. Drawing of a head (frontal and $\frac{3}{4}$).
3. The proportions of human body and the drawing of a standing figure.
4. The egg-tempera technique with underpainting. General information. Exercises.
5. Draperies.
6. The features of the human face. Exercises using egg-tempera.
7. Head of a bearded Saint (egg-tempera).
8. Head of a beardless martyr (egg-tempera).
9. Drawing of a seated figure.
10. Landscape and Space. Objects. Egg-tempera exercises.
11. The finishing of an icon and its varnishing.

CONSTITUTIONAL LEGISLATION OF THE CHURCH AND CANONICAL TRADITION

3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. C. Manikas, Ass. Professor

An outline of the Church of Greece from 1833 to date, the sources of the Canon Law and the organization of the Church. Introduction to the sources of the canon law of the Orthodox Church with special emphasis on the themes and

the spirit of the Holy Canons of the Ecumenical and local meetings, covering the areas of administrative organization and administration of ecclesiastical justice. Finally, it covers the historical application of normal delivery to the local Orthodox Churches and in particular to the Church of Greece.

PALAEOGRAPHY AND OTHER SUBSIDIARY SCIENCES OF HISTORY II 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

Aim of course is an introduction in the methodology of discussion and edition of historical sources. The course has seminar form and they have the possibility of follow-up those who completed with success the course “Palaeography and others Subsidiary Sciences of History I” or have already the relative knowledge.

RECENT ECCLESIASTICAL HISTORY OF THE ORTHODOX EAST 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

The course attempts description of the situation of Orthodox Church after the catalysis of the Byzantine Empire by the Ottomans. It focuses on the changes which resulted from the new conditions of foreign domination. At the same time it presents the emersion of New Hellenism, the transition from the Byzantine to the Post Byzantine reality, the survival of elements and institutions of Byzantine society, as well as the transformation of existing elements or the appearance of new elements concerning the Ottoman order, reality, western education and European culture. Also, the Post Byzantine way of thought, ideology and cultural tradition are analyzed together with the ideological trends and tendencies that were developed within the Church life.

DEPARTMENT OF SYSTEMATIC THEOLOGY

Scientific Field.

The Department of Systematic Theology systematically and methodically studies the doctrines of the Orthodox Church and her pastoral theological tradition. The Department also promotes the dialogue between Theology and contemporary world, proceeds to the historical and systematic examination of Philosophy, examines fundamental issues of the Philosophy of Religion and studies modern disciplines such as Sociology and Psychology. Furthermore, promotes the study of contemporary instructions of Didactics for the religious lesson with the assistance of Educational Sciences.

Staff.

Head: Prof. Dr. Marios Begzos

<i>Professors:</i>	Dr. Konstantinos Delikostantis	+30 210 727 5707
	Dr. Marios Begzos	+30 210 727 5740
<i>Assoc. Professor:</i>	V. Rvd. Dr. Adamantios Avgoustidis	+30 210 727 5757
<i>Ass. Professor:</i>	Dr. Konstantinos Kornarakis	+30 210 727 5754
<i>Lecturer:</i>	Dr. Nikolaos Xionis	+30 210 727 5756
<i>Secretary:</i>	Maria Anagnostaki	+30 210 727 5748

Offered Subjects.

Compulsory Courses

INTRODUCTION TO SOCIOLOGY 4 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

Definition of the science of Sociology. Basic sociological concepts. Sociology of the Institutions. Sociology of human rights. Sociology of Christianity. Individual and Society. Modern social issues.

PHILOSOPHY 4 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

Historical and systematic overview of Philosophy. Ancient Greek Philosophy. Ways of Byzantine Philosophy. Philosophy and Theology. Philosophical Anthropology. Issues of modern and contemporary philosophical thinking.

PEDAGOGICS

4 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. G. Spanos, Professor
Dr. M. Fountopoulou, Ass. Professor

Theories of learning and teaching. Basic concepts: maturity, learning, development, motivation, behavior. Encouragement and discouragement: Principles and applications in class. The dimension of associative learning (Thorndike, Hull, Watson, Pavlov, Skinner). Demonstration of teaching the Religious lesson. The dimension of formulative (gestalt) learning: learning through intuition, the parts and the whole, the laws of learning. The Cumulative and the Socio-cognitive model of learning: applications to religious lesson. Theory of Cognitive development: applications and making use of theory in Didactics.

The aim of this course is to help students to be acquainted with models of teaching and therefore their participation in teaching practice (which takes place in special Schools) is required.

DIDACTICS OF RELIGIOUS EDUCATION

4 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

The subject of Religious Education between Theology and Pedagogics, its content and target. Methodological requirements: preparation of the teaching and organization of the unit. The process of religious education in school as a way of bringing a child to freedom.

DOGMATICS I

5 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. N. Xionis, Lecturer

Systematic and methodological study of Orthodox's Church Doctrines. More specifically: I) Prolegomena to Orthodox Dogmatics, II) Trinitarian Theology, III) Cosmology.

DOGMATICS II

5 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. N. Xionis, Lecturer

I) Exposition and analysis of the Christological dogma with references to Biblical and Patristic sources from a systematic perspective, II) Ecclesiology, III) Soteriology and IV) Eschatology.

CHRISTIAN ETHICS

7 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. K. Kornarakis, Ass. Professor

Introduction to Christian Ethics and the History of Ethics [selected topics from the Pre-Socratic philosophy to twentieth century (existentialism)]. Modern Society and patristic thought in dialogue on virtue. Theological Ethic: Freedom (Determinism-Indeterminism, Orthodox, Roman-Catholic and Protestant theology about freedom of will), Sin-repentance-Confession-Grace. Specific focus on the problem of guilt (the typology of the Fall in Genesis and the fall of the ordinary man, the denial of Adam to repent as a typology of man's denial to accept his guilt, man's use of psychological mechanisms to be relieved from guilty feelings, patristic teaching on sin and guilt). Cremation, Ecological theology, Bio-ethical issues, Abortions.

COMPARATIVE PHILOSOPHY OF RELIGION

4 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. M. Begzos, Professor

Historical and Critical record of the trends of modern western-European civilization (Scholasticism, Nominalism, Humanism, Protestantism and Enlightenment) and systematic examination of fundamental Religious-Philosophical issues (Theism, Atheism and Agnosticism).

APOLOGETICS

4 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. M. Begzos, Professor

Apologetics as the way of Theology to be in dialogue with the World. Christianity and Hellenism from the era of Apologists to the Fathers of the Church. Christianity and Enlightenment: heterodox West and Orthodox East.

Optional Courses

PSYCHOLOGY

3 ECTS, Semester I

Taught by: V. Rvd. Dr. A. Avgoustidis, Assoc. Professor

Given the size and breadth of the science of psychology, we focus on one area of knowledge, which mainly covers practical needs of the theologian, especially if he/she works either with children and young people as a teacher in primary or secondary schools or as clergy or in wider social or pastoral care work of the Church or the State. Consequently, the content of the course focuses on the study of psychology of the family (marriage, family life cycle, psychological dynamic of interpersonal relations between spouses and between parents and children and the midlife crisis), psychology of adolescence (adolescence crisis, the construction of personal identity, the process of autonomy, independence and socialization, the treatment of child's psychological conflicts referring mainly on aggression and on sexuality) and the psychological dynamics of the so called generation gap are also examined. In addition, the presuppositions of the scientific dialogue between Psychology and Pastoral Theology are studied to.

INTRODUCTION TO THEOLOGY

3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. N. Xionis, Lecturer

This course introduces students to the scientific status of Theology, clarifies the meaning of the disciplines of Theological studies and analyzes the relation between Theology and the other sciences and its perspective in the future of History.

SOCIOLOGY OF RELIGION

3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. M. Begzos, Professor

Historical and critical survey of sociology of Religion in European Civilization (Polis in Ancient Greece, Byzantine Synallilia which is the technical term meaning the status of the special relationship of sincere, loyal and mutual cooperation between church and state, Ethnarchy, Papism and Feudalism, individualism and socialism in secularized modernity) and systematic retrospection of socio-religious issues (Protestantism and Capitalism, Religion and Economy, Nationalism and Fanaticism).

PSYCHOLOGY OF RELIGION

3 ECTS, Semester III

Taught by: Dr. M. Begzos, Professor

Historical and critical survey of psychology of Religion in European Civilization (ancient Hellenism, Judeo-Christianity, Greek and Latin Christianity, secularized modernity) and systematic retrospection of psycho-religious issues (love, freedom, ascetical life, repentance, prayer, sin and guilt, salvation and therapy).

PSYCHOLOGY WITH ELEMENTS OF PSYCHIATRY

3 ECTS, Semester IV

Taught by: V. Rvd. Dr. A. Avgoustidis, Assoc. Professor

Given the prospect of the modern theologian, teacher or priest, to work in the field of education, in the pastoral work in the Church or in other social care activities, we focus on the area of psychiatry, in order to offer him or her some basic practical skills. We study the methodology, the conditions and the limits of cooperation between theology and psychiatry (conceptual approaches, anthropological approaches, confession, religious and psychiatric prejudices). We also investigate the levels of mental health services (the church ministry applied in the primary, secondary and tertiary psychiatric prevention) with emphasis on the opportunities for pastoral interventions in order to prevent the causes of mental disorders, to contribute to early diagnosis and treatment and eventually to contribute to the psychosocial rehabilitation of the mentally ill. We search how the pastor or the theologian can use the psychological and psychiatric knowledge in his or her pastoral work. We discuss also the management of some clinical examples (anxiety, obsessive-compulsive disorder, chronically mentally ill, institutionalization - de-institutionalization).

ISSUES OF DOGMATIC THEOLOGY

3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. N. Xionis, Lecturer

The course aims at presenting the development of certain issues on christian anthropology. Special emphasis is given to the importance of the meaning of “person” in relation to the conception about “man” as has been understood both in the other christian denomination as well as in the non-christian civilizations of eastern Mediterranean.

GENDER AND EDUCATION

3 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

The image of gender in the school textbooks of religious education. The education of women in Greece. The model of “European” woman and the model of Eastern woman. Gender and human rights. Culture as “civilization of person”.

RELIGION AND GENDER

3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. M. Begzos, Professor

The question of conjunction between religiosity and gender’s equality: comparatively (female-centered multi theism - male-centered monotheism), historic-critically (Roman Catholic Mariology, Protestant feminism, Russian sophiology, Greek teaching on Holy Theotokos) and systematically (the women disciples of Jesus, Women deacons of the Apostolic Church, Nuns and “Mitericon”, ordination of women and Heterodox theology).

PASTORAL THEOLOGY

3 ECTS, Semester VI

Taught by: V. Rvd. Dr. A. Avgoustidis, Assoc. Professor

Introduction to the theory and practical implementations of Pastoral Theology with an emphasis on modern approaches such as the reference to West-Christian “narrative theology” and the corresponding Christian Orthodox approach defined as “consolative” (“paramythitiki”) theology. Enrichment of knowledge referring to modern and timeless pastoral theological issues such as secularism and conservatism in the life of the Church, the importance of distin-

guishing between faithful and religious, the presence of pastoral care in the modern world, the pastoral care for death and grieving and pastoral approaches of the content and the meaning of certain periods in the ecclesial worship circle (Marian feasts, Christmas, Lent, Holy Week, Easter). Certain pastoral epistemological issues are also studied such as the division of pastoral work in primary, secondary and tertiary pastoral interventions and specific implementations such as pastoral care for marriage, the family, the child, the adolescent crisis, the midlife crisis, etc.

SOURCES OF MORAL THEOLOGY 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. K. Kornarakis, Ass. Professor

The theology of the neptic fathers of the Church on man. The relation between soul and body. Patristic psychology. Patristic anthropology and Modern world. The theological approach of Neurosis (as an impediment of living an authentic spiritual life), through patristic sources.

SPECIAL DIDACTIC OF RELIGIOUS LESSON I 3 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

The history of religious education in Greece. The subject of religious education in modern school, syllabuses and school textbooks. The pedagogical training of theologian professor. The religious development of child and adolescent.

ISSUES OF ORTHODOX SPIRITUALITY 3 ECTS, Semester VII

Taught by: Dr. K. Kornarakis, Ass. Professor

Science and theology. Technology and Christian ethos. Bioethical issues and Christian Ethics.

SPECIAL DIDACTIC OF RELIGIOUS LESSON II 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Dr. K. Delikostantis, Professor

Contemporary instructions of Didactics for the religious lesson. The use of new technologies in the teaching of religious lesson. Observation and analysis of teaching models. The status of Religious school education between Enlightenment and Christianity.

PATROLOGY II AND INTERPRETATION OF PATRISTIC TEXTS 4 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. C. Liakouras, Professor

Theological and literal analysis of the life, the writings and mainly of the teaching of ecclesiastical writers and mostly of the great Fathers and Doctors of the Church who lived from the 4th up to the 8th century. Literary interpretation and theological analysis of selected patristic texts is also offered.

HISTORY OF DOCTRINE I 6 ECTS, Semester V

Taught by: His Eminence Dr. G.-Ch. Savvatos, Professor
Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

The thematic units of the course run as follows: a. Introduction to the History of Doctrine, b. Doctrine in the New Testament, c. The theology of the Apostolic Fathers, the experience of Ecclesial Communion, d. The theology of the Greek Apologists of the second century, the reply of the Church to external claims, e. First falsification of Christian doctrinal teaching, f. The theology of the Anti-Gnostic writers, g. Theological controversies of the third century, h. Alexandrian theology, theological character, personalities and dominant themes, i. The theological contribution of others of the third century: writers from Alexandria, Asia Minor and Latins.

CHRISTIAN LITERATURE FROM THE 9th CENTURY 4 ECTS, Semester V

Taught by: Very Revd. Dr. N. Ioannidis, Professor

The historic context and the theological analysis of the life, the texts and mainly the teaching of the ecclesiastical writers and Fathers of the Church from the 9th up to the 15th century are presented.

PATRISTIC THEOLOGY 5 ECTS, Semester VI

Taught by: Very Revd. Dr. N. Ioannidis, Professor
Dr. C. Liakouras, Professor

Systematic exposition and thematic presentation of the Trinitarian teaching of Cyril of Alexandria according to his writings. Systematic exposition of the theology of the 13th century ecclesiastical writer Nicephoros Vlemmydes.

HISTORY OF DOCTRINE II

4 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

The thematic units of the course run as follows: a. The wealth of the Church during the period of freedom, b. The phenomenon of Arianism, c. The theology of the Alexandrian writers of the 4th century, d. Controversies over the Trinitarian and Christological teaching of the Church during the 4th and 5th century, e. The theology of the Cappadocian Fathers, f. Antiochian theology, theological character, personalities and dominant themes, g. The theology of the 1st, 2nd and 3rd Ecumenical Councils, h. Monophysitism and Monothelism, the teaching of the 4th, 5th and 6th Ecumenical Councils, i. Ecclesial writers and Fathers of the Church of the 5th, 6th, and 7th century, j. The Dynamics of Latin Theology, theologians, doctrinal questions and heresies of the 4th, 5th, 6th and 7th century, k. Iconoclasm and the 7th Ecumenical Council.

SYMBOLICS AND HISTORY OF ECUMENICAL MOVEMENT 6 ECTS, Semester VIII

Taught by: His Eminence Dr. G.-Ch. Savvatos, Professor
Dr. Vassiliki Stathokosta, Lecturer

a. Introduction to Comparative Symbolics. b. Comparative exposition of the dogmatic differences among the Christian Churches. c. History of the Ecumenical Movement: historical and theological approach of the inter-Christian, inter-Church dialogues and the Orthodox contribution to the bilateral and multilateral dialogues among the Churches.

Optional Courses

HISTORY OF THEOLOGICAL TERMINOLOGY

3 ECTS, Semester I

Taught by: Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

History and systematic approach of major theological terms, such as theology, church, substance, hypostasis, *energeia*, procession, symbol, participation, etc.

CHRISTIAN CONFESSIONS OF FAITH 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

The course aims at presenting the history and theology of the major Christian confessions of faith, such as, Lutheranism, Calvinism, Baptists, Methodists, Presbyterians, etc., and their contemporary expressions.

INFORMATICS I 3 ECTS, Semester II

Taught by: Dr. S. Theodorides, Professor

INFORMATICS II 3 ECTS, Semester IV

Taught by: Dr. G. Kouroupetroglou, Professor

ISSUES OF ECUMENICAL MOVEMENT 3 ECTS, Semester V

Taught by: Dr. Vassiliki Stathokosta, Lecturer

The aim of the course is to present contemporary issues concerning the participation of the Church of Greece in the Ecumenical Movement (e.g. aspects of the contribution of the Orthodox Theology in the World Council of Churches and the development of Ecumenical Theology, patterns and methods of promoting church fellowship and unity, reconciliation process concerning matters of conflict as proselytism, dogmatic issues such as pneumatology, woman's position in the Church, inclusive language etc).

ISSUES OF PATRISTIC LITERATURE AND THEOLOGY 3 ECTS, Semester VI

Taught by: Dr. C. Liakouras, Professor

Elaboration and exposition of selected aspects and issues of the Trinitarian and Christological doctrine according to the teaching of the Church Fathers.

INTER-CHRISTIAN, INTER-CHURCH RE- 3 ECTS, Semester VI
LATIONS IN GREECE

Taught by: Dr. V. Stathokosta, Lecturer

Study of the inter-Christian, inter-Church relations in Greece and evaluation of the factors that led to ecumenical formation in Greek society. The course aims to contribute to the understanding of the present situation concerning the relation of Churches in Greece as well as to their future perspectives.

COUNTERACTIVE THEOLOGIANS AFTER 3 ECTS, Semester VII
THE 11th CENTURY

Taught by: Very Revd. Dr. N. Ioannidis, Professor

Systematic exposition of the teaching of the patristic literature and the counteractive ecclesiastical writings after the 11th century.

THEOLOGY OF THE AFTER-BYZANTINE 3 ECTS, Semester VII
PERIOD

Taught by: Dr. C. Liakouras, Professor

a. The debates and the theological views, concerning the hypostatic procession of the Holy Spirit during the 13th and 14th century, b. The teaching on the distinction of divine ousia and energeia and its theological, cosmological and anthropological consequences, according to the hesychastic and anti-hesychastic theology.

MYSTAGOGICAL TEXTS 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: Very Revd. Dr. N. Ioannidis, Professor

Comparative exposition of the interpretation of Divine Mystagogy, according to the writings of Maximus the Confessor, Nicolaos Kavalas, Symeon of Thessalonica and Theodorus of Andida.

CHRISTOLOGICAL HERESIES AFTER THE 12th CENTURY 3 ECTS, Semester VIII

Taught by: His Eminence Dr. G.-Ch. Savvatos, Professor

History of the Christological heresies of the 12th century in Byzantium (Neilos the Monk, Eustratius of Nicaea, Sotirichos Pentavgenos, etc.). Theological analysis of their writings and of the synodical decisions against them.

2. Program of Postgraduate Studies.

DEPARTMENT OF HERMENEUTICS (BIBLICAL STUDIES)

Old Testament

Winter Semester

QUESTIONS OF INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

THE MAIN QUESTIONS OF THE BOOK OF HABAKKUK

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou, Professor

HISTORY AND ARCHAEOLOGY OF THE MIDDLE AND LATE BRONZE AGE IN PALESTINE AND NEAR EAST

Taught by: Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

THEOLOGY OF THE BOOK OF RUTH

Taught by: Dr. A. Palantza, Lecturer

Summer Semester

BIBLICAL ARCHAEOLOGY

Taught by: Dr. N.P. Olympiou, Professor

THE PROPHET ABDIAS

Taught by: Dr. V. Sideri-Papadopoulou, Professor

HISTORY AND ARCHAEOLOGY OF THE IRON AGE IN PALESTINE AND NEAR EAST

Taught by: Dr. Ch. Karagiannis, Lecturer

*New Testament*Winter Semester

THEOLOGY OF THE NEW TESTAMENT AND GENRE

Taught by: Dr. C. Belezos, Ass. Professor

INSTRUMENTA STUDIORUM

Taught by: Dr. Ch. Karakolis, Ass. Professor

THE CHRISTOLOGICAL TITLES OF THE NEW TESTAMENT

Taught by: Dr. Th. Ioannidis, Ass. Professor

INTRODUCTION TO THE RABBINICAL LITERATURE

Taught by: Dr. C. Zarras, LecturerSummer Semester

THE BAPTISM IN PAUL'S THEOLOGY

Taught by: Dr. Ch. Karakolis, Ass. Professor

NEW TESTAMENT AND HERMENEUTIC OF THE CHURCH FATHERS

Taught by: Dr. C. Belezos, Ass. ProfessorCRITERIA OF ORIGIN AND FORMATION OF THE NEW TESTAMENT
CANON*Taught by:* Dr. Th. Ioannidis, Ass. Professor

BASIC PRINCIPLES OF RABBINICAL THEOLOGY

Taught by: Dr. C. Zarras, Lecturer

THEOLOGY OF THE SYNOPTIC GOSPELS

Taught by: Dr. Alexandra Palantza, Lecturer

HISTORICAL DEPARTMENT

Winter Semester

THEMES OF CANONICAL ECONOMY AND CANONICAL THEOLOGY

Taught by: Rev. Dr. Gr. Papathomas, Professor

THE ORDER IN LITURGY AND THE LITURGICAL BOOKS OF ORTHODOX CHURCH TODAY

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH

Taught by: Dr. C. Manikas, Assoc. Professor

THE SYNODICAL INSTITUTION OF THE CHURCH OF GREECE DURING THE PERIOD 1833-1923

Taught by: Dr. Emm. Konstantinidis, Em. Professor

THEMES OF ICONOGRAPHICAL ART IV

Taught by: Dr. G. Kordis, Assoc. Professor

THE INSTITUTION OF THE ECUMENICAL COUNCILS

Taught by: Dr. V. Phidas, Em. Professor

THE CHRISTIAN MONASTICISM IN THE SOCIETY OF LATE ANTIQUITY

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

THEMES OF CONTEMPORARY ISLAM

Taught by: Dr. M. Marioras, Lecturer

HISTORY OF ECUMENICAL PATRIARCHATE 16TH-17TH C.

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

RELATIONSHIP BETWEEN THE CHURCH AND THE STATE DURING THE ROMAN-BYZANTINE PERIOD

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

Summer Semester

CONTEMPORARY ECCLESIASTICAL-CANONICAL QUESTIONS

Taught by: Rev. Dr. Gr. Papathomas, Professor

CONTEMPORARY LITURGICAL ISSUES

Taught by: Rev. Dr. D. Tzerpos, Assoc. Professor

THE QUESTION OF THE ADMINISTRATION OF THE METROPOLISES OF “NEW COUNTRIES”

Taught by: Dr. C. Manikas, Assoc. Professor

THE ECCLESIASTICAL ARCHITECTURE IN GREECE DURING THE 13TH C.

Taught by: Dr. I. Stoufi-Poulimenou, Assoc. Professor

THEMES OF CONTEMPORARY ICONOGRAPHICAL ART I

Taught by: Dr. G. Kordis, Assoc. Professor

HERESIES AND SCHISMS DURING THE OTTOMAN CAPTIVITY

Taught by: Rev. Dr. G. Metallinos, Em. Professor

LIVES OF BYZANTINE SAINTS IN MIDDLE AGES BULGARIAN TRANSLATIONS OF 14TH C.

Taught by: Dr. D. Gonis, Em. Professor

CHRISTIANS AND SOCIETY DURING THE LATE BYZANTINE PERIOD (13TH-15TH C.)

Taught by: Dr. D. Moschos, Lecturer

ISLAMIC MYSTICISM

Taught by: Dr. M. Marioras, Lecturer

THE HISTORICAL FRAME AND THE IDEOLOGICAL CURRENTS 16TH-19TH C.

Taught by: Dr. D. Michalaga, Lecturer

THE ECUMENICITY OF THE SEE OF CONSTANTINOPLE

Taught by: Dr. I. Panagiotopoulos, Lecturer

DEPARTMENT OF SYSTEMATIC THEOLOGY

Winter Semester

ADVANCED ISSUES OF THEOLOGY AND PHILOSOPHY OF EDUCATION

Taught by: Dr.K. Delikostantis, Professor

COMPARATIVE PHILOSOPHY OF RELIGION

Taught by: Dr.M. Begzos, Professor

ADVANCED TOPICS IN PSYCHOLOGY OF RELIGION

Taught by: V. Rvd. Dr. Ad. Avgoustidis, Assoc. Professor

METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH IN SYSTEMATIC THEOLOGY

Taught by: Dr.K. Kornarakis, Ass. Professor

ADVANCED ISSUES OF DOGMATIC THEOLOGY I

Taught by: Dr.N. Xionis, Lecturer

Summer Semester

SYSTEMATIC THEOLOGY AND PHILOSOPHY

Taught by: Dr.K. Delikostantis, Professor
Dr. M. Begzos, Professor

ADVANCED TOPICS IN PASTORAL THEOLOGY

Taught by: V. Rvd. Dr. Ad. Avgoustidis, Assoc. Professor

THE DIALOGUE OF THEOLOGY WITH PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

Taught by: V. Rvd. Dr. Ad. Avgoustidis, Assoc. Professor

ADVANCED ISSUES OF THEOLOGY, ANTHROPOLOGY AND ETHICS

Taught by: Dr.K. Kornarakis, Ass. Professor

ADVANCED ISSUES OF DOGMATIC THEOLOGY II

Taught by: Dr.N. Xionis, Lecturer

**DEPARTMENT OF PATRISTIC STUDIES,
HISTORY OF DOCTRINE AND SYMBOLICS**

Winter Semester

THE RELATION OF ORTHODOX TO SCHOLASTIC THEOLOGY IN BYZANTIUM

Taught by: Very Revd. Dr. N. Ioannidis, Professor

SPECIAL ISSUES OF PATRISTIC LITERATURE AND THEOLOGY

Taught by: Dr. C. Liakouras, Professor

INSTRUMENTA STUDIORUM

Taught by: His Eminence Dr. G.-Ch. Savvatos, Metropolitan of Messinia, Professor

ISSUES ON THE HISTORY OF DOCTRINE I

Taught by: Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

ISSUES ON THE ECUMENICAL MOVEMENT I

Taught by: Dr V. Stathokosta, Lecturer

Summer Semester

COUNTERACTIVE THEOLOGIANS OF THE AFTER-BYZANTINE PERIOD

Taught by: Very Revd., Dr. N. Ioannidis, Professor

SPECIAL ISSUES OF THE AFTER-BYZANTINE THEOLOGY

Taught by: Dr. C. Liakouras, Professor

PNEUMATOLOGICAL ISSUES OF THE 4TH CENTURY

Taught by: His Eminence Dr. G.-Ch. Savvatos, Metropolitan of Messinia, Professor

ISSUES ON THE HISTORY OF DOCTRINE II

Taught by: Dr. M. Kolovopoulou, Lecturer

ISSUES ON THE ECUMENICAL MOVEMENT II

Taught by: Dr. V. Stathokosta, Lecturer

